

Commission for
Communications Regulation

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL

2015 – 2016

An Coimisiún um Rialáil Cumarsáide
TUARASCÁIL BHLIANTÚIL DON TRÉIMHSE
ÓN 1 IÚIL 2015 GO DTÍ AN 30 MEITHEAMH 2016

Commission for
Communications Regulation

Sracfhéachaint ar an Straitéis

MISEAN COMREG

Chun éascú d'fhorbairt earnála cumarsáide iomaíche in Éirinn tríd an rialáil éifeachtach agus ábhartha, dá mealltar an infheistíocht, a spreagann an nuálaíocht agus a chumhachtaíonn tomhaltóirí chun seirbhísí cumarsáide a roghnú agus a úsáid le hiontaoibh.

LUACHANNA COMREG

Ionracas
Neamhchlaontacht
Éifeachtacht
Feabhas
Trédhearcacht

Arna cur faoi bhráid an Aire Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádúrtha i gcomhréir le hAlt 32 den Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002

TOMHALTÓIRÍ A CHOSAINT AGUS A CHUMHACHTÚ

EOCHAIR-DHÚSHLÁIN do na blianta 2014-16

Na hoibleagáidí bunseirbhíse (lena n-áirítear seirbhís uilíoch) a choinneáil suas chun dáta de réir mar a athraíonn an teicneolaíocht.

Líon na dteagmhais mar nach dtugann a soláthraí seirbhíse aghaidh ar chearta tomhaltóirí a laghdú.

Tomhaltóirí a chumasú chun roghanna eolacha a dhéanamh nuair a éiríonn táirgí agus tairiscintí níos casta.

ÁR dTOSAÍOCHTAÍ do na blianta 2014-16

Sásamh iomchuí bhunéilimh chumarsáide leictreonaí gach tomhaltóir a chinntiú, lena n-áirítear iad siúd le míchumais

Leanúint ar aghaidh ag cinntiú go dtugtar cosaint don rochtain ar sheirbhísí 112/999 de réir mar a choinníonn athruithe reachtúla orthu ag teacht aníos

Leanúint ar aghaidh ag cosaint leasanna tomhaltóirí nuair a théann siad i ngleic leis an PRS

Taithí tomhaltóirí i ndáil le conarthaí agus iompú a bharrfheabhsú Soláthraithe seirbhíse a stiúradh chun seasamh le cearta tomhaltóirí agus chun seirbhís a sheachadadh don chustaiméir

Éifeachtacht eolais agus cumarsáide ComReg leis na tomhaltóirí a uasmhéadú

BHEITH INA EAGRAS ÉIFEACHTACH AGUS ACLAÍ

EOCHAIR -DHÚSHLÁIN do na blianta 2014-16

ÁR dTOSAÍOCHTAÍ do na blianta 2014-16

Freagairt go gasta d'athruithe móra beartais agus margaidh laistigh de shrianta soláthair acmhainní

AN IOMAÍOCHT INBHUANAITHE A CHUR CHUN CINN

EOCHAIR-DHÚSHLÁIN do na blianta 2014-16

Treocht na hiomaíochta miondíola méadaithí a chothabháil

Iomaíocht bunaithe ar bhonneagar a chumasú trí leas a bhaint as na glúnta den teicneolaíocht

Tairbhí tomhaltóirí ón iomaíocht bhonneagair a uasmhéadú sna ceantair le daonra níos duibhe iontu, agus cosaint a thabhairt do leasanna tomhaltóirí sna ceantair mar nach bhfuil an iomaíocht bunaithe iontu

ÁR dTOSAÍOCHTAÍ do na blianta 2014-16

Cur chun feidhme éifeachtach na leigheasanna mórdhiola reatha a chinntiú, agus an cur chuige á chur in oiriúint do na coinníollacha iomaíocha

An iomaíocht agus an infheistíocht a chur chun cinn agus cosaint a thabhairt do leasanna úsáideoirí sna ceantair le daonra níos báine iontu

An iomaíocht chothrom agus bhríomhar a chur chun cinn sa láthair mhargaidh mar a roghnaíonn úsáideoirí idir táirgí traidisiúnta agus nua, agus idir táirgí aonair agus cuachadh táirgí

A chinntiú go léirítear idir theicneolaíocht líonra oidhreacht agus den chéad ghlúin eile sna tairiscintí mórdhiola, ionas go gcuirfear an iomaíocht chun cinn bunaithe ar an leibhéal bonneagair is doimhne agus is féidir

Saothrú chun a chinntiú gur saor iad na margaí soghluaiste ó shaobhadh iomaíoch

ÉASCÚ DON NUÁLAÍOCHT, INFHEISTÍOCHT MARGADH INMHEÁNACH

EOCHAIR-DHÚSHLÁIN do na blianta 2014-16

Infheistíocht leanúnach sa leathanbhanda ardluais a chumasú

Speictream a chur ar fáil chun éilimh éagsúla na sochaí a shásamh

ÁR dTOSAÍOCHTAÍ do na blianta 2014-16

Rolladh amach tráchtála NGA a spreagadh an oiread agus is féidir Bailchríoch a chur le straitéis don bhanda UHF (470-790MHz)

Speictream breise a scaoileadh don leathanbhanda gan sreang

Tástáil & Triail Éireann: Clár taighde agus forbartha na hÉireann a chur chun cinn

Ár ndaoine a fhorbairt trí fheabhsú oilteachtaí agus feasa

Próisis agus cinnteoireacht thráthúil agus láidre rialúcháin a chumasú

Éifeachtacht agus éifeachtúlacht phróisis ghnó ComReg a fheabhsú

Éabhlóidiú an chomhshaoil rialacháin náisúnt agus idirnáisúnta a mhúnlú

Rannpháirtíocht a éascú trína chinntiú go dtuigeann na geallsealbhóirí a mbíonn ar bun againn

CONTENTS

Coimisinéirí	5
An Fhoireann Cheannaireachta	5
Faisnéis Faoi Comreg	6
Struchtúr agus Feidhmeanna Eagraíochta	6
Léargas Ginearálta Ar Chumarsáid	8
Athbhreithniú An Chathaoirligh	13
Seirbhísí Miondíola Agus Tomhaltóirí	15
Iomaíocht	23
Nuálaíocht	27
Bainistiú Speictream Raidió	27
Ceadúnú Speictream Raidió	29
Uimhriú	31
Rialáil Poist	34
An Rannóg Seirbhísí Corparáideacha	37
Gnóthaí Idirnáisiúnta	41
Ráitis Airgeadais	46

COIMISINÉIRÍ

Gerry Fahy
Coimisinéir

Jeremy Godfrey
Cathaoirleach

Kevin O'Brien
Coimisinéir

AN FHOIREANN CHEANNAIREACHTA

John Evans
Comhairleoir Sinsearach
Eacnamaíocht, Beartas agus
Taighde

Caroline Dee-Brown
Ard-Abhcóide

Barbara Delaney
Stiúrthóir, an Rannán Seirbhísí
Miondíola agus Tomhaltóirí

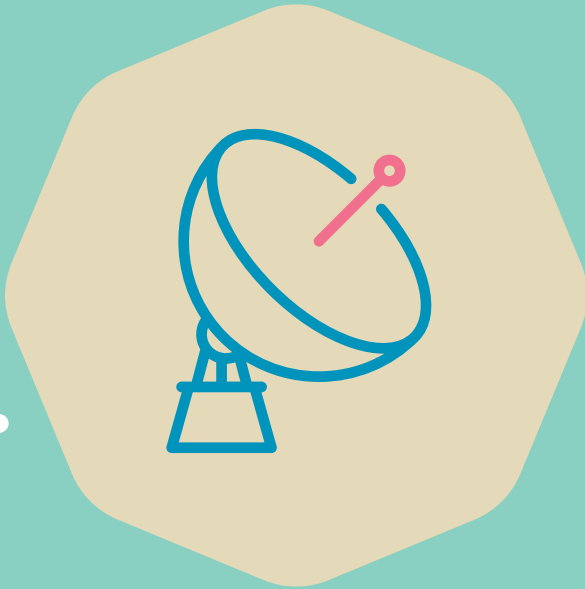
Donal Leavy
Stiúrthóir
An Rannán Mórdhíola

George Merrigan
Stiúrthóir
An Rannán an Chreata Margaídh

Joe Heavey
Stiúrthóir An Rannóg Seirbhísí
Corparáideacha

FAISNÉIS FAOI COMREG

Is é ComReg an comhlacht reachtúil atá freagrach as rialáil na seirbhísí cumarsáide leictreonaí (teileachumarsáid, cumarsáid raidió agus líonraí craolacháin), seirbhísí poist agus ardráta. Is é ComReg an t-údarás rialála náisiúnta do na hearnálacha úd, i gcomhréir le Dlí an AE agus na hÉireann. Ina theannta sin, is amhlaidh a bhainistimid an speictream radaimhnicíochta agus an acmhainn uimhrithe náisiúnta, i measc freagrachtaí eile.

Struchtúr Eagraíochta

Bunaíodh an Coimisiún um Rialáil Fuinnimh (ComReg) an 1 Nollaig 2002 agus is faoi cheannaireacht Coimisiúin a mhéid le triúr Coimisinéirí é. Bhí triúr Bhí triúr Coimisinéirí sa Choimisiún ag deireadh na tréimhse tuairiscithe seo: Gerry Fahy, Jeremy Godfrey (Cathaoirleach) agus Kevin O'Brien.

Is é an Coimisiún, i dteannta leis an bhFoireann Cheannaireachta, atá freagrach as bainistiú straitéiseach agus oibriúcháin na heagraíochta. Braitheann ComReg ar iarrachtaí ár bhfoirne go léir (lena n-áirítear dlíodóirí, eacnamaíthe, innealtóirí, cuntasóirí, anailísithe gnó agus speisialtóirí riaracháin) chun tabhairt faoinár misean agus chun ár gcuspóirí rialúcháin a shásamh.

Oibríonn ComReg mar chomhlacht coláisteach, agus glacann na Coimisinéirí cinntí i gcomhar a chéile. Caithimid leis seo mar chéim thábhachtach chun brí an Achta um Rialáil Cumarsáide, 2002 a chomhlíonadh, lenar bunaíodh an Coimisiún. Tá ceithre Rannán in ComReg, lena dtacaíonn Ard-Abhcóide agus Comhairleoir Sinsearach – Eacnamaíocht, Beartas agus Taighde. Tá an struchtúr bunaithe ar fhoirne trasfheidhmeacha ag oibriú i dtimpeallacht ildisciplíneach.

Feidhmeanna

Is é ComReg atá freagrach as cur chun cinn na hiomaíochta, as cosaint tomhaltóirí agus as spreagadh na nuálaíochta. Pléimid le saincheisteanna casta an dlí, na heacnamaíochta, na cuntaíochta, na rialála agus na teicneolaíochta. Is aidhm linn a chinntiú go mínítear ár gcinntí go soiléir.

Leagtar amach ár gcuipóirí i gcomhréir leis an reachtaíocht phríomha agus thánaisteach araon, agus tá an creat reachtúil sin ag teacht chun cinn i gcónaí. Méadaíodh freagrachtaí agus cumhachtaí ComReg thiar sa bhliain 2007, chomh maith leis na bearta forghníomhaithe, leis an Acht um Rialáil Cumarsáide (Leasú) 2007. Deonaíodh cumhachtaí den Acht Iomaíochta do ComReg go sonrach i ndáil leis an gcumarsáid agus na seirbhísí leictreonacha. Aistríodh leis an Acht um Rialáil Cumarsáide (Seirbhísí Ardráta agus Bonneagar Cumarsáide Leictreonaí), 2010 an fhreagracht as rialúchán na seirbhísí ardráta, agus thosaigh ComReg ag rialáil an limistéir sin i mí Iúil 2010. Tá an Rialachán Poist faoi réir an Achta Poist, 2011.

Is faoi na hAchtanna um Rialáil Cumarsáide, 2002 go dtí 2011, a bhíonn réimse feidhmeanna agus cuipóirí ag ComReg i ndáil le soláthar líonraí cumarsáide leictreonaí, seirbhísí cumarsáide leictreonaí agus poist.

Áirítear leo seo:

- Comhlíonadh na n-oibreoirí le hoibleagáidí a chinntiú
- Iomaíocht a chur chun cinn
- Rannchur le forbairt an mhargaidh inmheánaigh
- Leasanna úsáideoirí laistigh den Chomhphobal Eorpach a chur chun cinn
- Bainistiú agus úsáid éifeachtúil an speictrim agus na n-uimhreacha radaimhinicíochta ón scéim uimhrithe náisiúnta a chinntiú
- Forbairt na hearnála poist a chur chun cinn, agus infhaighteacht seirbhíse uilíche, go sonrach
- Leasanna úsáideoirí deiridh na seirbhísí ardráta a chosaint

Clúdaítear sa Tuarascáil Bhliantúil ár bpríomhghníomhaíochtaí idir an 1 Iúil 2015 agus an 30 Meitheamh 2016.

LÉARGAS GINEARÁLTA AR CHUMARSÁID

Líon na n-oibreoirí

Is faoin bpróiseas údaraithe a fhógraíonn oibreoirí do ComReg maidir lena rún chun líonraí nó seirbhísí a sholáthar do thríú páirtithe. Faoi Mheitheamh 2016, bhí tuairim agus 570 fógra den saghas sin cláraithe le ComReg. Bhain 559 acu siúd le craolachán seasta/gan sreang, i.e. stáisiúin raidió agus bhí 11 díobh soghluaiste.

Sciar den Mhargadh Líne Seasta

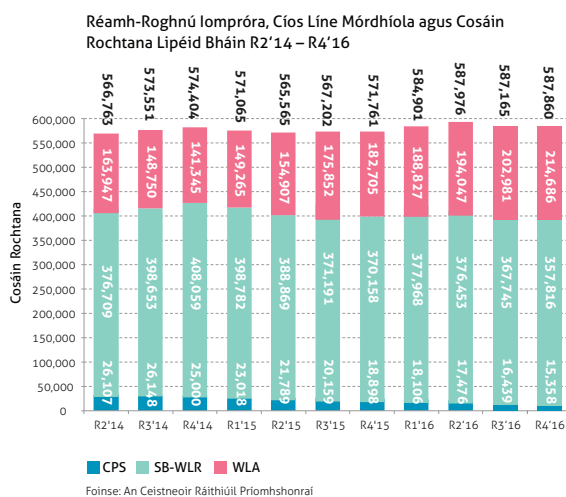
Bunaithe ar shonraí oibreoirí arna seoladh ar aghaidh trí cheistneoir na Tuairisce Ráithúla, b'ionann Oibreoirí Údaraithe Eile (OAOnna) agus 50.7% den mhargadh líne seasta iomlán i dtéarmaí an ioncaim fhoriomláin (idir mhiondíol agus mhórdhíol) faoi Mheitheamh na bliana 2016, anuas ó 50.1% i mí an Mheithimh 2015. Bhain fuílleach an sciar den mhargadh le Eircom.

CPS, WLR agus WLA Seasta

Is féidir rochtain indíreach ar líonraí líne seasta do sheirbhísí glao a sholáthar trí Réamh-Roghnú Iompróra (CPS), mar a soláthraíonn oibreoir na seirbhísí glao ag baint leasa as líonra an oibreora reatha, agus íocann an custaiméir as cíós líne don oibreoir reatha. Is trí Chíos Líne Mórdhíola (WLR) is féidir le hoibreoir billeáil shingil a sholáthar don tomhaltóir as a gcíos líne seasta agus as a n-úsáid glao sheasta araon. Is seirbhís ghutha gan lasc í an Rochtain Ghlór-Rochtana Lipéid Bháin (WLA-(Guth)) a cheadaíonn d'oibreoir chun seirbhísí glao ó cheann go ceann acheannach gan aon ghá chun a chuid bonneagair idirnaisc féin a bheith aige/aici.

Faoi dheireadh Mheitheamh 2016, d'fhreagair WLR do 64.0% de gach líne a soláthraíodh trí rochtain indíreach, (anuas ó 68.7% ag deireadh Mheitheamh 2015), d'fhreagair WLA do 33.0% (aníos ó 27.4% i Meitheamh 2015) agus d'fhreagair CPS do 3.0% de línte (anuas ó 3.9% i Meitheamh 2015). Bhí 587,976 cosán rochtana indíreach ann san iomlán ag deireadh R2 2016, aníos faoi 4.0% ó Mheitheamh 2015 ar aghaidh.

Fíor 1: Cosáin Rochtana Indíreacha Caolbhanda

Cosáin rochtana seasta teileachumarsáide agus trácht glóir sheasta

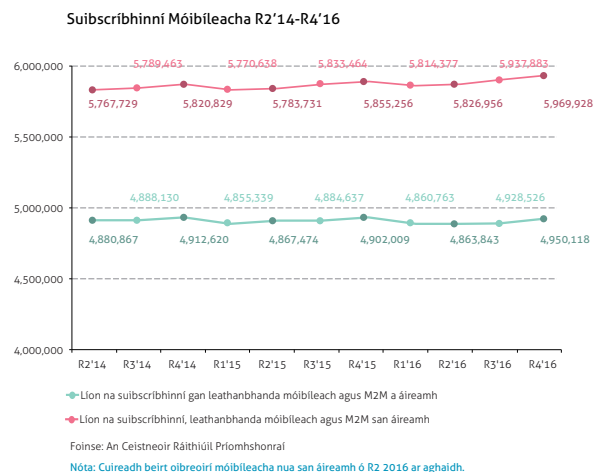
Bhí 1.49 milliún cosán rochtana díreach agus indíreach Lónra Poiblí Lasctheileafóin (PSTN) agus Lónra Digitigh de Sheirbhísí Comhtháite (ISDN) ann i margadh na hÉireann amhail Meitheamh 2016, arbh ionann seo agus meath 2.9% é ó Mheitheamh 2015. Is ionann rochtain indíreach trí leas a bhaint as WLR nó CPS agus 39.6% de gach cosán rochtana sa mhargadh copair sheasta.

Lean meath ag teacht ar an trácht glóir de bhunadh na líonraí seasta. Bunaíodh 126 nóiméad glórghlaonna seasta den mheánsíntiúsóir cónaitheach i R2 2016, i gcomparáid le 142 nóiméad i Meitheamh na bliana 2015.

Seirbhísí cumarsáide móibíle

Bhí os cionn 5.83 milliún suibscríbhinn ann ag deireadh Mheitheamh 2016 le seirbhísí cumarsáide móibíle in Éirinn, arbh ionann sin agus ráta dhul i bhfód de 124.6%

Fíor 2: Suibscríbhinní Móibíleacha

Tháinig laghdú ar thóirt na dteachtaireachtaí téacs faoi 16.6% i R2 2016 i gcomparáid le R2 2015, de bharr úsáid mhéadaithe na seirbhísí teachtaireachtaí meandracha ag tomhaltóirí. Sna trí mhí a fhad le Meitheamh 2016, sheol an meánsuibscríobhaí móibíleach Éireannach 97 teachtaireacht in aghaidh na míosa, ar an meán, i gcomparáid le 117, ar an meán, in aghaidh na míosa sa ráithe a fhad le Meitheamh 2015.

Tháinig méadú ar mheánlíon na nóiméad glórghlao míosúil in aghaidh an tsuibscríobhaí mhóibíleigh in Éirinn ó 212 nóiméad in aghaidh na míosa i Meitheamh 2015 go dtí 216 nóiméad in aghaidh na míosa i Meitheamh 2016. Bhain an meántrácht míosúil in aghaidh an tsuibscríobhaí mhóibíleigh ag baint leasa as seirbhísí sonraí 3.0 GB amach i Meitheamh 2016 i gcomparáid le 1.8GB i Meitheamh 2015.

B'ionann an Meán-Fháiltas in aghaidh an Úsáideora (ARPU) i Meitheamh 2016 agus tuairim €24.51 in aghaidh na míosa i gcomparáid le tuairim agus €24.75 sa tréimhse chéanna in 2015 agus €24.98 in aghaidh na míosa i Meitheamh 2014. Is dócha go

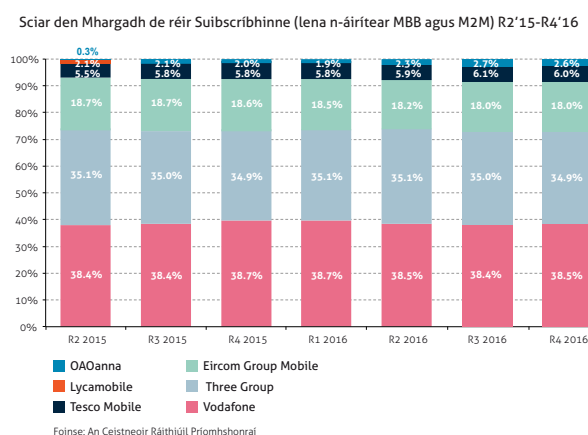
léirítear sa mheath sin san ARPU roinnt fachtóirí ar nós iad siúd is inchurtha le díolacháin mhéadaithe táirgí cuachta (meascán de ghlaonna soghluaiste agus seasta agus uaireanta leathanbhanda agus/nó teilifís), agus laghdúithe sna rátaí fánaíochta agus foirceanta soghluaiste i measc fachtóirí eile.

Pórtáladh 373,559 uimhir mhóibíleach idir oibreoirí sa dá mhí dhéag anuas a fhad le Meitheamh 2016, rud arbh ionann agus 31,130 uimhir mhóibíleach á bpórtáil gach mí, ar an meán.

Cé gur le Vodafone an sciar is mó de shuibscríbhinní go fóill (lena n-áirítear leathanbhanda móibíleach agus suibscríbhinní ó mheaisín go meaisín) nuair a dhéantar comparáid idir R2 2015 agus R2 2016, tháinig méadú beag ar sciar Vodafone den mhargadh, aníos ó 38.4% go 38.5%. Bhí 35.1% de na suibscríbhinní ag Three Group ag deireadh R2 2016, arb ionann sin agus an líon céanna in R2 2015.

Tháinig méadú ar sciar Eircom den mhargadh Móibíleach faoi 0.5% ó R2 2015 i leith. Tháinig méadú ar sciar Tesco Mobile den mhargadh faoi 0.4%, agus tháinig laghdú ar sciartha margaidh na n-oibreoirí eile (lena n-áirítear Lycamobile) faoi 0.1% ó R2 2015 i leith.

Fíor 3: Sciar den Mhargadh – Líon na Suibscríbhinní (lena n-áirítear leathanbhanda móibíleach agus M2M)

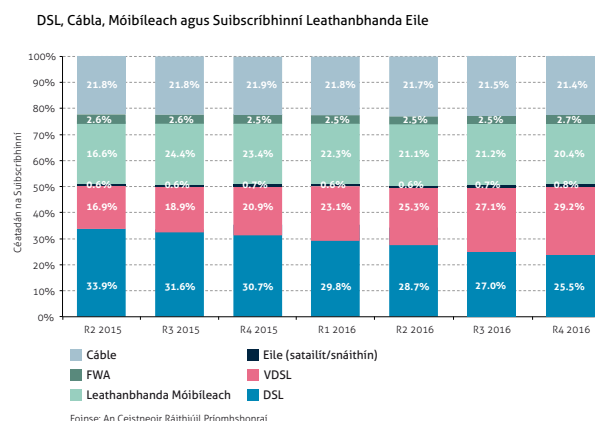

Leathanbhanda

Faoi dheireadh Mheitheamh 2016, bhí 1,683,552 suibscríbhinn leathanbhanda ann. Freagraíonn na Línte Digiteacha Rannpháirtí (DSL) don mhórchuid de na suibscríbhinní úd go fóill, arb ionann iad agus 484,659, agus 427,640 suibscríbhinn Líne Dhigiteach Rannpháirtí ar Rí-Ardluas (VDSL), 366,561 suibscríbhinn chábla, 41,880 suibscríbhinn Leathanbhanda Rochtana Fosaithe Gan Sreang (FWA) agus 10,206 suibscríbhinn Leathanbhanda Eile. B'ionann líon na suibscríbhinní leathanbhanda mhóibíleach agus 352,606 ag deireadh Mheitheamh 2016.

B'ionann na suibscríbhinní leathanbhanda cábla i R2 2016 agus 21.8%, DSL – 28.8%, VDSL – 25.4%, FWA – 2.5%, cinn eile – 0.6% (satailit agus snáithín) agus leathanbhanda móibíleach do 20.9% de na suibscríbhinní leathanbhanda go léir. Tá méadú tar éis teacht ar líon na suibscríbhinní VDSL ó R2 2015 ar aghaidh, i gcodarsnacht le titim i líon na suibscríbhinní cábla, FWA, DSL, eile, agus nasuibscríbhinní leathanbhanda mhóibíleach.

Fíor 4: Próifíl na Suibscríbhinní Leathanbhanda Gníomhacha de réir Cineáil

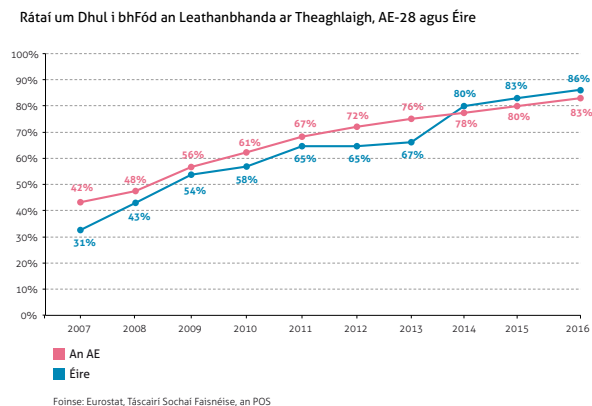
I dteannta suibscríbhinní leathanbhanda, meastar 2,976 ball te WiFi bheith in Éirinn ag soláthar rochtana fánaí don leathanbhanda ar fud na tíre, go háirithe d'úsáideoirí ríomhaire glúine agus fón cliste. Tháinig méadú ar an bhfigiúr sin faoi 12.3% ag cur R2 2015 i gcomparáid le R2 2016.

Figiúr 5: Suibscríbhinní agus Fás Leathanbhanda

Saghas na Suibscríbhinne	Suibscríbhinní R2 2016	Fás Ráithiúil R1'16 – R2'16	Fás Bliain ar Bhliain R2'15 – R2'16
Leathanbhanda DSL ¹	484,659	-4.1%	-15.5%
Leathanbhanda VDSL ²	427,640	+8.9%	+52.2%
Leathanbhanda Cábla	366,561	-1.1%	-1.0%
Leathanbhanda FWA	41,880	-0.5%	-9.0%
Leathanbhanda Eile ³	10,206	+1.2%	-2.5%
Leathanbhanda Iomlán Seasta	1,330,946	+0.7%	+3.9%
Leathanbhanda Móibíleach	352,606	-10.2%	-14.5%
Leathanbhanda Iomlán	1,683,552	-1.8%	-0.6%

Léirítear i bhfigiúr 6 staid na hÉireann i gcomparáid le meánstaid an AE28 i dtéarmaí dhul i bhfód an leathanbhanda shuite agus mhóibíleach ar theaghlaigh. Bhí Éire (83%) os cionn mheán an AE28 (80%) i leith dhul i bhfód an leathanbhanda (idir shuite agus mhóibíleach) ar theaghlaigh sa bhliain 2015.

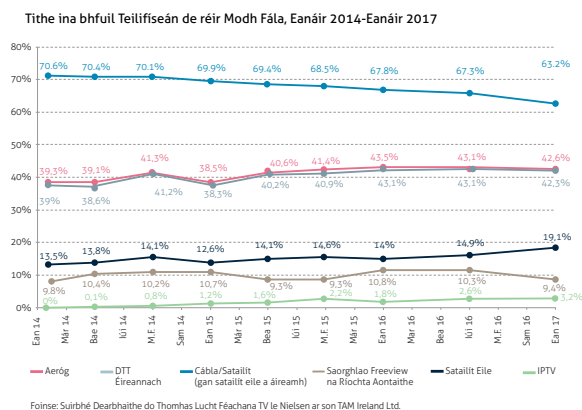
Figiúr 6: Comparáid Eorpach um dhul i bhfód an leathanbhanda ar theaghlaigh, 2015

Craolachán

Bhí seirbhís suibscríbhinn chábla nó satailíte ag 67% de na 1.57 milliún teaghlach ina bhfuil teilifíseán in Éirinn, bhí seirbhís aeróige ag 43%, bhí seirbhís DTT Éireannach ag 43% agus bhí seirbhís satailíte saor in aisce chun aeir ag 15%. Is cuíosach íseal í fáil an chraolacháin trí mhodhanna eile/soláthraí áitiúil (seirbhísí sraonaire/leaschraolta), agus trí mhodhanna IPTV.

Fíor 7: Tithe le Teilifíseán de réir Modh Fála
Tithe ina bhfuil Teilifíseán de réir Modh Fála, Eanáir 2014-Eanáir 2017

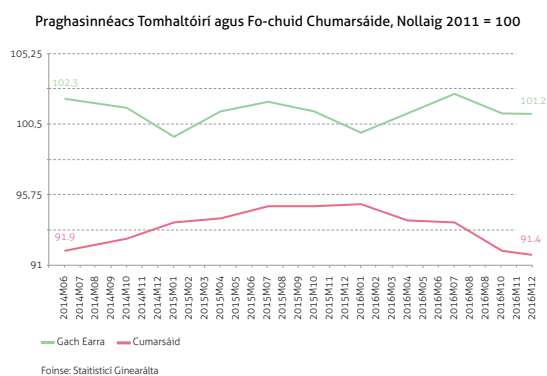
- 1 Tagraíonn DSL do líne dhigiteach rannpháirtí, an bealach trína soláthraítear luasanna leathanbhanda (i.e. os cionn 144,000 le sruth) thar an líonra teileachumarsáide copair.
- 2 Tagraíonn VDSL do líne dhigiteach rannpháirtí ar rí-ardluas
- 3 Áirítear le Leathanbhanda Eile suibscríbhinní leathanbhanda snáithín agus satailíte.

Forbairtí praghaís

Is i dtéarmaí foriomlána a léirítear i bhfigiúr 8 an t-athrú sa Phraghasinnéacs Tomhaltóirí (CPI) agus san fho-chuid chumarsáide. Measann an CSO gurb ionann an chumarsáid agus 3.03% den CPI iomlán.

Agus leas á bhaint as mí na Nollag 2011 mar an bhuntréimhse, tháinig laghdú ar an CPI iomlán faoi 0.4% sa bhliain a fhad le Meitheamh 2016, agus tháinig méadú faoi 2.1% sna costais chumarsáide.

Fíor 8: Praghasinnéacs Tomhaltóirí na Príomh-Oifige Staidrimh

ATHBHREITHNIÚ AN CHATHAOIRLIGH

Choinnigh margadh cumarsáide leictreonaí na hÉireann air ag forbairt de réir mar a lean cuideachtaí infheistíochta le hinfheistíocht a dhéanamh in agus freagairt don éileamh síorathraitheach i measc tomhaltóirí. Tháinig méadú ar infheistíocht phríobháideach sa san earnáil chumarsáide leictreonaí i rith na tréimhse. Ón mbliain 2009 ar aghaidh, sháraigh infheistíocht iomlán san earnáil €3.2 Billiún. Tugadh líonraí ardluais isteach agus tá fáil níos fairsinge anois ar sheirbhísí guthán póca 4G.

Is é aidhm ComReg a chinntiú go soláthraíonn earnáil chumarsáide na hÉireann rochtain fhairsing do thomhaltóirí agus do ghnólachtaí ar sheirbhísí inacmhainne agus ardchaighdeán a thacaíonn le riachtanais shóisialta agus gheilleagracha an daonra. Is é an dúshlán atá romhainn a chinntiú go mbíonn fáil ar ardseirbhísí agus ar ardtáirgí cumarsáide leictreonaí ardluais ag gach duine dár saoránaigh, gan aird ar an áit ina gcónaíonn nó ina n-oibríonn siad.

Forbairtí sa Mhargadh Leathanbhanda

Sa tréimhse faoi chaibidil, lean breis tomhaltóirí agus gnólachtaí le tairbhe a bhaint as luas níos tapúla leathanbhanda. Faoi dheireadh Mheitheamh 2016, bhí 1,683,552 suibscríbhinní leathanbhanda ann. Freagraíonn na Línte Digiteacha Rannpháirtí (DSL) don mhórchuid de na suibscríbhinní úd go fóill, arb ionann iad agus 484,659, agus 427,640 suibscríbhinn Líne Dhigiteach Rannpháirtí ar Rí-Ardluas (VDSL), 366,561 suibscríbhinn chábala, 352,606 suibscríbhinn leathanbhanda mhóibíligh ag Deireadh Mheitheamh 2016.

B'ionann na suibscríbhinní leathanbhanda cábla i Meitheamh 2016 agus 21.8%, DSL – 28.8%, VDSL – 25.4%, FWA – 2.5%, cinn eile – 0.6% (satailít agus snáithín), agus leathanbhanda móibíleach agus 20.9% de na suibscríbhinní leathanbhanda go léir. Tá méadú tar éis teacht ar líon na suibscríbhinní VDSL ó Mheitheamh 2015 ar aghaidh, i gcodarsnacht le titim i líon na suibscríbhinní cábla, FWA, DSL, eile, agus na suibscríbhinní leathanbhanda.

Forbairtí sa Mhargadh Móibíleach

Bhí os cionn 5.83 milliún suibscríbhinn ann ag deireadh Mheitheamh 2016 le seirbhísí cumarsáide móibíilí in Éirinn, arbh ionann sin agus ráta dhul i bhfód de 124.6%

Tháinig laghdú ar thoirt na dteachtaireachtaí téacs faoi 16.6% i R2 2016 i gcomparáid le R2 2015, de bharr úsáid mhéadaithe na seirbhísí teachtaireachtaí meandracha ag tomhaltóirí. Sna trí mhí a fhad le Meitheamh 2016, sheol an meánsuibscríobhaí móibíleach Éireannach 97 teachtaireacht in aghaidh na míosa, ar an meán, i gcomparáid le 117, ar an meán, in aghaidh na míosa sa ráithe a fhad le Meitheamh 2015.

Tháinig méadú ar mheánlíon na nóiméad glórghlao míosúil in aghaidh an tsuibscríobhaí mhóibíligh in Éirinn ó 212 nóiméad in aghaidh na míosa i Meitheamh 2015 go dtí 216 nóiméad in aghaidh na míosa i Meitheamh 2016. Bhain an meántrácht míosúil in aghaidh an tsuibscríobhaí mhóibíligh ag baint leasa as seirbhísí sonraí 3.0 GB amach i Meitheamh 2016 i gcomparáid le 1.8GB i Meitheamh 2015, de réir mar a lean an t-éileamh ag dul i méid a bhí ar acmhainní sonraí níos mó.

B'ionann an Meán-Fháiltas in aghaidh an Úsáideora (ARPU) in R2 2016 agus tuairim is €24.51 in aghaidh na míosa i gcomparáid le tuairim agus €24.75 in R2 201 agus €24.98 in aghaidh na míosa in R2 2014. Is dócha go léirítear sa mheath sin san ARPU roinnt fachtóirí ar nós iad siúd is inchurtha le díolacháin mhéadaithe táirgí cuachta (meascán de ghlaonna soghluaiste agus seasta agus uaireanta leathanbhanda agus/nó teilifís), agus laghdúithe sna rátaí fánaíochta agus foirceanta soghluaiste i measc fachtóirí eile.

Iomaíocht

Bhí iomaíocht thréan le sonrú i gcaitheamh na bliana faoi athbhreithniú idir soláthraithe seirbhíse agus lean méadú ag teacht ar an sciar den mhargadh a bhí ag oibreoirí eile. Rinne ComReg cinntí maidir le praghsáil réimse táirgí rochtana mórdhíola, rátaí foirceanta mhóibíligh Eircom agus an anailís a dhéantar ar mhargaí tionscnaimh spriocghlao mórdhíola agus idirthurais mar chuid den obair a rinne sé chun margaí mórdhíola a rialáil.

An Tomhaltóir

Tá oibleagáid reachtúil ar ComReg chun seasamh le cearta tomhaltóirí seirbhísí cumarsáide. Déanaimid seo trí mhonatóireacht ghníomhach a dhéanamh ar chomhlíonadh oibleagáidí agus dul i mbun an ghnímh chuí nuair a thagaimid ar neamhchomhlíonadh.

Tá de chuspóir ComReg seirbhís ardchaighdeán um láimhseáil gearán a sholáthar do thomhaltóirí. Féadfaidh tomhaltóirí teagmháil a dhéanamh le ComReg ar na bealaí seo a leanas – an guthán, ríomhphost, foirm ghearáin ar líne, litir agus comhrá gréasáin. Anuas air sin, bíonn an rogha ag tomhaltóirí chun teachtaireacht téacs SMS a sheoladh agus glaofar ar ais orthu nó seolfaidh duine dár ngníomhairí teachtaireacht SMS ar ais chucu. Chomh maith leis sin, bíonn seirbhís athghlao ar fáil ag na glaoiteoirí siúd a bhíonn ar feitheamh ar an nguthán ar feadh breis agus 20 soicind.

I rith na bliana, freagraíodh 82% de gach glao a chuir custaiméirí ar líne na dtomhaltóirí laistigh de 20 soicind. I rith na tréimhse faoi athbhreithniú, chuir ComReg tús le staitisticí ráithiúla a fhoilsiú maidir le saincheisteanna a thug tomhaltóirí chun solais a rinne teagmháil le Líne Thomhaltóirí ComReg.

An Post

I rith na tréimhse, thug ComReg faoi athbhreithniú ar na cailteanais a raibh An Post thíos leo maidir le seirbhís uilíoch isteach idirnáisiúnta a sholáthar agus chuaigh sé i gcomhairle linn, chomh maith, maidir le Treoir Chuntasaíochta nua a bheartaítear.

Idirnáisiúnta

Is ball gníomhach é ComReg de Chomhlacht na Rialtóirí Eorpacha um Chumarsáid Leictreonach (BEREC), agus ghlac ComReg páirt i dtrí ghrúpa oibre chuid BEREC i rith na tréimhse faoi athbhreithniú.

Jeremy Godfrey
Cathaoirleach

SEIRBHÍSÍ MIONDÍOLA AGUS TOMHALTÓIRÍ

Is í sprioc fhoriomlán ComReg i ndáil le cosaint tomhaltóirí ná chun tomhaltóirí a chur ar an eolas, a chumasú agus a chosaint, idir chustaiméirí cónaitheacha agus gnó, agus chun infhaighteacht seirbhíse teileachumarsáide uilíche a chinntiú.

Tugtar achoimre mar seo a leanas ar an dul chun cinn i ndáil leis na gnéithe éagsúla seo den ról:

- Tomhaltóirí a chur ar an eolas, a chumasú agus a chosaint
- Leas agus cosaint tomhaltóirí a chinntiú
- Infhaighteacht na seirbhíse teileachumarsáide uilíche a chinntiú

Tomhaltóirí a Chur ar an Eolas, a Chumasú agus a Chosaint

Féachann ComReg chun tomhaltóirí a chumasú trí phróiseas láimhseála gearán éifeachtach a thairiscint agus infhaighteacht na faisnéise iomchuí agus trédhearcaí a chinntiú, i gcomhthráth. Féachann ComReg chun éilimh na ndeighleog tomhaltóirí ar nós gnólachtaí, tomhaltóirí aonair, daoine faoi mhíchumas agus tomhaltóirí leochaileacha a aithint i ndáil leis an gcumarsáid leictreonach. Déanann ComReg monatóireacht trí theagmháil a dhéanamh le geallsealbhóirí éagsúla ag baint leasa as éagsúlacht mheicníochtaí ar nós ár Líne Tomhaltóirí; ár láithreachta ar líne; ár glcáir For-Rochtana do Thomhaltóirí; Phainéal Chomhairleach ComReg do Thomhaltóirí; an Fhórait do Sheirbhísí Cumarsáide Leictreonaí do Dhaoine faoi Mhíchumas agus na Ceardlainne do Dhaoine faoi Mhíchumas, a bunaíodh le déanaí; suirbhéanna ábhartha agus ionchur ó eagraíochtaí tomhaltóirí a mbímid i ndlúththeagmháil leo.

I gcaitheamh 2015/16, lean ComReg lena chinntiú go raibh tomhaltóirí ar an eolas ar fhorbairtí agus seirbhísí ábhartha nua trí bharr feabhais a chr ar an bhfaisnéis neamhspleách atá ar a láithreáin ghréasáin.

Trédhearcacht phragsanna agus tréithe seirbhíse eile Aithníonn ComReg an gá go gcuirtear tomhaltóirí ar an eolas go hiomchuí d'fhonn roghanna a dhéanamh i ndáil leis an gcumarsáid leictreonach, ar tábhachtaí é de réir mar a ghéaraíonn an iomaíocht agus i bhfianaise na ndálaí eacnamaíocha. Is ina leith sin a choinnigh ComReg ar aghaidh ag saothrú leis an tionscal chun a chinntiú go mbíonn faisnéis chruinn ar fáil do thomhaltóirí i bhformáid chomparáideach, struchtúrach agus shothuigte trí láithreán gréasáin ComReg. Sa tréimhse thuairiscithe seo, thug ComReg faoi phróiseas tairisceana chun uirlis nua phraschomparáide a thabhairt isteach a chuimsíonn an méid seo a leanas:

- Na beartáin triaracha agus ceathracha seinnte sa mhargadh.
- Trédhearcacht maidir le costas críochthrealaimh (sásanna láimhe), go háirithe costais láithreacha nuair a iontráiltear i gconradh le haghaidh seirbhís chumarsáide.
- Meastachán níos cruinne a dhéanamh ar úsáid, mar shampla, tríd an gcumas a chur ar tairiscint chun aip a foslódáil ar do ghuthán cliste agus/nó bille a uaslódáil.

Clár For-Rochtana

Chun feachtas a chur chun cinn ar na seirbhísí do thomhaltóirí a chuireann ComReg ar fáil, ar ról a fhoirne Cúram Custaiméir agus conas is féidir leis cabhrú le tomhaltóirí cumarsáide, lean ár rannán Seirbhísí Miondíola agus Tomhaltóirí lena chlár fógraíochta "For-Rochtana" a chur ar bun i bhfoilseacháin áirithe, ar nós Irisleabhar Senior Times. Chomh maith leis sin, scaipeamar treoracha do thomhaltóirí trí Scor Gníomhach Éireann (Active Retirement Ireland) agus trí líonra de lialann, ionaid sláinte agus ospidéal ar fud na tíre.

Fóram / Ceardlann ComReg do Dhaoine faoi Mhíchumas

I Nollaig 2015, chuir ComReg a chruinniú deiridh ar bun leis an bhFóram um Sheirbhísí Cumarsáide Leictreonaí do Dhaoine faoi Mhíchumas. Lean seo cruinniú le Grúpaí Ionadaithe Míchumais (GIManna) agus Soláthraithe Seirbhíse chun a dtuairimí faoi

seach a bhailiú faoi conas a bhí an Fóram Míchumais ag oibriú.

Bhí an Fóram an-rathúil leis an gcuspóir a chomhlíonadh dá mbunaíodh é, (roimh an tráth a tháinig Rialachán 17 (coibhéis sa rochtain agus i rogha) de chuid na Rialachán um Sheirbhísí Uilíoch i bhfeidhm).

D'fhorbair ComReg "Fóram" nua in 2016, ar clár imeachtaí é atá struchtúrach agus bunaithe ar ábhair. Cuirtear comhdhéanamh an lucht freastail ag gach imeacht Fóraim le chéile lena chinntiú gur féidir leo siúd atá ag freastal (ó sholáthraithe seirbhíse agus comhlachtaí a dhéanann ionadaíocht do dhaoine faoi mhíchumas) taithí agus dea-chleachtas araon a chur leis agus glacadh le freagracht maidir leis an ábhar atá faoi chaibidil. Cuireadh chéad chruinniú an Fhóraim nua ar siúl i R2 2016 agus ba é an téama "Nósanna Imeachta Inrochtana Gearáin". Tá cruinnithe breise sceidealaithe in 2016/2017.

In 2015/16, d'fhoilsigh ComReg dhá Chinneadh chun cabhrú lena chinntiú go bhfuil comhionannas ann sa rochtain agus sa rogha a bhíonn ag úsáideoirí deiridh faoi mhíchumas. D'eascair na Cinntí seo a leanas as sin:

- I Meán Fómhair 2015, foilsíodh cáipéis tagairt Chinnidh D06/15 de chuid cháipéis uimhir 15/98 ComReg, atá éifeachtach ón 1 Eanáir 2016 ar aghaidh. Leagtar an dualgas sa Chinneadh seo ar gach Soláthraí Seirbhíse, chun ráiteas inrochtaineachta a choimeád agus a sholáthar ina gcuimsítear faisnéis faoi tháirgí agus seirbhísí inrochtana, modhanna teagmhála agus cur chuige agus beartas inrochtana maidir le seirbhísí agus faisnéis a sholáthar d'úsáideoirí deiridh faoi mhíchumas.
- I Nollaig 2015, foilsíodh tagairt chinnidh D09/15 cháipéis 15/143 ComReg. Leagtar sa Chinneadh seo an dualgas ar gach soláthraí seirbhíse a bhfuil os cionn 100,000 suibscríobhaí gutháin (so cionn 90% de sholáthraithe líne thalún agus os cionn 95% de sholáthraithe gutháin phóca) chun rochtain a sholáthar ar Sheirbhísí Athsheachadóra Téacsanna (TRS), atá éifeachtach ó 2017. Seirbhís atá ann atá neodrach ó thaobh teicneolaíochta de atá ar fáil lena húsáid leis na gléasanna seo a leanas: Minicom, líne sheasta, móibleach, ríomhaire pearsanta, táibléad, nó gléas comhionann leictreonach eile.

LEAS AGUS COSAINT TOMHALTÓIRÍ A CHINNTIÚ

Teagmhálaithe Tomhaltóirí

Leanann ComReg ar aghaidh ag soláthar seirbhíse den scoth do láimhseáil gearán do thomhaltóirí. Féadfaidh tomhaltóirí teagmháil a dhéanamh le ComReg ar na bealaí seo a leanas – an guthán, ríomhphost, foirm ghearáin ar líne, litir agus comhrá gréasáin. Anuas air sin, bíonn an rogha ag tomhaltóirí chun teachtaireacht téacs SMS a sheoladh ina scríobhtar na focal ComReg nó AskComReg, go dtí 51500 agus glaofar ar ais orthu nó seolfaidh duine dár ngníomhairí teachtaireacht SMS⁴ ar ais chucu. Chomh maith leis sin, bíonn seirbhís athghlao ar fáil ag na glaoiteoirí siúd a bhíonn ar feitheamh ar an nguthán ar feadh breis agus 20 soicind. I rith na bliana, freagraíodh 82% de gach glao a chuir custaiméirí ar líne na dtomhaltóirí laistigh de 20 soicind.

In R3 2015, chuir ComReg tús le staitisticí ráithiúla a fhoilsiú maidir le saincheisteanna a thug tomhaltóirí chun solais a rinne teagmháil le Líne Thomhaltóirí ComReg. Is iad na fógraí faisnéise a foilsíodh i rith na tréimhse uimhreacha cáipéise ComReg 15/122, 16/08 agus 16/38. Leagtar amach i ngach foilseachán ráithiúil sonraí faoi shaincheisteanna a thug tomhaltóirí chun solais do ComReg maidir le seirbhísí ardráta agus seirbhísí cumarsáide leictreonáil (ECS) agus déanann sé na saincheisteanna a bhreisdeighilt de réir limistéar ábhar, agus liostaítear na Soláthraithe Seirbhíse ECS siúd a logáil a gcustaiméirí breis agus 100 saincheist le Líne Thomhaltóirí ComReg i rith na ráithe.

I rith na tréimhse ó Iúil 2015 go dtí Meitheamh 2016, tháinig thart ar 23,766 saincheist aníos a ndearna tomhaltóirí teagmháil linn fúthu. Tá na saincheisteanna seo á ndeighilt i measc na saincheisteanna úd idir saincheisteanna i ndáil leis an tSeirbhís Cumarsáide Leictreonáil (ECS), Seirbhísí Ardráta (PRS) agus gach cineál saincheiste eile. Bhain 18,194 de na saincheisteanna iomlána a tugadh chun solais le saincheisteanna eile i ndáil le cumarsáid leictreonach do thomhaltóirí. Ba ghearáin iad 30%

de na saincheisteanna ECS a tugadh chun solais le ComReg sa tréimhse.

Bhí tromlach na saincheisteanna tomhaltóra a tugadh chun solais maidir le sainchúram ComReg maidir le Billeáil, Muirir faoi Dhíospóid (sonraí san áireamh), Saincheisteanna Seirbhíse – Caillteanas Seirbhíse agus Cumhdach Móibíleach a chuireann le 53% de gach saincheist seirbhíse a tugadh chun solais – agus Saincheisteanna Conarthacha, ar nós Cleachtais Mhithreoracha Díolachán agus líon athraitheach fochatagóirí Conarthacha.

Tomhaltóirí Gnó

Ba shaincheisteanna iad 1,178 de na saincheisteanna iomlána a thug tomhaltóirí gnó le fios, agus bhain siad den chuid ba mhó le caillteanas seirbhíse, billeáil, muirir faoi dhíospóid, saincheisteanna conarthacha agus aistriú agus iniomparthacht uimhreach.

Saincheisteanna faoi Sheirbhís Ardráta

Baineann 5,423 de na saincheisteanna iomlána le PRS, a mbaineann an mhórchuid díobh le cásanna ina séanann an t-úsáideoir deiridh go ndearna siad teagmháil leis an PRS nó go ndeir siad nach bhfuil aon chuimhne acu ar theagmháil a dhéanamh leis an PRS. I rith na tréimhse seo, rinne ComReg 169 saincheist PRS a thabhairt chun solais do Sholáthraithe Seirbhíse PRS mar ghearáin thar ceann tomhaltóirí.

Saincheisteanna Conarthacha

I nDeireadh Fómhair 2015, d'eisigh ComReg Fógra Neamhchomhlíonta do Vodafone. Chuir seo Vodafone ar an eolas ar thoradh a aimsíodh, maidir le Téarmaí agus Coinníollacha Ginearálta Sheirbhís Teileachumarsáide Vodafone, nár chomhlíon Vodafone a chuid oibleagáidí faoi mar a leagtar amach i Rialacháin 14(1), 14(2) agus 14(4) de na Rialacháin um Sheirbhís Uilíoch. Bhain an fhógairt, go háirithe, le cleachtas Vodafone chun idirdhealú a dhéanamh idir "croithéarmaí" conartha agus téarmaí conartha "ar éileamh".

4 Seirbhís Gearrtheachtaireachtaí

In Aibreán 2016, chuir ComReg tús le hionchúisimh choiriúla i gcoinne Meteor⁵ maidir le lascaíní a bhaint ó chustaiméirí Meteor agus athruithe conartha freastalaí a chuir Meteor i bhfeidhm gan fógra a thabhairt do na custaiméirí a ndearna na hathruithe siúd difear dóibh. Cuireadh tús leis na cásanna faoi Rialachán 14 (4) de na Rialacháin um Sheirbhís Uilíoch. Leanfaidh ComReg le monatóireacht a dhéanamh ar na gearáin ó thomhaltóirí a dhéantar leis agus leanfaidh sé le ceisteanna a imscrúdú a thagann chun solais maidir le Rialachán 14 de na Rialacháin um Sheirbhís Uilíoch agus le hoibleagáidí ábhartha eile, pé bealach a chuirtear i bhfeidhm iad.

Billeáil

In Iúil 2015, chuir ComReg tús le hionchúisimh choiriúla⁶ i gcoinne Eircom, Vodafone agus Three maidir le sáruithe ar Alt 45 den Acht um Rialáil Cumarsáide.

Aithnítear in ailt 45(a), (b) agus (c) den Acht trí chatagóir de chionta uileghabhálacha:

(a) muirear a ghearradh nó a airbheartú chun muirear a ghearradh ar tháirge nó ar sheirbhís a sholáthar a sháraíonn an méid don táirge nó seirbhís sin a shonraítear i dtaraifí foilsithe an ghnóthais nó a sháraíonn an méid a fhoilsítear i ráiteas scríofa a rinneadh roimhe seo nó a thug an gnóthas don tomhaltóir don soláthar sin;

(b) muirear a ghearradh nó a airbheartú chun muirear a ghearradh ar sheirbhís nó ar tháirge cumarsáide leictreonaí ar thomhaltóir nár iarr an tomhaltóir; agus

(c) muirear a ghearradh nó a airbheartú chun muirear a ghearradh ar sheirbhís nó ar tháirge cumarsáide leictreonaí ar thomhaltóir nár iarr tomhaltóir.

I ngach ceann de na cásanna seo, níor réitigh an soláthraí seirbhíse saincheistean na gcustaiméirí go dtí go ndearna an custaiméir teagmháil le ComReg, agus cuireadh na haisíocaíochtaí cuí i bhfeidhm ag an tráth sin.

I Nollaig 2015, chuir ComReg tús le hionchúisimh⁷ faoi na forálacha céanna i gcoinne Virgin Media agus Meteor.

Seirbhísí Ardráta

D'eisigh ComReg Cód Cleachtais⁸ ("an Cód") an 5 Aibreán 2012, a tháinig i bhfeidhm le héifeacht an 25 Iúil 2012.⁹

I gcomhréir lena oibleagáidí reachtúla, tá ComReg tiomanta go hiomlán do chinntiú go gcosnaítear leasanna úsáideoirí deiridh PRS a chosaint agus creideann sé go soláthraítear sa Chód trédhearcacht níos fearr d'úsáideoirí deiridh ina ndéileáil le PRS trí fhaisnéis shoiléir a sholáthar, go háirithe le haghaidh praghsála, coinníollacha ábhartha agus cinnteacht bharrfheabhsaithe sa phróiseas ceannaigh.

Soláthraítear seirbhís "seiceálaí uimhreacha" ar láithreán gréasáin ComReg, chomh maith, a chuireann ar chumas custaiméirí tionscnamh cód gearr chúig dhigit (5XXXX) a sheiceáil, agus a chur ar a gcumas, ar an ábhar sin, chun teagmháil a dhéanamh leis an soláthraí seirbhíse go díreach maidir leis na muirir a d'fhéadfadh gur gearradh orthu.

D'fhorbair ComReg a thairseach Ríomhcheadúnaithe, a cheadaíonn do sholáthraithe PRS bainistiú níos fearr a dhéanamh ar a n-iarratais ar cheadúnú PRS agus chun athbhreithniú agus catagóiriú a dhéanamh ar cheadúnais reatha.

5 www.comreg.ie/publication/district-court-prosecutions-update

6 www.comreg.ie/publication-download/district-court-cases-update-27-july-2015

7 www.comreg.ie/publication-download/district-court-prosecutions-update-14-december-2015

8 ComReg14/45

9 I ndiaidh comhairliúcháin, in Aibreán 2014, rinne ComReg cinnti deiridh atá le corprú isteach sa Chód Cleachtais nuashonraithe do sholáthraithe PRS. Creideann ComReg go soláthraítear sa Chód nuashonraithe cosaint níos mó d'úsáideoirí deiridh sa déileáil a bhíonn acu le PRS trí fhaisnéis shoiléir a sholáthar, go háirithe trédhearcacht taraifí agus coinníollacha ábhartha agus éiginnteacht bharrfheabhsaithe sa phróiseas ceannaigh.

Leanfaidh ComReg le barrfheabhsúcháin a thabhairt isteach ar Ríomhcheadúnú atá dírithe ar na próisis cheadúnaithe a dhéanamh níos fusa do sholáthraithe PRS, agus faisnéis níos fearr á soláthar do chustaiméirí.

Seirbhísí Ardráta a chur i bhfeidhm

I rith na bliana, d'imscrúdaigh ComReg roinnt soláthraithe PRS agus. i roinnt cásanna, dheimhnigh siad gur sháraigh soláthraithe PRS forálacha áirithe an Chóid. Sna cásanna seo, d'ordaigh ComReg go réiteodh an soláthraí PRS an neamhchomhlíonadh agus go n-aisíocann sé úsáideoirí deiridh atá ceangailte leis an neamhchomhlíonadh. B'éard a d'eascair as seo in go leor cásanna ná go bhfuair go leor tomhaltóirí aisíocaíocht as muirir a thabhaigh siad go mícheart. Theip ar na soláthraithe neamhchomhlíontacha PRS chun aisíocaíochtaí a sholáthar a theastaíonn ó ComReg agus chuir ComReg ceadúnais na soláthraithe seo ar fionraí go dtí an tráth sin gur eisíodh gach aisíocaíocht. Foilsítear sonraí faoin bhfionraí seo, chomh maith, ar láithreán gréasáin ComReg sa mhír PRS.

I Lúnasa 2015, d'eisigh ComReg fógra maidir le Neamhchomhlíonadh ar thángthas air do Blackdog Communications. Ba é "comhrá beo" a bhí mar ábhar imscrúdaithe ComReg i dtaobh PRS Blackdog. I gcomhréir le Coinbhinsiún Náisiúnta Uimhrithe v7.0, forchoimeádtar réimse uimhreacha ardráta 1599 chun PRS a sholáthar de chineál atá oiriúnach do dhaoine fásta. Gearrtar an PRS ar uimhreacha ardráta 1599 ar €3.05 in aghaidh an nóiméid. Dheimhnigh imscrúdú ComReg nach raibh an próiseas deimhnithe aoise, a theastaíonn lena chinntiú nach féidir ach le daoine fásta rochtain a fháil ar an PRS a oibrítear ar an réimse uimhreacha ardráta, ar fáil go tréimhsiúil mar gheall ar shocrú mícheart teicniúil a rinne Blackdog.

I Meán Fómhair 2015, chuir ComReg a imscrúdú féin i gcrích ar PRS Cúram Custaiméirí eircom.net de chuid Eircom ar an uimhir ardráta 1530 277 100 a ghearrtar ar €0.34 in aghaidh an nóiméid.

Dheimhnigh ComReg gur oibrigh Eircom a PRS gan an ceadúnas ábhartha a bheith aige agus go raibh cion déanta aige, ar an ábhar sin, i gcodarsnacht le hAlt 12 den Acht um Rialáil Cumarsáide (Seirbhísí Ardráta agus Bonneagar Cumarsáide Leictreonaí), 2010. Dheimhnigh ComReg, chomh maith, nach bhfuair úsáideoirí deiridh aon fhaisnéis phraghsála maidir le ceangal agus, mar dhea, d'eisigh ComReg fógra i leith deimhniú neamhchomhlíonta do Eircom.

I nDeireadh Fómhair 2015, chuir ComReg a imscrúdú ar PRS Mobilenobo i gcrích, ar seirbhís suibscríofa é a ghearrtar ar €12 in aghaidh na seachtaine agus inar tugadh an deis ar tairiscint d'úsáideoirí deiridh, go príomha, chun duaiseanna éagsúla a bhuachan, ar nós iPad nó iPhone. Dheimhnigh ComReg roimhe seo gur bhain Mobilenobo mí-úsáid as an uimhir ghearrchóid ardráta 57495¹⁰. I ndiaidh an imscrúdaithe, dheimhnigh ComReg nach raibh PRS Mobilenobo comhlíontach i dtaobh riachtanais áirithe, go sonrach maidir le muirear a ghearradh ar sheirbhís nár soláthraíodh d'úsáideoirí deiridh, teachtaireachtaí téacs gan iarraidh agus míthreoracha a sheoladh chuig úsáideoirí deiridh, gan téarmaí agus coinníollacha na seirbhíse a sholáthar d'úsáideoirí deiridh i ndiaidh dóibh suibscríobh a dhéanamh, teip ar chúram custaiméirí a sholáthar dá shuibscríobhaithe agus teip ar fhaisnéis a sholáthar do ComReg.

In Aibreán 2016, d'eisigh ComReg fógra i leith neamhchomhlíonta ar thángthas air do Worldwide Digital Media Ltd (WDM). Ba é "comhrá beo" a bhí mar ábhar imscrúdaithe ComReg i dtaobh an PRS. Forchoimeádtar an uimhir ardráta 1599 chun PRS a sholáthar de chineál nach bhfuil oiriúnach ach do dhaoine fásta. Gearrtar an PRS ar uimhreacha ardráta 1599 ar €3.05 in aghaidh an nóiméid. Dheimhnigh ComReg nár sholáthair WDM an próiseas deimhnithe aoise, a theastaíonn lena chinntiú nach féidir ach le daoine fásta rochtain a fháil ar PRS ar uimhreacha ardráta 1599.

10 Laistigh de bhrí Rialachán 23(2) de Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Líonraí agus Seirbhísí Cumarsáide Leictreonaí) (Seirbhís Uilíoch agus Cearta Úsáideoirí), 2011 (tagraítear don cheanglas seo anseo istigh mar "Ceanglas Rialachán 23(2)")

Seirbhís Freagartha Glaonna Éigeandála

Tá freagracht reachtúil ar ComReg as monatóireacht a dhéanamh ar cháilíocht sheirbhís an tsoláthraí Seirbhíse Freagartha Glaonna Éigeandála (ECAS) agus as athbhreithniú a dhéanamh ar an Táille Láimhseála Glaonna (CHF) is féidir leis an soláthar ECAS a ghearradh.

Leanann an tseirbhís ag feidhmiú i leith na sonraíochtaí cáilíochta a leag an tAire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil amach i mbunchothradh 2009 leis an soláthraí seirbhíse. In Eanáir 2016, dheimhnigh ComReg, i ndiaidh athbhreithniú a dhéanamh ar na costais a thabhaigh an soláthraí ECAS chun CHF uasta €3.82 in aghaidh an ghlaio a choimeád don tréimhse ón 12 Feabhra 2016 go dtí an 11 Feabhra 2017¹¹. Ní ghearrtar muirear ar an tomhaltóir as glaonna a chuirtear ar 999 ná ar 112 mar gheall go n-íocann an líonra teileachumarsáide ar a gcuirtear na glaonna seo as an gcostas seo.

Rialáil Fánaíochta

Leanann ComReg ar aghaidh lena shaothar ar mhonatóireacht fhorfheidhmiú an Rialacháin Fánaíochta ag cuideachtaí Móibíleacha Éireannacha, i gcomhréir lena fheidhm reachtúil. Is iad seo a leanas na príomhphointí i dtuarascáil ComReg¹² don tréimhse ón 1 Aibreán 2015 go dtí an 30 Meán Fómhair 2015:

Glórghlaonna

Tugann na meánpraghsanna fánaíochta miondíola Éireannacha ar ghlaonna a chuirtear agus a fhreagraítear go bhfuiltear comhlíontach i dtaobh na n-uasteorainneacha praghsanna rialála, agus cé gur fhan na praghsanna ar ghlaonna a freagraíodh faoi bhun an mheáin don AE/LEE, b'airde ábhairín iad na praghsanna ar ghlaonna a cuireadh os cionn mheán an AE/LEE sa tréimhse idir R2 2015 agus R3 2015.

Bhí an meánphraghas in Éirinn ar ghlaonna a chur ar an gcuid eile den domhan (fad a bhítear lasmuigh den AE/LEE) ní b'ísle ná meánphraghas an AE/LEE os cionn na dtréimhsí uile a tuairiscíodh, seachas i gcás R3 2015, áit a raibh meánphraghas na hÉireann beagán ní ba chostasáí ná meánphraghas an AE/LEE. Tugann an meánphraghas in Éirinn, áfach, ar ghlaonna a fhreagraítear ón gcuid eile den domhan (fad a bhítear lasmuigh den AE/LEE) gur bhain na praghsanna siúd buaic amach in R1 2014 sular tháinig laghdú orthu arís eile a fhad le R3 2014, agus tháinig méadú arís orthu in R4 2014 sular tháinig laghdú orthu i ngach ráithe ina dhiaidh sin a fhad le R3 2015, agus tá na meánpraghsanna siúd os cionn mheánphraghas an AE/LEE go fóill ar ghlaonna a fhreagraítear.

Tá an formhuirear ar phraghsanna billeáilte na hÉireann i gcomhair glaonna miondíola "Eorataráife" tar éis laghdú ábhairín (anuas ó 11.6% in R2 2015 chuig 11.0% in R3 2015) agus tá sé fós i bhfad níos airde ná an meán san AE/LEE (5.6% in R3 2015). Is léiriú é sin ar an gcleachtadh billeála dár foráladh sa Rialachán maidir le glaonna a chuirtear. Tá an luaineacht inchurtha i leith líon na nglaonna a cuireadh d'fhad níos lú ná 30 soicind.

Teachtaireachtaí Téacs (SMS)

Tháinig laghdú ar an meánpraghas miondíola, le linn na tréimhse tuairiscithe, ar theachtairacht téacs a sheoladh, agus tá sé beagáinín faoi bhun na huasteorann rialáilte 6 cent.

Sonraí

Tar éis an laghdaithe ar an uasteorann praghsais rialáilte i mí Iúil 2013 anuas chuig 45 cent agus an laghdaithe bhreise ar an uasteorainn praghsais rialáilte i mí Iúil 2014 anuas chuig 20 cent, is amhlaidh atá praghsanna sonraí miondíola Eorataráife (€0.03 in R2 2015 agus €0.04 in R3 2015) fós faoi bhun mheánphraghas an AE/LEE (€0.06 in R3 2015).

Tá fás tréan tar éis teacht ar mhéideanna an tráchta sonraí miondíola thar na tréimhsí tuairiscithe. B'airde na méideanna d'Éirinn faoi os cionn 63% ó R3 2014 i go dtí R3 2015.

11 www.comreg.ie/_fileupload/publications/ComReg1502.pdf

12 www.comreg.ie/publication/implementation-of-eu-roaming-regulation-by-irish-mobile-companies-16th-wave-of-irish-and-eu-aggregated-data-1-april-2015-to-30-september-2015/

Fanann meánpraghas mórdhíola comhiomlán na hÉireann in aghaidh an MB sonraí i measc cuideachtaí neamhghrúpa faoi bhun na huasteorann praghais rialáilte 5 cent agus b'ionann é agus meánphraghas an AE/LEE don tréimhse thuairiscithe ó R2 2015 go dtí R3 2015.

Is chun feasacht agus trédhearcacht a chur chun cinn a thuilleadh do thomhaltóirí ar fánaíocht a sholáthraíonn láithreán gréasáin ComReg an fhaisnéis do thomhaltóirí i leith na fánaíochta móibílí, treoir maidir le fánaíocht shoghluaiste agus áireamhán fánaíochta móibíleach a thugann cúnamh do thomhaltóirí chun costas a n-úsáide fánaíochta pleanáilte a mheas.

Infhaighteacht na Seirbhíse Teileachumarsáide Uilíche a Chinntiú

Gné lárnach dár saothar ar chosaint tomhaltóirí is ea chun infhaighteacht seirbhíse Teileachumarsáide uilíche a chinntiú. Ainmníodh Eircom in Iúil na bliana 2014, tar éis sraith comhairliúcháin poiblí, mar an Soláthraí Seirbhíse Uilíoch (USP), i gcomhréir le Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Líonraí agus Seirbhísí Cumarsáide Leictreonáil)(Seirbhís Uilíoch agus Cearta Úsáideoirí) 2011, as na seirbhísí seo aleanas:

- Rochtain ag Suíomh Seasta ar feadh 18 mí nó go dtí an 31 Nollaig 2015 (D10/14)¹³.
- Táillefóin Phoiblí ar feadh 4 bliana nó go dtí an 20 Meitheamh 2018 (D07/14). Nóta: Táillefóin a n-úsáidtear iad ar feadh níos lú ná 1 nóiméad sa lá agus sa chás nach bhfuil na glaonna ar sheirbhísí Éigeandála agus ar uimhreacha Saorghlao níos faide ná 30 soicind, is féidir na nóiméid seo a bhaint.
- Seirbhísí Eolaire ar feadh 4 bliana nó go dtí an 30 Meitheamh 2018 (D08/14). Ó 2016 ar aghaidh, ní fhéadfaidh Eircom eolairí clóite a sholáthar ach dóibh siúd a d'iarr amhlaidh (liostáil roghnach).

In Iúil 2016, shann ComReg Eircom le bheith mar an soláthraí uilíoch seirbhíse chun ceangail agus glórsheirbhís a sholáthar ag láthair sheasta go dtí 2021¹⁴. Rinne Eircom achomharc leis an Ard-Chúirt i gcoinne Chinneadh ComReg D05/16 agus an 8 Márta 2017, díscríobhadh na himeachtaí agus ní dhearnadh aon ordú maidir le costais.

Cáilíocht Seirbhíse USO

Shonraigh ComReg spriocanna feidhmíochta bliantúla do cháilíocht seirbhíse thiar sa bhliain 2008 i ndáil le soláthar gnéithe áirithe den tseirbhís uilíoch. Bhunaigh Clár Feabhsaithe Feidhmíochta Cháilíocht Seirbhíse USO thiar i mí Lúnasa 2012 le spriocanna feidhmíochta bliantúla comhbhainteacha agus meicníocht airgeadais chun feidhmíocht a ráthú. Bhunaigh Eircom clár feabhsaithe feidhmíochta (PIP2) ina dhiaidh sin don dá thréimhse bhliantúla (2012/2013 agus 2013/2014).

Táthar tar éis comhaontú ar chlár breise d'fheabhsú feidhmíochta (PIP3), a thosóidh ar éag PIP2.

PIP 3

Bhunaigh Eircom agus ComReg clár feabhsaithe feidhmíochta nua (PIP3) don tréimhse idir an 7 Iúil 2014 agus an 31 Nollaig 2015. Baineann na spriocanna le tráthscálaí do nascadh, deisiúcháin fabhtanna agus teagmhas ráta na bhfabhtanna. Cé go gcoinníonn Eircom orthu ag tuairisciú feidhmíochta don tréimhse idir an 1 Eanáir 2015 agus an 31 Nollaig 2015, d'aontaigh ComReg gan measúnú comhlíonta a dhéanamh i gcoinne na spriocanna PIP3 ábhartha don tréimhse úd.

Thug Eircom gealltanais chun a chinntiú go n-aisíocfar le custaiméir ar bith (mórdhíola agus miondhíola) má bhaineann éaradh seirbhís dóibh sa bheis ar 10 lá oibre i rith na tréimhse den rochtain reatha ag Ainmniúchán (AFL) suímh sheasta.

13 Arna shíneadh, ina dhiaidh sin, go dtí an 31 Iúil ag Cinneadh D10/15 ComReg

14 Cinneadh D05/16 ComReg

Foilsíonn ComReg Fógra Faisnéise mar chleachtas caighdeánach ina léirítear feidhmíocht USO Eircom ar bhonn ráithiúil. Foilsíodh Sonraí Feidhmíochta do Ráithe 4 2015 agus Feidhmíocht Bhliantúil 2015 an 3 Meitheamh 2016, ComReg 16/46.

Léiríodh i ngach Fógra Faisnéise ráithiúil a foilsíodh don bhliain 2015 sonraí faoi mhéideanna Eircom a aisíocadh lena thomhaltóirí mórdhíola agus miondíola a bhí thíos le héaradh seirbhíse a sháraigh 10 lá oibre.

I ndiaidh ComReg 16/46 a fhoilsiú, rinneadh measúnú ar chomhlíonadh do thréimhse bhliantúil 2015. Sheol Eircom éileamh force majeure ar aghaidh, faoi mar a fhoráiltear i gComhaontú PIP 3 maidir le feidhmíocht deisithe fabhtanna do mhíonna Eanáir, na Samhna agus na Nollag 2015. Ríomh ComReg an fheidhmíocht deiridh bhliantúil a bhain Eircom amach, a cheadaigh éileamh force majeure a dhéanamh maidir le feidhmíocht deisithe fabhtanna, don tréimhse ón 1 Eanáir 2015 go dtí an 31 Nollaig 2015. D'íoc Eircom €3,094,000 le ComReg i Nollaig 2016 mar gheall gur theip air spriocanna feidhmíochta um cháilíocht seirbhíse a bhaint amach a comhaontaíodh in PIP3 don bhliain 2015.

Costas an USO

I mBealtaine 2011, i ndiaidh próiseas comhairliúcháin, d'eisigh ComReg Cáipéis Chinnidh ComReg D04/11 maidir leis na prionsabail agus na modheolaíochtaí chun an glanchostas a dheimhniú a bhíonn ar an tseirbhís uilíoch a sholáthar. Sholáthar an cinneadh seo an bonn ar a ríomhtar an glanchostas a bhíonn ar an tseirbhís uilíoch a sholáthar agus cuirfidh sé ar Chumas ComReg a dheimhniú más ionann nó nach ionann an glanchostas, más ann dó, agus ualach éagórach ar an soláthraí seirbhíse uilíoch.

Rinne Eircom iarratas ar Chistiú Seirbhíse Uilíche don tréimhse idir na blianta 2009 agus 2010 agus d'eisigh ComReg a Chinneadh (D01/14) ina dhiaidh sin nach ualach éagórach a bhí sa ghlanchoistas €5.1m a d'eascair as soláthar an USO. Thug Eircom achomharc an 6 Feabhra 2014 chun na hArd-Chúirte i gcoinne Chinneadh D01/14 ComReg, agus socraíodh an t-ábhar an 11 Samhain 2014.

Cé gur chríochnaigh ComReg a mheasúnú ar iarratas Eircom ar chistiú don tréimhse 2009-2010, tá ComReg ag measúnú iarratais Eircom i láthair na huaire ar chistiú i leith na dtréimhsí 2010-2011, 2011-2012, 2012-13, 2013-2014, agus d'athsheol Eircom iad siúd go léir an 15 Iúil 2016.¹⁵

¹⁵ www.comreg.ie/publication/universal-services-obligation-funding-status-funding-application/

IOMAÍOCHT

Tharla roinnt forbairtí tábhachtacha le linn na tuarascála seo. Tháinig méadú ar an iomaíocht idir soláthraithe seirbhísí agus tháinig méadú gan staonadh ar sciar den mhargadh ag oibreoirí malartacha. Rinne ComReg cinntí maidir leis na beartáin táirgí, rátaí foirceanta mhóibíligh agus an anailís ar mhargaí mórdhíola seasta tionscnaimh glao agus margaí idirthurais.

Treochtaí Miondíola

Bhí an t-ioncam miondíola iomlán sa dá mhí dhéag chuig Meitheamh 2016 €3.056 billiún, aníos ó ní ba mhó ná €3.013 billiún thar na 12 mí roimhe sin. Tháinig laghdú 1% ar sciar miondíola Eircom den ioncam líne seasta den iomlán miondíola foriomlána líne seasta i rith na tréimhse. Bhí 1,683,552 suibscríbhinn leathanbhanda (seasta agus móibílach) ann, ar laghdú faoi 0.62% é seo i gcomparáid le Meitheamh 2015 é. Tháinig méadú shuibscríbhinní aníos go dtí 1,330,946, arb ionann sin agus méadú 3.86% i gcaitheamh na 12 mhí roimhe sin.

Tháinig méadú ar dhul i bhfód leathanbhanda seasta teaghlaigh aníos ó 66% go dtí 67.9%. De réir sonraí ó Eurostat, b'ionann ráta dhul i bhfód teaghlaigh na hÉireann agus 83% ag deireadh na bliana 2015 i gcomparáid le meánráta 80% dul i bhfódteaghlaigh don AE. B'ionann sciar miondíola Eircom den mhargadh leathanbhanda shuite ag deireadh Mheitheamh 2016 agus 33.7% ó thaobh líon na suibscríbhinní de, ar thitim faoi 1.7 faoin gcéad é i gcomparáid le bliain amháin ní ba luaithe. Tháinig laghdú ar sciar Virgin Media anuas ó 28.7% chuig 27.4% sa tréimhse sin. Ba iad na hoibreoirí eile a sholáthair thart ar 34.9% de na suibscríbhinní leathanbhanda sheasta ag baint leasa as táirgí mórdhíola srutha giotán, táirgí Díchuachta Lúibe Logánta (LLU) agus Rochtana Fíorúla Díchuachta (VUA).

An Chéad Ghlúin eile de Rochtain agus Leathanbhanda

Choinnigh Eircom ar aghaidh, tar éis dó seirbhísí NGA a sheoladh bunaithe ar theicneolaíocht VDSL Cábla Snáthoptace go Colbha (FTTC) i mí na Bealtaine 2013, lena chlár rollta amach, agus tugadh Cábla Snáthoptace go dtí an Teach (FTTH) isteach, chomh maith. Amhail Meitheamh na bliana 2016, bhí an tseirbhís sin ar fáil do thart ar 1.6m áitreabh agus bhí úsáid á baint ag 427,640 suibscríobhaí ann, ar an iomlán, as an tseirbhís seo. Ba é Miondíol Eircom a sholáthair 45.1% díobh siúd, agus b'oibreoirí eile a sholáthair 54.9% díobh trí leas a bhaint as tacar táirgí mórdhíola NGA de chuid Eircom.

Choinnigh Virgin Media air de bheith ina rannpháirtí tábhachtach sa mhargadh, ag tairiscint luasanna os cionn 300Mbps le sruth. De réir comhduithe poiblí¹⁶, thug líonra Virgin Media aghaidh ar 784,400 baile agus áitreabh amhail an 30 Meitheamh 2016. Bhí 364,200 suibscríobhaí leathanbhanda aige an dáta úd, arb ionann sin agus 27.4% den mhargadh leathanbhanda sheasta.

Choinnigh meánluasanna leathanbhanda sheasta orthu ag dul i méid. I Meitheamh 2016, bhí 75% de gach suibscríbhinn leathanbhanda sheasta cothrom le nó os cionn 10Mbps, aníos ó 65.1% i Meitheamh 2015. Agus ag deireadh na tréimhse athbheithnithe seo, bhí 60.1% de na suibscríbhinní leathanbhanda sheasta go léir cothrom le nó os cionn 30Mbps, aníos ó 51.1% in R2 2015.

Tháinig méadú ar shuibscríbhinní leathanbhanda sheasta iomlána aníos ó 1.28m i Meitheamh 2015 go dtí 1.33m i Meitheamh 2016. Astu seo, sholáthair Miondíol Eircom thart ar 33.7% díobh (anuas ó 35% in R2 2015); sholáthair Virgin Media thart ar 27.4% díobh agus sholáthair oibreoirí thart ar 30.5% díobh agus leas á bhaint acu as táirgí sruth giotán agus Rochtana Fíorúla Díchuachta Eircom. Ba thar Dhíchuachadh Lúibe Logánta a soláthraíodh tuairim is 4.4%, agus an fuilleach á sholáthar trí éagsúlacht bhonneagar ar

nós Rochtain Sheasta gan Sreang, Snáithín Oibreora Líonra Mhalartaigh, cábla (cé is moite de Virgin Media) agus satailíte. Ba iad na dreamanna móra a bhí ag brath ar tháirgí mórdhíola Eircom ná Vodafone le sciar 17.7% den sciar de mhargadh na suibscríbhinní leathanbhanda sheasta go léir agus Sky, a bhfuil sciar 11.1% den mhargadh aige.

Anailís ar an Margadh

Cinntítear raon feidhme agus cineál na rialálateileachumarsáide in Éirinn trí phróiseas a leagtar amach sa dlí Eorpach ar a dtugtar anailísiú margaidh. Mar chuid den phróiseas, ní foláir do ComReg ar dtús chun na margaí a shainiú a fhéadann teacht faoi raon feidhme an rialacháin, ag féachaint do liosta margaí molta arna bhfoilsíú ag an gCoimisiún Eorpach. Tar éis dó an margadh ábhartha a shainiú, ní mór do ComReg measúnú a dhéanamh ar cé acu an bhfuil nó nach bhfuil aon chuideachta ná cuideachtaí ceannasach laistigh den mhargadh sin ina n-aonar nó le chéile. Dá mba é a chonclúid gurb ann d'oibreoir ceannasach, ní foláir dó réiteach amháin, ar a laghad, a fhorchur chun éifeacht an cheannais sin a mhaolú, bunaithe ar liosta a leagtar amach sa reachtaíocht. Mar shampla, d'fhéadfadh ComReg iallach a chur ar oibreoir ceannasach chun a líonra a oscailt amach d'iomaitheoirí ar an leibhéal mórdhíola. Dírítear an chuid is mó den rialáil teileachumarsáide ar leibhéal mórdhíola sa ghnáthchleachtadh; ní raibh ach margadh miondíola amháin faoi réir na rialála ag deireadh an 30 Meitheamh 2016 - an margadh don rochtain miondíola ar an líonra teileafóin phoiblí ag suíomh seasta (cíos líne).

Tar éis stiúradh na gcomhairliúcháin ní ba luaithe, d'fhoilsigh ComReg a chinneadh¹⁷ i mí iúil 2016 maidir lena anailís ar na margaí mórdhíola rochtana seasta tionscnaimh glao ('FACO') agus ar an margadh idirthurais glórghlao.

16 Féach www.libertyglobal.com/pdf/press-release/LG-Earnings-Release-Q2-16-FINAL.pdf

17 Athbheithniú Margaidh – Eagraíocht Mhórdhíola Glórghlaonna Seasta agus Margaí Idirthurais, Freagairt do Chomhairliúchán agus Cinneadh, Cáipéis 15/82, D05/15 ComReg, Iúil 2015.

Ag eascairt ón athbhreithniú seo ar an margadh, ainmníodh Eircom amhail Cumhacht Shuntasach Mhargaidh (SMP) a bheith aige i margadh FACO agus gearradh oibleagáidí éagsúla air, ina measc, chun seirbhísí Cíos Líne Mórdhíola agus seirbhísí tionscnaimh glao a sholáthar d'oibreoirí eile. Rinne ComReg, freisin, gach rialachán a bhaint de mhargaí idirthurais glóir óir gur aithníodh iad siúd amhail bheith iomaíoch.

Chuir ComReg tús leis na chéad chéimeanna dá anailís, ina theannta sin, ar roinnt margaí mórdhíola eile freisin, lena áiríodh na margaí mórdhíola don mhéid seo a leanas:

1. Rochtain Ardcháilíochta (HQA): seirbhísí siméadracha leathanbhanda ardluais mhórdhíola go bunúsach as a mbaintear leas mar ionchur um sholáthar seirbhísí leathanbhanda le sruth/miondíola do ghnólachtaí meánacha agus móra, chomh maith leis an leas a bhaineann soláthraithe seirbhíse astu chun teorainneacha a gcuid gréasán a shíneadh.
2. Rochtain Áitiúil Mhórdhíola (WLA) agus Rochtain Lárnach Mhórdhíola (WCA): dhá mhargadh mórdhíola as a mbaintear leas mar ionchur um sholáthar seirbhísí leathanbhanda agus teileafónaíochta le sruth/miondíola (i meascinn eile).
3. Críochnú Seasta Glórghlao (FVCT) agus Críochnú Glórghlao Mhóibíleach (MVCT): is dhá mhargadh mórdhíola iad seo ina mbíonn glaonna a chur i gcrích i gceist leo ar líonraí páirithe ar glaoth orthu.

Bhí baint mhór ag ComReg i bhfaisnéis a bhailiú ó sholáthraithe seirbhíse agus leas á úsáid as a chumhachtaí reachtúla um bailiú faisnéise. Agus amhlaidh á dhéanamh, bhí moilleanna suntasacha i gceist mar gheall ar neamhchomhlíonadh i measc oibreoirí áirithe i dtaobh na n-iarraí seo ar fhaisnéis reachtúil, agus bhí ar ComReg tús a chur le agus dul i mbun gníomh forfheidhmithe i roinnt cásanna.

Praghsáil

Bhí ComReg gníomhach thar réimse saincheisteanna maidir le praghsanna rialaithe.

I mBealtaine 2016, i ndiaidh dul i gcomhairle leis an tionscal i gCáipéis ComReg 15/67, d'eisíomar cinneadh i gCáipéis ComReg 16/39 (Cinneadh ComReg D03/16)¹⁸. Leasaítear Cinneadh ComReg D03/16 muirir leasaithe mhíosúla chíos le haghaidh LLU, Díchuachadh na Fo-Lúibe (SLU), Cíos Líne Mórdhíola-Billeála Aonair SB-WLR agus leathanbhanda aonair (SABB) lasmuigh den limistéar malartaithe níos mó (LEA).

Anuas air sin, shocraíomar praghsanna bliantúla cíos do chuailí, ductanna agus snáithín optúil dorch. Go ginearálta, chuireamar cur chuige BU-LRAIC+ i bhfeidhm ar na sócmhainní siúd nach féidir a athúsáid do sheirbhísí Rochtana na Chéad Ghlúine Eile (NGA) agus d'úsáideamar ó bharr anuas / sonraí iarbhir Eircom do na sócmhainní siúd is féidir a athúsáid le haghaidh seirbhísí NGA (e.g. ductanna agus cuailí). Tá seo ar aon dul le Moltaí an Choimisiúin Eorpaigh ón mbliain 2013 maidir le modheolaíochtaí neamh-idirdhealaithe agus costála.

I dtaobh SB-WLR, shocraíomar an praghas ar chostais ó bharr anuas / iarbhir Eircom agus rinneamar coigeartú d'éifeachtúlachtaí a bhaineann le SB-WLR a sholáthar go náisiúnta nó na costais BU-LRAIC+ sa mhórlimistéar malartaithe (LEA). Le haghaidh SABB Lasmuigh den LEA, shocraíomar praghas bunaithe ar chostais ó bharr anuas Eircom (a rinneadh a choigeartú d'éifeachtúlachtaí) a bhaineann le SABB Lasmuigh den LEA a sholáthar.

Tá na praghsanna i gCinneadh D03/16 ComReg leagtha amach ón 1 Iúil 2016 go dtí an 30 Meitheamh 2019 agus, anuas air sin, dheimhníomar na praghsanna don chéad dá bhliain lasmuigh den tréimhse phraghasrialaithe sa chás nach gcuireann siad athbhreithniú i gcrích ina dhiaidh sin.

18 Uimh. Cháipéise ComReg: 16/39: Cinneadh D03/16 ComReg, "Praghsáil ar Sheirbhísí Rochtana Leathanbhanda Sheasta Eir: Freagairt do Cháipéis Chomhairliúcháin 15/67 agus Cinneadh Deiridh", dar dáta an 18 Bealtaine 2016.

I dtaobh foirceannadh móibíleach, i ndiaidh comhairliúcháin a dhéanamh leis an tionscal (Cáipéisí Uimh. 15/19 agus 14/29 ComReg), d’eisigh ComReg páipéar cinnidh (D02/16). Chuir an cinneadh seo rátaí foirceanta mhóibíligh (MTR) i bhfeidhm i margadh na hÉireann a ríomhadh trí úsáid a bhaint as modheolaíocht fhíor LRIC ar aon dul leis sin a ndéantar cur síos agus measúnú air sa Chinneadh faoi Phraghasrialáil 2012 i gCáipéis 12/125 ComReg. Rinne ComReg na costais a shamhaltú a thabhoífaí trí oibreoir éifeachtúil móibíleach i margadh na hÉireann – agus úsáid á baint as saintréithe soláthraithe iarbhir seirbhíse móibílí na hÉireann. Beidh na luachanna a ríomhtar ón modh seo i bhfeidhm ón 1 Meán Fómhair 2016 go dtí an 31 Nollaig 2018. Cinnteoidh gach soláthraí seirbhíse móibílí ar sannadh cumhacht shuntasach mhargaidh dó anois nach bhfuil a MTR níos mó ná an ráta a cinneadh don bhliain sin i gcomhréir leis an tsamhail deiridh MTR.

Comhlíonadh

Clúdaítear sa mhír seo imscrúduithe ar sháruithe ar oibleagáidí rialála i measc oibreoirí teileachumarsáide, teagmhais a bhain le mí-úsáid uimhreacha Éireannacha agus tuairiscí i leith teagmhais shuntasacha líonra.

Nuair a dhéileáiltear le himscrúduithe ar oibleagáid rialála, d’fhéadfadh tuairim fhoirmiúil neamhchomhlíonta ag oibreoir, íocaíocht riaracháin ag oibreoir, imeachtaí cúirte nó dúnadh cáis sa chás nach sainaithnítear aon saincheist nó dúnadh i ndiaidh feabhsúcháin ag oibreoir ina measann ComReg nach dteastaíonn gníomh breise, eascairt as conclúid an cháis.

I rith na tréimhse, áiríodh le gníomhaíochtaí teileachumarsáide ComReg:

- Comhlíonadh rialála:
 - » Osclaíodh 32 cás
 - » Dúnadh 21 cás
 - » Tá 54 cás ar bun.
 - Mí-úsáid a baineadh as uimhreacha Éireannacha:
 - » Osclaíodh 91 cás
 - Dúnadh 85 cás
- Teagmhais líonra a tugadh le fios:
- » Tugadh 4 theagmhas le fios

Thug ComReg faoi 22 imscrúdú gníomhach ar chomhlíonadh a bhain leis na cásanna comhlíonta rialála, ar an oibreoir reatha líne seasta agus faoi 14 imscrúdú gníomhach ar chomhlíonadh gníomhach ar oibríochtaí móibíleacha.

NUÁLAÍOCHT

Bainistiú Speictream Raidió

Is meán é an speictream raidió trínar féidir faisnéis a tharchur trí raidió thar achair idir cúpla méadar agus na mílte ciliméadar. Is bunriachtanas é do sholáthar na cumarsáide móibíleach agus d'fháil trí raidió na seirbhísí craolacháin.

Is bunúsach é an speictream raidió freisin d'oibriú sábháilte an iompair aeir agus mhuirí, d'oibriú laethúil na bhFórsaí Cosanta agus na seirbhísí éigeandála, chomh maith le bheith ríthábhachtach do go leor feidhmeanna tábhachtacha na heolaíochta. Is acmhainn nádúrtha chríocta í áfach, agus caithfear leas stuama a bhaint aisti dá réir i gcónaí.

I rith na bliana faoi athbhreithniú, rinne ComReg roinnt príomhthionscadail bhainistíochta speictrim a thosú agus/nó a chur i gcrích, faoi mar a shonraítear thíos.

Straitéis Bainistíochta Speictream Raidió don tréimhse ó 2016 go 2018

Fad a lean sé lena straitéis bainistíochta speictream raidió a chur i bhfeidhm, faoi mar a leagtar amach i gCáipéis ComReg 11/89, d'eisigh ComReg comhairliúchán, Cáipéis ComReg 15/31 ar a straitéis bheartaithe chun bainistíocht a dhéanamh ar an speictream raidió in Éirinn don tréimhse ó 2016 go 2018.

Sholáthair an comhairliúchán seo anailís ar an timpeallacht bhainistíochta speictream raidió in Éirinn agus leag sé amach plean oibre bheartaithe speictrim ComReg, ina dhiaidh sin, don tréimhse ó 2016 go 2018, agus tugadh chun suntais an gá atá le tús áite cuí a thabhairt do ghníomhaíochtaí speictrim.

B'ábhar tábhachta é gur áiríodh le tograí ComReg 740 Mhz breise de speictream comhchuibithe raidió a chur ar fáil don mhargadh sna blianta amach romhainn, a rinne an méid speictream ábhartha raidió atá sannta faoi láthair a mhéadú faoi thrí, nach mór. San áireamh san fhaisnéis a sholáthar eolas don togra seo, bhí an méid seo a leanas:

- tháinig méadú nach mór 500% ar úsáid sonraí data ar líonraí móibíleacha Éireannach idir 2011 agus 2015;
- úsáideann thart ar 82% de na suibscríobhaithe móibíleacha Éireannacha go léir gutháin chliste anois; agus
- meastar go dtiocfaidh méadú faoi 33 faoin mbliain 2035 ar úsáid sonraí móibíleacha in Éirinn.

I ndiaidh anailís a dhéanamh ar fhreagairtí na bpáirtithe leasmhara agus ar ábhar ábhartha eile, leag ComReg amach a straitéis bainistíochta speictream raidió a tugadh chun críche don tréimhse ó 2016 go 2018 (Cáipéis 16/50).

Tugtar cuntas sa phlean oibre speictrim don tréimhse ó 2016 go 2018 na gníomhaíochtaí speictrim a bheartaíonn ComReg tabhairt fúthu laistigh den amfhráma seo. Áirítear leo seo:

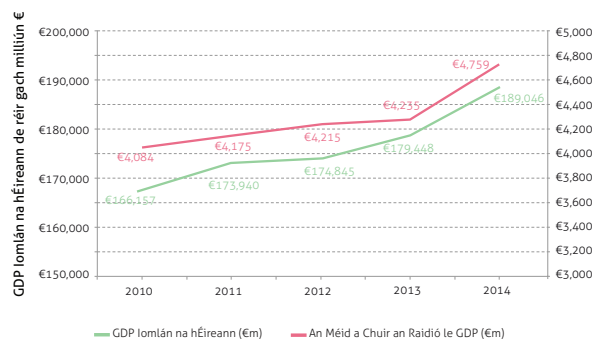
- an próiseas sannta a thabhairt chun críche don bhanda 3.6 GHz go mór roimh éag na gceadúnas reatha FWALA an 31 Iúil 2017;
- idirchaidreamh gníomhach a dhéanamh le páirtithe leasmhara ábhartha chun athchuspóir a bhaint as an mbanda 700 MHz d'fhonn soiléireacht a bhaint amach ar a infhaighteacht uainithe;
- breis forbartha a dhéanamh ar thograí bronnta ComReg maidir leis na bandaí 700 MHz, 1.4 GHz, 2.3 GHz, agus 2.6 GHz;
- comhoibriú le húdarás Craolacháin na hÉireann (an BAI) agus le 2° chun speictream a chomhordaítear go hidirnáisiúnta agus pleananna idirthurais a thabhairt chun críche do sheirbhísí DTT sa bhanda UHF faoi bhun an bhanda 700 MHz; agus
- Tástáil agus Triail Éireann ('Test and Trial Ireland') agus na tairbhí a bhaineann le hÉirinn a úsáid chun tástáil nó triail a dhéanamh ar tháirgí agus seirbhísí gan sreang i dtimpeallacht fiordhomhain a chur chun cinn.

Anuas air sin, sholáthair ComReg faisnéis ar an rannchuidiú luachmhar geilleagrach a sholáthraíonn speictream raidió d'Éirinn. Don bhliain 2014, measann ComReg, go coimeádach, an méid seo a leanas:

- chruthaigh speictream raidió breis agus €4.7 billiún, nó thart ar 2.5% d'Olltáirgeacht Intíre (GDP) na hÉireann; agus
- fostaíodh nach mór 29,000 duine trí úsáid a bhaint as speictream raidió.

Fíor 9: An Méid a Chuir Speictream Raidió le GDP: 2010 – 2014

An Méid a Chuir Speictream Raidió le GDP: 2010 – 2014

Pleananna speictrim DTT a chomhordaítear go hidirnáisiúnta a thabhairt chun críche sa bhanda UHF faoi bhun an bhanda 700MHz

Réitíodh leithdháileadh malartach don bhanda 700 MHz (idir 694 MHz agus 790 MHz) ag Comhdháil Chumarsáid Raidió an Domhain 2012 (WRC-12), a bhronn comh-phríomhstádas ar an tseirbhís mhóibíleach (gan seirbhísí aerloingseoireachta a áireamh) leis an tseirbhís chraolacháin. Tháinig an leithdháileadh seo i bhfeidhm an 28 Samhain 2015.

Chun aon athchuspóir a bhaint amach anseo as an mbanda 700 MHz in Éirinn a éascú, agus i gcomhoibriú leis an BAI agus le 2°, chuir ComReg tús le hobair in Iúil 2013 ar phlean leasaithe banda UHF a chomhordú chun seirbhísí DTT a aistriú faoi bhun an bhanda 700 MHz. In Aibreán 2016, shínigh Éire dhá chomhaontú maidir leis an obair seo.

- shínigh forais na Beilge, na Fraince, na Gearmáine, na hÉireann, Lucsamburg, na hÍsiltíre agus na Ríochta Aontaithe comhaontú iltaobhach maidir leis an bplean DTT don bhanda 470-694 MHz, faoi mar a d'éascaigh grúpa Ardán um Chur i bhFeidhm Dhíbhinn Dhigiteach Iarthar na hEorpa (WEDDIP); agus
- síníodh comhaontú um chomhordú DTT don bhanda UHF leis an bhFrainc.

Sa bhliain amach romhainn, beartaíonn ComReg chun a chomhordú pleanála leis an RA a chur i gcrích.

Tástáil agus Triail Éireann

Soláthraíonn suíomh tíreolaíochta na hÉireann ar imeall thiar na hEorpa agus a dlús daonra íseal eochairbhuntáiste nádúrtha di, eadhon flúirse coibhneasta an speictrim neamhúsáidte. Is seirbhís í Tástáil agus Triail Éireann inar féidir le fiontraithe, taighdeoirí agus forbróirí leas a bhaint aisti chun raidió-theicneolaíochtaí a thástáil agus a thriail thar éagsúlacht leathan bandaí minicíochta, lena n-áirítear codanna de na bandaí móibíleach agus craolacháin. D'eisigh ComReg i rith na bliana faoi athbhreithniú 18 gceadúnas Tástála agus Trialach do chliaint éagsúla, lena áiríodh ollscoileanna agus lárionaid taighde. Leagtar amach a thuilleadh sonraí ar Tástáil agus Triail Éireann; www.testandtrial.ie.

Bronnadh Beartaithe 3.6GHz

I ndiaidh an próiseas chun cearta úsáide a bhronnadh sa bhanda 2.6 GHz (2500-2690 MHz) agus na bandaí 700 MHz (694-790 MHz), 1.4 GHz (1452- 1492 MHz), 2.3 GHz (2300-2400 MHz) agus 3.6 GHz (3400-3800 MHz) (Cáipéis 14/101) a chuimsiú, chomh maith, b'fhéidir, i bhFeabhra 2015, d'eisigh ComReg Fógra Faisnéise (Cáipéis 15/14 ComReg) ina tugadh chun suntais tacaíocht fairsing freagróirí le scaoileadh cearta úsáide sa bhanda 3.6 GHz i bpróiseas bronnta ar leith.

Rinne an próiseas dul chun cinn breise trí fhoilsiú Cháipéisí 15/70 agus 15/140 ComReg a rinneadh comhairliúchán ar fhormáid an bhronnta a bheartaítear, na réigiúin atá ar fáil do cheadúnú, agus tionchar rialála measúnuithe, i measc rudaí eile.

B'éard a d'éascair as seo ná gur foilsíodh an dréacht-Mheabhrán Faisnéise (Cáipéis 16/22) agus Cinneadh Deiridh (Cáipéis 16/57). Tá súil leis go gcuirfear tús leis an bpróiseas bronnta féin i dtreo dheireadh 2016 agus go n-eiseofar na ceadúnais, ar feitheamh ceant rathúil, sa chéad leath in 2017.

Oibríochtaí Ceadúnaithe

Teastaíonn údarú ó ComReg do sheilbh agus úsáid an trealamh raidió in Éirinn. Féadann an t-údarú sin bheith i bhfoirm ceadúnais nó díolúine ó cheadúnas. Is féidir ceadúnais a eisiúint i gcomhréir leis an reachtaíocht seo a leanas:

- An tAcht Radio-Theleagrafaíochta, 1926 (arna leasú);
- An tAcht um Údarás Craolacháin 1960, arna leasú (i gcás Údarás RTÉ);
- An tAcht Raidió agus Teilifíse, 1988 (i gcás Choimisiún Craolacháin na hÉireann); nó
- An tAcht Craolacháin (Leasú), 2007 don Chraolachán Digiteach.

Amhail an 30 Meitheamh 2016, b'ionann líon iomlán na gceadúnas raidió beo ar ár mbunachar sonraí agus 17,489, arbh ionann agus méadú beag 1.1% i gcaitheamh na tréimhse 2014-15.

Comhlíonadh Speictrim

Tá Aonad Comhlíonta Speictrim ComReg freagrach as a chinntiú go gcomhlíontar an reachtaíocht teileagrafaíochta gan sreang agus na Treoracha EMC agus maidir le Trealamh Raidió sa Stát agus go an céanna i bhfeidhm, faoi mar a theastaíonn. I gcaitheamh na tréimhse ó lúil 2015 go dtí Meitheamh 2016, fuair Comhlíonadh Speictrim 131 tuairisc i leith trasnaíocht dhíobhálach ar sheirbhísí raidió. Is ionann seo agus méadú 3.9% ar an tréimhse roimhe sin.

Oibríonn Comhlíonadh Speictrim go dlúth le Custaim lena chinntiú nach n-iontrálann trealamh leictreonach neamhchomhlíontach an Stát. Deimhníodh go mbíonn na gléasanna siúd mar chúis le trasnaíocht dhíobhálach ar réimse seirbhísí, líonraí guthán póca agus seirbhísí aerloingseoireachta ina measc. Sa tréimhse ó 2015 go 2016, urghabhadh 112 gléas a raibh amhras fúthu trí Chustaim, agus deimhníodh go raibh thart ar 80% díobh neamhchomhlíontach.

Tá oibleagáid reachtúil ar ComReg chun iomláine an speictrim raidió a choimeád agus tá ar Chomhlíonadh Speictrim é an oibleagáid sin a chomhlíonadh. Is minic go mbíonn orainn dul i mbun gníomh comhlíonta nó forfheidhmithe i gcoinne oibreoirí neamhcheadúnaithe, faoi mar is cuí, dá bharr. I mbliain oibriúcháin 2015/16, d'éirigh le ComReg dhá ionchúiseamh rathúla a dhéanamh sa limistéar seo.

Clár Tomhais Radaíochta Neamh-Ianúcháin

Tá na hastuithe radaíochta neamh-ianúcháin (NIR) ó na suíomhanna tarchuradóra fós mar ábhar inspéise don phobal. Is í an Roinn Tithíochta, Pleanála, Pobail agus Rialtais Áitiúil a bhíonn freagrach as tionchar sláinte an NIR, agus teastaíonn ó ComReg, mar choinníoll leis na ceadúnais raidió-tarchurtha, go gcaitheann oibreoirí na stáisiún tarchurtha a chinntiú go gcloíonn a gcuid suiteálacha leis na teorainneacha d'astuithe NIR a shonraítear sna treoirlínte is déanaí arna bhfoilsiú ag an gCoimisiún Idirnáisiúnta um Chosaint in ghaidh na Radaíochta Neamh-Ianúcháin (ICNIRP¹⁹).

Tugann ComReg faoi iniúchtaí comhlíonta bliantúla ag oibreoirí a bhfuil coinníollacha ceadúnais acu lena n-áirítear na huasteorainneacha d'astuithe ICNIRP. Baineann suirbhéireacht ar líon suíomhanna agus cineálacha tarchuardóirí samplach (tarchuradóirí craolta, teileafónaíochta móibíle, leathanbhanda gansreang srl.) ar fud na tíre.

Rinneadh torthaí gach suirbhé suímh a stiúradh i rith na tréimhse tuairiscithe seo a achoimriú agus a fhoilsiú i gceithre thuairisc ráithiúla atá ar fáil ar **www.comreg.ie**. Cuireadh cóipeanna de na tuairiscí suirbhé suímh aonair ar fáil ar láithreán gréasáin ComReg.

Fuarthas toisí na n-astuithe NIR de bheith go mór faoi bhun na n-uasteorainneacha sna treoirlínte ICNIRP ag gach ceann de na suíomhanna a ndearnadh suirbhé orthu sa tréimhse thuairiscithe sin.

Comhlíonadh Ceadúnas Oibreoir Líonra Mhóibíle – Tástáil Tiomántáin

I rith na tréimhse 2015-16, d'fhoilsigh ComReg, den chéad uair, tuarascáil achomair ar a ghníomhaíochtaí tástála tiomántáin, faoina dtugann soláthraí tríú páirtí thar ceann ComReg.

Tá an córas tástála tiomántáin in ainm is measúnú a dhéanamh ar chomhlíonadh na n-oibleagáidí clúdacha a leagtar síos sna Ceadúnais 3G agus um Úsáid Léirscaoilte. Cuimsítear sa bhealach a glacadh breis agus 5,000km a chuimsíonn gach príomhbhóthar agus bóthar tánaisteach sa Stát agus tá seo ar an sceideal is déine faoinar thug aon Údarás Náisiúnta Rialála san AE.

Taispeánann na torthaí ní hamháin go gcomhlíonann gach oibreoir a gcoinníollacha ceadúnais, ach go bhfuil siad á ró-chomhlíonadh i measc gach réimse.

Comhdháil Chumarsáid Raidió an Domhain

Cuirtear Comhdháilacha Cumarsáid Raidió (WRCanna) ar siúl idir gach trí agus ceithre bliana faoi choimirce an Aontais Idirnáisiúnta Teileachumarsáide. Tá ar an WRC athbhreithniú agus, más gá, leasú a dhéanamh ar na Rialacháin Raidió, an conradh idirnáisiúnta a rialaíonn an úsáid a bhaintear as an speictream raidaimhinicíochta agus as an bhfithis satailíte geochoibhsaí agus neamh-geochoibhsaí.

¹⁹ Comhlacht saineolaithe neamhspleách eolaíochta é ICNIRP a oibríonn leis an Eagraíocht Dhomhanda Sláinte chun na treoirlínte a fhorbairt

I Samhain 2015, chabhraigh ComReg, i dteannta gníomhaireachtaí eile, leis an Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil (an RCGAC) chun ionadaíocht a dhéanamh do leasanna na hÉireann ag an gcomhdháil, anuas ar an obair ullmhúcháin Eorpach sna trí bliana roimhe sin. B'ábhar spéise d'Éirinn an rath a bhí ar leithdháileadh speictream radaimhinicíochta a leithdháileadh chun eitiltí domhanda a rianú in eitlíocht shibhialta – mar fhreagairt ar an gá go sáróidh córas caillteanas teagmhála le heitiltí tráchtála nuair a bhíonn siad ag eitilt os cionn réigiúin iargúlta sa phláinéad.

Chuaigh an chomhdháil i ngleic le breis agus 40 ábhar a bhain le leithdháileadh minicíochta agus minicíocht a roinnt chun úsáid éifeachtúil a bhaint as speictream agus as acmhainní fithiseacha. Cinntíonn na torthaí seirbhísí cumarsáid raidió ar ardchaighdeán do chumarsáid mhóibíleach agus satailíte, iompar muirí agus aerloingseoireachta, sábháilteacht san aer agus ar bhóithre, anuas ar chuspóirí eolaíochta a bhaineann leis an timpeallacht, an mheitéareolaíocht agus an chlíomeolaíocht, tuar, maolú agus faoiseamh ó thubaiste.

Sa mhullach air sin, leagadh amach sa chomhdháil clár uaillmhianach staidéar do na chéad cheithre bliana amach romhainn a chuimsíonn réimse fairsing seirbhísí idir satailít mhóibíleach agus craolachán, leathanbhanda móibíleach, satailít sheasta, stáisiún talún ar ardáin mhóibíleacha, agus seirbhísí táiscéalaíochta spáis. Is éard a bhaineann le clár amháin díobh siúd ná staidéar teicniúil agus rialála ar roinnt bandaí speictrim a d'fhéadfaí a úsáid chun seirbhísí raidió 5G a sholáthar – seirbhísí a bhfuiltear ag súil leis go soláthróidh siad cumarsáid mhóibíleach atá ar rí-arluas, atá uileláithreach agus atá thar a bheith iontaofa.

Bainistiú na Scéime Uimhrithe Náisiúnta

Bhíodh na huimhreacha gutháin, na cóid ródaithe gréasáin agus na hacmhainní seolacháin eile ina bpríomhchumasóirí riamh anall do sheirbhísí teileachumarsáide lena gcinntítear ródúchán éifeachtach na cumarsáide náisiúnta agus idirnáisiúnta. Tacaíonn siad freisin le feidhmiú ceart na gcóras billeála agus socraíochta a ghabhann leis na seirbhísí úd.

Bainistíonn ComReg scéim uimhrithe náisiúnta na hÉireann i gcomhréir le moltaí an Aontais Idirnáisiúnta Teileachumarsáide (ITU) agus faoi réir reachtaíocht shonrach Náisiúnta agus Eorpach. Saothraíonn ComReg lena gcomhleacaithe freisin i riaracháin náisiúnta eile agus le ITU-T, arb é siúd earnáil chaighdeánaithe teileachumarsáide an ITU, chun a chinntiú go n-éiríonn uimhreacha gutháin nua Éireannach agus eachtracha feidhmiúil go pras ar gach gréasán náisiúnta agus idirnáisiúnta.

Mar gheall go bhfuil uimhreacha uilíoch agus go bhfuil muinín astu, tá úsáid níos mó á baint astu ar bhealaí níos casta, go háirithe ag seirbhísí ar a dtugtar seirbhísí 'lomarcatcha' (OTT), ar nós Viber agus WhatsApp, a bhraitheann ar uimhreacha gutháin chun feidhmiú i gceart. Anuas air sin, teastaíonn uimhreacha ó go leor inneall anois, chomh maith. Go háirithe, tuarann go leor tráchtairí gurb ionann a bheidh i gceangail uathghluaisneacha agus iompair M2M agus nach mór 70% de na 800 Milliún ceangal domhanda ceallach ó Mheaisín go Meaisín (M2M) a bhfuil súil leo laistigh de na chéad 5 bliana eile amach romhainn²⁰. Tá ComReg ag oibriú lena gcomhghleacaithe Eorpacha lena chinntiú go mbeidh Éire ag tús cadhnaíochta gach tionscnaimh sna limistéir seo.

Anuas air sin, tá líonraí traidisiúnta oibreora mhóibíligh agus samhlaí gnó ag teacht chun cinn go mear, chomh maith. Is dócha go dtabharfar faoi sheirbhísí ar nós 'Glaó Wi-Fi' go coitianta sna blianta amach romhainn.

20 Analysys Mason, Meitheamh 2016.

Beidh ar chreat uimhrithe agus idir-inoibritheachta na hÉireann teacht chun cinn chun freastal ar acmhainneacht spreagúil agus ardfhorbartha seo.

Mar gheall go bhfuil úsáid níos cruthaithí á baint as uimhreacha agus ar bhealaí níos nuálaí, príomhriachtanas ná gur gá go mbeadh acmhainneacht leordhóthanach uimhrithe ar fáil i gcónaí chun nuálaíocht agus iomaíocht bheoga a chur chun cinn sa mhargadh cumarsáide. Ní mór do ComReg, ina ainneoin sin, a bheith cúramach chun cur ar fáil uimhreacha leordhóthanacha le haghaidh seirbhísí éigeandála a chothromú leis an oibleagáid chun a chinntiú go mbaintear úsáid éifeachtúil as uimhreacha, d'fhonn ídiú na n-acmhainní uimhrithe a sheachaint.

Uimhreacha Tíreolaíochta agus Móibíleacha a Chaomhnú

Buairt leanúnach atá in ídiú uimhreacha atá ar phleanálaithe náisiúnta uimhrithe. Cruthaíonn an gnáthréiteach ina dtugtar athruithe ar uimhreacha isteach chun acmhainneacht a fhairsingiú mórimpleachtaí costais agus cur isteach ar gach duine. Cosnaíonn athruithe ar uimhreacha níos costasaí le déanaí mar gheall go bhfuil uimhreacha níos leabaithe anois ná mar a bhí siad riamh san oiread sin córas agus gléasanna.

Tugann ComReg faoi iniúchóireacht rialta ar acmhainní uimhrithe ar baineadh úsáid astu cheana féin agus atá ar fáil, a dhéanann ullmhúchán luath d'athruithe ar uimhreacha nó chun an réimse uimhreacha a fhairsingiú nuair is gá – de ghnáth a fhad le trí bliana sula ndéantar aon ídiú ionchasach ar aon uimhir.

Mar gheall go bhfuil uimhreacha bunaithe san oiread sin córas agus gléasanna, féadfaidh freastal ar athrú ar uimhir nó réimse uimhreacha nua a thabhairt isteach roinnt mhaith blianta a ghlacadh agus tá sé costasach agus cuireann sé isteach ar chúrsaí, chomh maith leis sin.

De bhreis air sin, agus cé go gcruthaíonn seo costas suntasach d'oibreoírí, más gá uimhreacha a athrú, meastar gurb ionann an costas ar oibreoírí agus thart ar 10% den chostas a mbíonn ar an ngeilleagar níos fairsinge íoc as²¹. Gné ríthábhachtach de bhainistiú plean éifeachtach uimhrithe, ar an ábhar sin, atá i réimsí reatha uimhreacha a chaomhnú.

D'fhonn athruithe ar uimhreacha a íoslaghdú, tá bearta móra caomhnaithe ar bun anois atá dírithe ar uimhreacha neamhúsáidte tíreolaíochta agus móibíleacha a aisghabháil. Tacaíonn tionscal teileachumarsáide na hÉireann go hiomlán leis an obair seo, agus tá an tionscal sin an-fheasach as na roghanna costasacha.

In 2015, d'fhostaigh ComReg sainchomhairleoirí chun bearta a mholadh chun uimhreacha reatha Tíreolaíochta agus Móibíleacha a chaomhnú. D'fhorbair na sainchomhairleoirí dhá thuarascáil²² ina leagtar amach bearta éagsúla chun uimhreacha a chaomhnú agus rinneadh measúnú ar a dtionchar dóchúil. Sainithníodh sna tuarascálacha neamhéifeachtúlachtaí i roinnt próisis agus córais reatha ghnó oibreoírí óna n-eascraíonn cur amú suntasach. Mar shampla, cé go bhfuil 5.5 milliún suibscríbhinn mhóibíleach in Éirinn, tá 27 milliún uimhir mhóibíleach sannta ag oibreoírí, dá ainneoin sin. Chas ComReg leis na príomhoibreoírí seasta agus móibíleacha chun na bearta molta a chur i láthair a chuimsítear sna tuarascálacha seo agus chun a gcur i bhfeidhm a chur chun cinn. Rinneadh comhaontú air seo le gach oibreoir.

Déanfaidh ComReg monatóireacht ar oibreoírí lena chinntiú go gcuirtear na bearta caomhnaithe i bhfeidhm i gceart ar bhealach tráthúil agus ar bhonn deonach i gcaitheamh na chéad dhá bhliain amach romhainn. Ag an bpointe sin, cinnfidh ComReg cé acu an bhfuil nó nach bhfuil aon ghá chun aon bhearta sonracha eile a chur i bhfeidhm, de bhun a chumhachtaí reachtúla.

21 Staidéar Eacnamaíochta na hEorpa le haghaidh ComReg, 2010

22 ComReg 16/20a agus ComReg 16/20b

Mar chuid dá obair, thug ComReg faoi ghníomhartha sprioctha, chomh maith, atá dírithe ar uimhreacha neamhúsáidte a aisghabháil atá leithdháilte cheana féin d'oibreoirí. Príomhthoradh air seo a bhí in 1 mhilliún uimhir Thíreolaíochta "01" de chuid Bhaile Átha Cliath a aisghabháil, ónar eascair gur cuireadh an dáta réamh-mheasta faoina mbeidh uimhreacha Bhaile Átha Cliath ídithe chun cinn roinnt mhaith blianta eile. Táthar ag tabhairt faoi iniúchtaí agus plé diana faoi láthair leis na príomhoibreoirí seasta chun bloic bhreise uimhreacha a shainnithint is féidir a aisghabháil i gceantair chúige agus é mar chuspóir chun athruithe costasacha a sheachaint a chuirfidh isteach ar chúrsaí, pé áit ar féidir.

An Fóram Uimhrithe

Braitheann bainistíocht éifeachtach na scéime náisiúnta uimhrithe go soiléir air go gcomhlíonann oibreoirí a bpáirt. Chruthaigh ComReg, ar an ábhar sin, Fóram Uimhrithe tionscail, ina bhfuil ionadaithe tionscail agus abhcóidí tomhaltóra. Éascaíonn an Fóram plé ar réimse saincheistanna a imríonn tionchar ar uimhriú, cé acu go díreach nó go indíreach. Thit chéad chruinniú an Fhórait amach i Márta 2016 agus rinne na rannpháirtithe plé ar réimse ábhar, bearta caomhnaithe uimhreacha ina measc. Díreoidh cruinnithe amach anseo de chuid an Fhórait Uimhrithe amach anseo ar éilimh atá ag teacht chun cinn d'uimhreacha ó sheirbhísí OTT agus M2M araon a luaitear thuas, agus déanfaidh sé breithniú ar cé acu an bhfuil nó nach bhfuil athruithe ar uimhreacha riachtanach.

Coinníollacha Úsáide Uimhrithe

I Nollaig 2015, chuir ComReg athbhreithniú mór i gcrích ar na coinníollacha úsáide a bhaineann leis na saghsanna éagsúla uimhreacha agus d'fhoilsigh sé cáipéis nua, dar teideal "Coinníollacha Úsáide agus an Próiseas Iarratais Uimhrithe"²³. Tá an cháipéis nua níos giorra, níos soiléire, níos gonta agus níos fusa le húsáid ná na cáipéisí roimhe seo, ar tháinig sí ina n-ionad. Léirítear go hiomlán inti an creat nua-

aimseartha chun an earnáil chumarsáide leictreonáil a rialáil, lena n-áirítear bainistíocht uimhreacha. Cuimsítear sa cháipéis nua seo na príomhfhórlacha reachtúla a bhaineann le cearta úsáide d'uimhreacha, na coinníollacha ginearálta agus sonracha a bhaineann le cearta úsáide d'uimhreacha, agus an próiseas riaracháin chun iarratas a dhéanamh ar chearta úsáide d'uimhreacha.

Uimhreacha le haghaidh Cumarsáid M2M agus Seirbhísí OTT

Tugtar fás as cuimse san earnáil M2M i measc na dtíortha forbartha go léir agus tá mórán na soláthraithe seirbhíse cumarsáide rannpháirteach go gníomhach anois inti nó tá staidéar á dhéanamh acu ar an gcaoi is fearr chun páirt a ghlacadh inti. Tá na tráchtairí ag tuar gur féidir linn bheith ag dúil le cruinne ceangailte idir 25 agus 50 billiún²⁴ gléas ceangailte M2M ar fud an domhain chomh luath leis an mbliain 2020 agus tuarar go mbeidh a mhéid le 7 Trilliún gléas idirnasctha ag an gCoimisiún Eorpach²⁵. Teastóidh cumas seolacháin uathu sin go léir, ar dócha go sásófar iad trí mheán meicniúcháil IPv6 san fhadtéarma, agus IPv4 agus uimhreacha (uimhreacha guthán póca den chuid is mó) á n-úsáid san idirlinn. Faoi mar a luaitear thuas, beidh san earnáil uathghluaisneach agus iompair formhór na gceangal domhanda ceallacha M2M sa mheántéarma. D'fhéadfadh seo deis a chruthú d'oibreoirí Eorpacha, go háirithe nuair a chuirtear an ceanglas san áireamh go dtugtar údarás do gach 'Ríomhghlao' (glaoch uathoibrithe éigeandála) do gach gluaisteán a dhéantar san AE ó 2018 ar aghaidh.

Táthar ag tabhairt faoi deara, chomh maith, go bhfuil borradh mear ag teacht ar fud an domhain ar sheirbhísí 'lomarcaha' (OTT) agus go bhfuil siad ag dul san iomaíocht ar sheirbhísí traidisiúnta seasta agus móibíleacha glóir teachtaireachtaí, de réir mar a aistríonn úsáideoirí deiridh níos mó i dtreo cumarsáid níos mó a dhéanamh lena chéile trí na seirbhísí OTT siúd.

23 ComReg 15/136

24 Gartner 25 Billiún; Ericsson 50 Billiún

25 Irisleabhar Research EU Focus Uimh.15 le DG Connect

Mar shampla, in 2013, láimhseáil Skype thart ar 55 billiún nóiméad glaoite idirnáisiúnta i gcomparáid le 35 billiún nóiméad glaoite idirnáisiúnta a d'iompair oibreoirí líonra traidisiúnta²⁶.

Tá ComReg ag beartú chun tabhairt faoi athbhreithniú domhain ar uimhriú le haghaidh seirbhísí M2M agus OTT níos déanaí in 2016 agus é mar chuspóir breithniú a dhéanamh ar thionchar féideartha sheirbhísí M2M, IoT agus OTT ar acmhainn uimhrithe na hÉireann. Tá de chuspóir an staidéir breithniú a dhéanamh ar cé acu ar cheart nó nár cheart aon athruithe a bheartú chun borradh na saghsanna seo seirbhísí a chur san áireamh, go háirithe nuair a chuirtear an deis fheiceálach le haghaidh borradh idirnáisiúnta san áireamh. Anuas air sin, tá ComReg ag glacadh páirte in obair atá ar bun ar leibhéal Eorpach (in CEPT agus BEREC) maidir leis an ceisteanna seo.

Athbhreithniú ar Uimhreacha Neamh-Thíreolaíochta

Tá dualgas ar ComReg a chinntiú go n-úsáidtear uimhreacha ar bhealach a chosnaíonn tomhaltóirí agus a chuireann iomaíocht chun cinn. Tá athbhreithniú á dhéanamh ag ComReg faoi láthair ar fheidhmiú cúig aicme éagsúla d'uimhreacha tíreolaíochta (1800, 1850, 1890, 0818 agus 076) in Éirinn agus beartaíonn sé chun cáipéis um Ghlaio ar Ionchur a fhoilsiú in 2016 ina dtugtar cuntas ar a thorthaí.

Rialáil Poist

Ba san Acht um Rialáil Cumarsáide (Seirbhísí Poist), 2011 ("Acht 2011") a ainmníodh An Post mar an soláthraí seirbhíse poist uilíche (USP) a fhad le 2023. Leagadh amach in Acht 2011, freisin, roinnt tascanna do ComReg, mar an tÚdarás Rialúcháin Náisiúnta d'earnáil an phoist in Éirinn, i ndáil le rialáil An Post mar USP.

Is iad feidhmeanna reachtúla ComReg chun soláthar seirbhíse poist uilíche a chinntiú chun éilimh réasúnta na n-úsáideoirí seirbhíse poist a shásamh agus chun comhlíonadh ag soláthraithe seirbhíse poist leis na hoibleagáidí a chuirtear orthu a mhonatóireacht agus a chinntiú.

Is iad cuspóirí reachtúla ComReg:

- forbairt na hearnála poist agus infhaighteacht seirbhíse poist uilíche go sonrach a chur chun cinn, laistigh, chuig agus ón Stát ag praghas inacmhainne chun sochair gach úsáideora;
- leasanna úsáideoirí na seirbhíse poist a chur chun cinn;
- éascú d'fhorbairt na hiomaíochta agus na nuálaíochta sa mhargadh do sholáthar na seirbhíse poist.

Áirítear le feidhmeanna sonrach ComReg monatóireacht a dhéanamh ar chomhlíonadh an USP le teoracha arna n-eisiúint ag ComReg.

I rith na bliana, thug ComReg faoin méid seo a leanas;

Athbhreithniú ar na cailteanais a raibh an USP thíos leo chun seirbhís idirnáisiúnta poist uilíoch isteach a sholáthar

Leanann an USP le bheith thíos le cailteanais shuntasacha ina sheirbhísí poist uilíocha i dtaobh post idirnáisiúnta isteach. Ní hionann Éire agus go leor tíortha sa mhéid gur glaniompórtálaí poist é – tagann níos mó poist isteach go hÉireann ná mar a sheoltar amach. Nuair a chuirtear san áireamh gurb amhlaidh an scéal, tá sé thar a bheith tábhachtach go n-íocann an USP as a chuid costas ar phost isteach, mar gheall nach féidir aon chaillteanais a sheach- chur ag gnóthachain ar phost amach. De réir An Post, an Soláthraí Seirbhíse Uilíche (USP), baineann a chaillteanais ar phost idirnáisiúnta isteach le litreacha (thart ar €8.7m ag deireadh 2015) agus litreacha cláraithe (thart ar €6.1m ag deireadh 2015).

Thug ComReg faoi athbhreithniú ar na caillteanais seo agus bhain sé an tátal seo a leanas as²⁷:

- Is ionann caillteanais An Post i ndeighleog idirnáisiúnta isteach na seirbhíse poist uilíche agus nach mór 40% dá chaillteanais iomlána ar an tseirbhís phoist uilíoch a sholáthar.
- Baineann buairt níos mó, fiú, le tionchar na gcaillteanas ar sholáthar aon seirbhíse poist uilíche ar sheirbhís phoist uilíoch An Post a sholáthar, nuair a chuirtear staid fhoriomlán airgeadais agus leachtachta An Post.
- Leanfaidh caillteanais An Post ar phost idirnáisiúnta isteach (go príomha i dtaobh litreacha agus earraí cláraithe, seachas i dtaobh pacáistí agus beartán) ar aghaidh mura dtéitear i mbun gnímh:
 - » in idirbheartaíocht a bheidh ag teacht aníos maidir le comhaontuithe iltaobhacha ar dhleachtaí nua críochfoirt chun ioncaim a mhéadú. D'fhéadfadh go mbeadh ról ann don Stát sna hidirbheartaíochtaí iltaobhacha seo.
 - » ag An Post chun a chostais a laghdú anuas go dtí leibhéal éifeachtúil.
 - » ag An Post ina idirbheartaíochtaí reatha déthaobhacha leis an oibreoir a láimhseálann formhór de phost idirnáisiúnta isteach na hÉireann. Is leordhóthanach na rátaí ar a ndearna An Post idirbheartaíocht go dtí seo leis an oibreoir idirnáisiúnta seo chun íoc as a chuid costas.

Cáilíocht Seirbhíse

Príomhchuspóir le haghaidh geilleagar nua-aimseartha iomaíoch, ar nós gheilleagar na hÉireann, is ea an fháil atá ar sheirbhís éifeachtúil agus ardchaighdeán phoist. Ar cheann de chuspóirí bunúsacha na dTearacha Poist ón Eoraip is ea feabhsúcháin a bhaint amach i gcáilíocht na seirbhíse do sheirbhís phoist uilíoch agus leagtar oibleagáid ar ComReg sa dlí chun sprioc um cháilíocht seirbhíse a leagan amach don USP dá sholáthar seirbhíse poist uilíche.

I rith na bliana, i ndiaidh comhairliúchán poiblí, d'ordaigh ComReg don USP caighdeán 94% a bhaint amach maidir le seachadadh an lae arna mháirigh i dtaobh post tosaíochta píosa singil a sheachadtar laistigh de Stát. Níor athraigh an caighdeán a ordáíodh ón gcaighdeán roimhe seo.

Déanann ComReg monatóireacht ar fheidhmíocht i gcoinne an chaighdeáin 94% sin, i gcomhréir le caighdeáin idirnáisiúnta tomhais, agus foilsíonn ComReg tuairiscí bliantúla feidhmíochta ar a láithreán gréasáin. I rith 2015, rinne An Post 91% den phost tosaíochta píosa singil a sheachadadh ar fud an Stáit ar an gcéad lá oibre eile i ndiaidh an lae ar cuireadh sa phost é, arb ionann sin agus feabhas 1% ar thoradh 2014. Leanann feidhmíocht 2015 ag cur le dul i méid cháilíocht feidhmíocht seirbhíse An Post, agus is ionann seo agus feabhas 20 faoin gcéad ó tugadh monatóireacht neamhspleách ComReg isteach i dtosach in 2003, nuair nár bh ionann feidhmíocht An Post ach 71%. Oibreoidh ComReg le An Post d'fhonn gur féidir leis leanúint le feabhas a chur ar a fheidhmíocht agus an caighdeán 94% a theastaíonn a bhaint amach i dtaobh seachadadh an lae arna mháirigh.

Oibleagáid chuntasaíochta seirbhís phoist uilíoch

Tá an USP faoi réir Threoir Chuntasaíochta 2006 faoi láthair. Is é cuspóir na treorach cuntasaíochta chun oibleagáidí cuntasaíochta an USP a leagan amach maidir leis an tseirbhís phoist uilíoch agus le trédhearcacht a chinntiú maidir le costáil agus brabúsacht na seirbhíse poist uilíche. Soláthraíonn seo an fhaisnéis do ComReg a theastaíonn uaidh chun tabhairt faoina fheidhmeanna reachtúla faoi Acht 2011. Anuas air sin, cuireann oibleagáidí cuntasaíochta an USP ar chumas ComReg chun monatóireacht a dhéanamh ar chomhlíonadh oibleagáidí éagsúla eile an USP faoi Acht 2011, na ceanglais i dtaobh taraife agus dleachtanna críochfoirt ina measc.

27 Féach Cáipéis 16/53 ag www.comreg.ie

Faoi mar a leagtar amach in alt 31(6) d'Acht 2011, tá oibleagáidí chuntasaíochta an USP anuas air, agus in ionad, fhorálacha Acht na gCuideachtaí a bhaineann le cuntais reachtúla a ullmhú agus a iniúchadh. Sraith bhreise cuntas iad na Cuntais Rialála, ar an ábhar sin, chun ceanglais faisnéise ComReg a chomhlíonadh agus ní chuirtear iad in ionad na gcuntas reachtúil nach mór do An Post a ullmhú faoi Achtanna na gCuideachtaí.

I rith na bliana, chuaigh ComReg i gcomhairle maidir le Treoir Chuntasaíochta nua. Den chuid is mó, leanúint le Treoir Chuntasaíochta 2006 is ea an Treoir Chuntasaíochta nua. Beartaíonn ComReg chun a Threoir Chuntasaíochta a dhéanamh in 2016/17.

Téarmaí agus coinníollacha na seirbhíse poist uilíche

Is iad na téarmaí agus coinníollacha an bunús den chomhaontú idir custaiméir agus soláthróir seirbhíse. Comhlíontar leo an ról ríbhunúsach chun gach páirtí le conradh éigin a chur ar an eolas agus a chosaint. Baineann tábhacht nach beag leis sin i gcás seirbhísí tomhaltóirí mar a bhféadfadh éagothromaíocht bheith idir an t-eolas i measc na bpáirtithe conarthacha. Is seirbhís amháin mar sin iad na seirbhísí poist.

Is bunriachtanas iad na téarmaí agus coinníollacha na seirbhíse poist uilíche do gach úsáideoir seirbhíse poist. Is in Ailt 22, 23 agus 24 d'Acht 2011 a leagtar amach an chreatlach reachtúil i ndáil le téarmaí agus coinníollacha don tseirbhís phoist uilíoch. Tá cuspóir reachtúil ag ComReg chun leasanna úsáideoirí na seirbhíse poist a chur chun cinn, agus measann sé go dteastaíonn téarmaí agus coinníollacha glana soiléire ó úsáideoirí na seirbhíse poist uilíche.

Ghlac an próiseas lena chur ar chumas ComReg chun na téarmaí agus coinníollacha a bheartaítear don tseirbhís phoist uilíoch a fhaomhadh, le leasú nó gan leasú, i bhfad ní b'fhaide ná mar a bhféadfadh súil a bheith ag ComReg leis. Fuair ComReg na téarmaí agus coinníollacha a bheartaítear don tseirbhís phoist uilíoch ón USP, An Post, ar deireadh thiar i samhradh 2016. Beartaíonn ComReg chun a fhaomhadh a dhéanamh, le leasú nó gan leasú, in 2016/17, lena chinntiú go mbíonn téarmaí agus coinníollacha na seirbhíse poist uilíche ag úsáideoirí seirbhíse poist a fhreastalaíonn ar a riachtanais réasúnta.

Nósanna imeachta réitigh díospóide na seirbhíse poist neamhspleáiche

Bronntar in Alt 43(3) d'Acht 2011 cumhacht lánroghnach ar ComReg, nó ar cheapaí ComReg, chun díospóidí úsáideoirí seirbhíse poist a réiteach nach bhfuil réitithe go fóill i ndiaidh gur tugadh gach ceann de nósanna imeachta cód cleachtais soláthraí seirbhíse poist chun críche mar is cuí. I rith na bliana, rinne ComReg roinnt réitigh dhíospóide. Beartaíonn ComReg chun tuairisciú ar a ghníomhaíochtaí sa limistéar seo le linn na bliana tuairiscithe amach romhainn.

AN RANNÓG SEIRBHÍSÍ CORPARÁIDEACHA

Rialachas

Tá clár cuimsitheach iniúchóireachta i bhfeidhm ag ComReg, ar a ndéanann a Choiste Iniúchóireachta maoirsiú, a chas ceithre huaire i rith na bliana. Déantar an fheidhm iniúchóireachta inmheánaí a sheachfhoinsiú. Tá iontaobhaí neamhspleách den scéim pinsin in situ, chomh maith, i gcomhréir le dea-chleachtas tionscail.

Mar chomhlacht eárnála poiblí a oibríonn i dtimpeallacht dhúshlánach, tá sé ina aidhm ag ComReg luach a chruthú fad a bhíonn sé ag oibriú laistigh de shrianta acmhainne. Déanaimid athbhreithniú agus leasú go leanúnach ar ár mbeartais agus nósanna imeachta i ndáil le caiteachas, soláthar agus bainistiú riosca, i measc rudaí eile.

Tá de chuspóir ag cur i bhfeidhm ár bplean soláthair luach ar airgead a bhaint amach. Lorgaimid chun seirbhís ardchaighdeán a sholáthar don phobal agus dár bpáirtithe leasmhara agus seirbhísí á soláthar againn ar bhealach costéifeachtúil. I rith na tréimhse faoi athbhreithniú, shocraíomar go ndéanfaí seirbhísí seachfhoinisithe a chur amach ar tairiscint iomaíoch.

Chloíomar le Treoracha ó Pharlaimint na hEorpa maidir le conarthaí móra, bunú Creat-Chomhaontuithe le haghaidh Taighde agus Seirbhísí Suirbhé, Seirbhísí Gairmiúla, Cúnamh Rialála agus Foireann Shealadach Ghníomhaireachta ina measc. D'úsáideamar Creat-Chomhaontuithe na hOifige um Sholáthar Rialtais, sa chás gurbh fhéidir.

Is aidhm linn gach sonrasc bailí a íoc laistigh de 15 lá agus foilsímid ar ár láithreán gréasáin líon agus luach na n-íocaíochtaí a dhéantar go ráithiúil. Coinnímid orainn ag feabhsú achair na dtimthriallta do phróiseáil an tsaothair, le cúnamh ó chomhoibriú gach foireann agus ó na tionscnaimh theicneolaíochta nua arna bhforbairt go himmheánach chun an phróiseáil a fheabhsú. Rinneadh 84% de na híocaíochtaí sa bhliain anuas chuig Meitheamh 2016 laistigh den tréimhse ama éigeantach.

Bainistiú Daoine

Braitheann cumas ComReg chun rudaí a sholáthar ar ár ndaoine. Aithnímid gurb iad na daoine an tsócmhainn is luachmhaire dúinne. Mar rialtóir a bhfuil sainchúram againn atá ag éirí níos casta i gcónaí, braithimid ar dóthain foirne a bheith againn atá cáilithe go cuí agus a bhfuil an taithí chuí acu, lena chinntiú go gcomhlíonaimid ár sainchúram. De réir mar a thagann an sainchúram seo chun cinn, leanann sé bheith ríthábhachtach go meallaimid agus go gcoimeádaimid daoine aonair a bhfuil na speisialtachtaí agus na hinniúlachtaí cuí acu. Tá ár lucht saothair ildisciplíneach agus tá cohórt mór díobh ina n-innealtóirí, cuntasóirí, dlíodóirí agus eacnamaíthe. Níl flúirse de na scileanna an-sainiúla seo ar fáil sa mhargadh. Tá fás ag teacht ar an éileamh i dtionscal na teileachumarsáide san earnáil phríobháideach, agus táimid ag dul san iomaíocht le fostóirí san earnáil phríobháideach agus phoiblí araon i gcomhair acmhainní le hoilteachtaí rí-speisialaithe. Gné bhunúsach i mbaint amach ár gcuspóirí rialála is ea a chinntiú go bhfuil an líon riachtanach de dhaoine oilte againn.

Is é scil, tiomantas agus dúthracht ár ndaoine a chuireann ar chumas ComReg ár ról a chomhlíonadh chun iomaíocht a chur chun cinn, custaiméirí a chosaint agus nuálaíocht a spreagadh. Táimid meáite ar thimpeallacht a shaothrú ina spreagtar forbairt, ina n-uasmhéadaítear cumas agus ina mbíonn an rath ar an nuálaíocht.

Leanaimid le hinfheistíocht a dhéanamh sa tallann i measc ár lucht saothair reatha a fhorbairt lena chinntiú go bhfuil siad lúfar a dhóthain chun freastal ar éilimh thimpeallachta atá i mbun athrú. Is comhchuid mhór d'fhoireann uirlisí acmhainní daonna an eagrais í an fhoghlaim agus an fhorbairt. Dírimid ar fhorbairt ghairmiúil leanúnach a spreagadh, agus tacú le daoine lena chur ar a gcumas a lánchumas a bhaint amach. Leagaimid béim thréan ar cheannasaithe a fhorbairt, tallann a chothú agus foghlaim ar feadh an tsaoil a spreagadh trí idirghabháil sprioctha.

Tacaímid le daoine aonair chun cáilíochtaí tríú agus ceathrú leibhéal a bhaint amach. Freastalaíonn go leor foirne ar chlár ceannaireachta rialaitheach arna reáchtáil ag Foras Bainistíochta na hÉireann (IMI), ba iad ComReg i gcomhar leis an IMI a d'fhorbair an cúrsa sin, agus é coitianta anois le gach eagrais Éireannach ag a mbíonn sainchúram rialaitheach suntasach. Anuas ar oiliúint fhoirmiúil, reáchtálaimid clár meantóireachta bliantúil. Aithníonn Innealtóirí Éireann agus an Institiúid Chairte um Fhorbairt Pearsanra an clár go seachtrach agus is é a chuspóir chun éifeachtacht ComReg a uasmhéadú trí dhaoine a spreagadh chun gnímh agus iad a spreagadh chun a gcumas a bhaint amach trí eolas agus taithí a roinnt ar fud na heagraíochta.

Ábhar bróid dúinn é go n-aithníonn comhlachtaí sinn go seachtrach trí chreidiúnú leanúnach, ar nós an NSAI (Sármhaitheas ó Scothfhostaithe), Innealtóirí Éireann agus roinnt comhlachtaí cuntaíochta gairmiúla. Anuas air sin, déanaimid ár gcaighdeán sláinte agus sábháilteachta a thagarmharcáil trí chur isteach ar dhámhachtainí Eagraíocht Náisiúnta Shábháilteacht na hÉireann. Caithimid leis an rannpháirtíocht agus na dámhachtainí a bronnadh orainn mar aitheantas ar an tiomantas atá againn i dtreo dea-chleachtas a bhaint amach agus a chothú.

Chomhshaothraigh foireann ComReg chun clár oiliúna saincheaptha um Bainistiú Tionscadail a dhearadh, a aithníodh mar an scoth dá aicme. Is trínár gcoiste FGL, ina bhfuil foireann thrasfheidhmeach a dhéanann ionadaíocht dá ngairmeacha, a chomhoibrítear le dearadh na gclár um Fhorbairt Ghairmiúil Leanúnach (FGL).

Bunaítear gnóthachain ComReg ar cháilíocht, tiomantas agus caighdeán ghairmiúla na ndaoine a oibríonn anseo. Táimid ag súil le bheith ag cur leis sin trí thabhairt isteach tionscnamh athnuaite agus nua amach anseo.

Sármhaitheas oibríochtúil

I rith na tréimhse faoi athbhreithniú, lean ComReg le bheith cromtha ar bheith ina rialtóir éifeachtach agus dinimiciúil agus leas á bhaint as na hacmhainní riachtanacha d'fhonn freagairt ar thimpeallacht atá ag athrú go mear. I rith na tréimhse faoi athbhreithniú, d'eisíomar 228 foilseachán. Tugaimid freisin faoi Mheasúnachtaí Tionchair Rialúcháin (RIAanna), de réir mar is cuí, lena chinntiú go seachnaítear ualaí iomarcacha rialála.

Creideann ComReg go bhfuil sé ríthábhachtach a bheith cothrom le dáta sa taighde a dhéanann sé ar mhargaí agus ar iompar tomhaltóirí. Go háirithe, oibríonn ComReg leis an Institiúid Taighde Eacnamaíochta agus Sóisialta (ESRI) maidir le roinnt tionscadail taighde, ar nós an taighde ar Price Lab a scrúdaigh freagairtí tomhaltóirí do sholáthraithe a aistriú agus an ról a chomhlíonann faisnéis sna cinntí a dhéanann tomhaltóirí. Creideann ComReg go gcuireann úsáid a bhaint as na sonraí siúd lenár dtuiscint ar na margaí a rialaímid.

I rith na tréimhse, d'oibrigh ComReg, chomh maith, ar phríomhthionscnaimh eile.

- Nuashonraigh ComReg a fheidhm um Pleanáil Leanúnachais Ghnó
- Chuir ComReg feabhas breise ar fheidhmiúlacht tuairiscithe airgeadais.
- Lean ComReg le córas bainistíochta tionscadail a chur i bhfeidhm don fhoireann go léir

Tá ComReg ar an eolas ar na freagrachtaí atá air maidir le saincheistanna inbhuanaitheachta. Thugamar isteach go leor tionscnaimh ghlasa, lena áiríodh úsáid an iompair phoiblí a chur chun cinn i measc na foirne faoin scéim coigilte cánach, rochtain na foirne ar an scéim rothaíochta chun na hoibre, araidí athchúrsála agus bearta éifeachtúlachta fuinnimh

lena n-áirítear suiteáil soilse brathlasta in oifigí agus láithreacha eile, agus uaineadóirí a shuiteáil ar théitheoirí uisce. Leanfaidh ComReg air leis na bearta riachtanacha a chur i bhfeidhm, sa chás gur féidir, d'fhonn ár lorg Carbóin a laghdú.

Teicneolaíocht Faisnéise

Comhlíonann úsáid na Teicneolaíochta Faisnéise ról an-tábhachtach in obair rialála ComReg. I rith na tréimhse faoi athbhreithniú, thugamar faoi athbhreithniú mór ar láithreach ghréasáin ComReg agus lorgaíomar chun an líon láithreáin ghréasáin a chomhdhlúthú a bhainistíonn ComReg agus an fhaisnéis a chuirtear i láthair. Ba iad na príomhghnéithe comhdhlúthú cúig láithreán gréasáin de chuid ComReg isteach in aon láithreán amháin agus athbhreithniú a dhéanamh ar na feidhmchláir agus na cainéil chumarsáide óstáilte go léir, lena n-áirítear cur i láthair agus inrochtaineacht fhaisnéis agus fhoilseacháin na bpáirtithe leasmhara. Díríodh, ina theannta sin, ar fheidhm chuardaigh an láithreáin ghréasáin agus ar an bhfaisnéis a bharrfheabhsú chun innill chuardaigh idirlín a éascú. Is é aschur an phróisis seo láithreán gréasáin leasaithe ComReg.ie a seoladh in Iúil 2016.

D'oibrigh ComReg, chomh maith leis sin, chun córas straitéiseach nua bainistíochta tomhaltóirí a chur i bhfeidhm chun fiosrúcháin agus gearáin tomhaltóirí a láimhseálann ComReg a phróiseáil. I measc ghnéithe an chórais, tá sonraí a ghabháil níos éifeachtúlaí agus acmhainní feabhsaithe tuairiscithe.

Leanann ComReg le hinfheistíocht a dhéanamh ina gcórais oibríochtúla chun éifeachtúlacht a bhaint amach sa luas a phróiseáiltear iarratais, ar nós iarrataí (i.e. Saoráil Faisnéise, Cosaint Sonraí srl.) agus ceadúnas agus freisin chun úsáid níos éifeachtúla a bhaint as acmhainní foirne trí thascanna oibríochtúla a chórasú, sa chás gur féidir.

Cumarsáid agus Rannpháirtíocht

Ar cheann de phríomhghnéithe ComReg is ea rannpháirtíocht réamhghníomhach a dhéanamh lena pháirtithe leasmhara. Tá réimse fairsing páirtithe leasmhara ag ComReg a chuimsíonn idir thomhaltóirí agus oibreoirí údaráithe, anuas ar chomhlachtaí rialtais, comhlachtaí náisiúnta agus idirnáisiúnta, i measc cinn eile.

Nuair a chuirtear a réimse páirtithe leasmhara san áireamh, oiriúnaíonn ComReg a chumarsáid agus rannpháirtíocht do ghrúpaí páirtithe leasmhara éagsúla. Úsáideann ComReg comhairliúcháin fhoirmiúla a bhronnann an deis ar pháirtithe leasmhara chun aiseolas a chur ar fáil agus chun tuairimí a léiriú ar bhearta rialála a fhorbairt. Úsáideann ComReg painéil Chomhairleacha chun léargas a fháil ar shaincheisteanna tomhaltóirí, saincheisteanna san áireamh a bhíonn ag tomhaltóirí a bhfuil riachtanais inrochtaineachta acu.

Anuas air sin, cuirimid fóraim le páirtithe leasmhara ar bun chun forbairt táirgí nua rialaithe mórdhíola a éascú agus chun athruithe a éascú ar tháirgí reatha. Anuas air sin, tugann na fóraim an deis don tionscal chun cumarsáid a dhéanamh linn maidir le saincheisteanna ábhartha. Tagann ComReg os comhair Choistí an Oireachtais, chomh maith, nuair a iarrtar amhlaidh agus thángthamar os cionn an Choiste Iompair agus Cumarsáide in Eanáir 2016 chun plé a dhéanamh ar chlúdach guthán póca agus ar infhaighteacht leathanbhanda.

GNÓTHAÍ IDIRNÁISIÚNTA

Comhlacht na Rialtóirí Eorpacha um Chumarsáid Leictreonach (BEREC)

Bunaíodh Comhlacht na Rialtóirí Eorpacha um Chumarsáid Leictreonach (BEREC) chun éascú do chomhoibriú ní ba dhlúithe idir rialtóirí Teileachumarsáide Eorpacha le Rialachán (CE) Uimh. 1211/2009 de Pharlaimint na hEorpa agus den Chomhairle ó 25 Samhain 2009, mar chuid den phacáiste Athchóirithe Teileachumarsáide.

Rannchuireann BEREC le forbairt agus le feidhmiú níos fearr an mhargaidh inmheánaigh do líonraí agus seirbhísí cumarsáide leictreonaí. Déanann sé amhlaidh trína iarracht a dhéanamh chun a chinntiú go gcuirtear chun feidhme go comhsheasmhach creat rialaitheach an AE agus trí dhírú chun margadh inmheánach éifeachtach a chur chun cinn in earnáil na Teileachumarsáide, d'fhonn sochair níos fearr fós a thabhairt do thomhaltóirí agus do ghnólaigh araon. Ina theannta sin is amhlaidh a thugann BEREC cúnamh leis an gCoimisiún agus leis na NRAí chun creatlachrialúcháin an AE don chumarsáid leictreonach a chur chun feidhme, chun comhairle a thabhairt ach iarratas a fháil agus dá thionscnamh féin do na hinstiúidí Eorpacha agus chun na tascanna a fheidhmíonn na húdaráis rialúcháin ar leibhéal náisiúnta a chomhlánú ar leibhéal Eorpach. Caitheann na NRAanna agus an Coimisiún aon tuairim, moladh, treoirlinnte, comhairle nó dea-chleachtas rialaitheach lena nglacann BEREC a thabhairt san áireamh ar a saindícheall.

Is éard atá in BEREC ná Bord Rialtóirí ina bhfuil Cinn nó ionadaithe ainmnithe ardléibhéil na 28 NRA den AE. Glacann Coimisiún an AE agus NRAanna ó thíortha neamh-AE (na 9 mball eile den IRG) páirt i gcáil neamhvótála mar bhreathnóirí le Bord na Rialtóirí (BR). Cabhraíonn Oifig BEREC le BEREC, atá lonnaithe in Riga agus soláthraíonn sé tacaíocht iomlán riaracháin d'obair BEREC. Oibrítear an Oifig faoi threoir Coiste Bainistíochta ina ndéantar ionadaíocht do gach NRA agus do Choimisiún an AE.

D'fhóin Kevin O'Brien, Coimisinéir ComReg, mar leas-Chathaoirleach BEREC vice-Chair in 2015.

Clár Oibre BEREC²⁸

Roimh dheireadh gach bliana, glacann an Bord Rialtóirí le Clár Oibre Bliantúil BEREC don bhliain amach rompu, tar éis comhairliúcháin le páirtithe leasmhara. Forbraítear Clár Oibre BEREC trí chur chuige ilbhliantúil a chur chun feidhme ina dtugtar an tsolúbthacht éigeantach do BEREC chun plé le cineál dinimiciúil na hearnála cumarsáide leictreonaí.

Leithdháileann BEREC codanna aonair den Chlár Oibre, chun a Chlár Oibre a chomhlíonadh, do Ghrúpaí Oibre Saineolacha (EWGanna). Is riachtanas den chreat rialúcháin é chun rannpháirt a ghlacadh i gClár Oibre BEREC, ach is tiomantas nach beag ag na NRAanna é. Glacann ComReg páirt dhíreach i roinnt EWGanna agus bíonn baint ghníomhach aige i ngach aschur. Cothabhálann BEREC dlúthchaidreamh leis an gCoimisiún Eorpach, leis an gComhairle agus le Parlaimint na hEorpa, agus féadann siad siúd go léir, i gcomhréir le Rialachán BEREC, a thuairim a fhiafraí. Tugann BEREC ardtosaíocht do na hiarratais úd agus is amhlaidh dá réir a chaitheann sé a chinntiú gur féidir dóthain acmhainní a chur ar fáil ach gearrfhógra a fháil.

Ina theannta sin is amhlaidh a leanann BEREC ar aghaidh ag comhoibriú le comhlachtaí comhairleacha eile, ar nós an Ghrúpa Beartais don Speictream Raidió (RSPG)²⁹ agus na Gníomhaireachta Eorpaí um Shlándaíl Líonra agus Faisnéise (ENISA³⁰) mar a rannchuireann an comhoibriú sin le leasanna na saoránach agus le cur chun cinn na hiomaíochta.

Cruinnithe Iomlánacha BEREC

Thit 24ú Cruinniú Iomlánach BEREC amach i nDeireadh Fómhair 2015 in Riga (an Laitvia) agus lean ceardlann ar aghaidh roimhe, a bhí tiomnaithe do na hábhair seo a leanas:

- trédhearcacht phraghais agus maoirseacht rialála maidir le seachadadh beartáin trasteorann;
- aistriú chuig gach líonra uile-IP.

I rith an Chruinnithe Iomlánaigh, d'fhaomh an BR roinnt tuarascálacha lena bhfoilsíú, an Tuarascáil Tagarmharcála ar Fhánaíocht Idirnáisiúnta (Deireadh Fómhair 2014-Márta 2015), tuarascáil ar Chuntasaíocht Rialála i gcleachtas (2015) agus tuarascáil ar Shaintréithe Coitianta Tháirgí Rochtana Mórdhíola Shraith 2 san AE ina measc siúd.

I Nollaig 2015, chuir BEREC a Chruinniú Iomlánach deiridh ar bun in 2015 (an 25ú Cruinniú Iomlánach) i Londain, an Ríocht Aontaithe, agus thogh sé a Bhord don bhliain 2016 lena linn: Wilhelm Eschweiler (BNetzA) mar Chathaoirleach, i bhfochair Angelo Cardani (AGCOM) agus Henk Don (ACM), anuas ar Chathaoirleach imeachta 2015, Fátima Barros (ANACOM) agus toghaí Chathaoirleach 2017, Sébastien Soriano (ARCEP).

In aon tráth leis an gCruinniú Iomlánach, cuireadh comh-Cheardlann BEREC-FCC ar bun maidir le neodracht idirlín, lenar áiríodh rannpháirtíocht Tom Wheeler, Cathaoirleach FCC.

28 Is féidir teacht ar bhreis faisnéise faoi Chláir Oibre Bhliantúla BEREC agus faoi gach cáipéis eile de chuid BEREC ag <http://www.berec.europa.eu>

29 Grúpa Beartais Speictream Raidió; <http://rspg-spectrum.eu/>
30 An Gníomhaireacht Eorpach um Shlándaíl Líonra agus Faisnéise; <http://www.enisa.europa.eu/>

I rith an Chruinnithe Iomlánaigh, chuir BEREC a fhreagairt i gcrích d'iarraidh ón gCoimisiún ar thuairim BEREC ar an athbhreithniú ar an gCreat Rialála (féach chomh maith straitéis DSM Choimisiún an AE thíos). Anuas air sin, ghlac BEREC le tuarascáil ar rialáil olagaplachtaí a chuir lena thuairim, chomh maith, ar an athbhreithniú ar an gCreat, agus le tuarascáil ar idircheangal IP-bhunaithe le haghaidh glórsheirbhísí. I ndiaidh gur glacadh le déanaí leis an Rialáil Margaidh Aonair Teileachumarsáide, sholáthair BEREC ionchur don Choimisiún maidir leis an margadh idirnáisiúnta fánaíochta mórdhíola agus le "úsáid chóir" a bhaint as seirbhísí fánaíochta idirnáisiúnta.

Thit 26ú Cruinniú Iomlánach BEREC amach i bhFeabhra 2016 in Rotterdam (an Ísiltír). I rith an chruinnithe, ghlac BEREC le tuarascáil ar sheirbhísí OTT, agus le tuarascáil maidir le hIdirlíon na nEarraí a chumasú. Foilsíodh an dá thuarascáil i ndiaidh comhairliúcháin poiblí go déanach in 2015, agus feidhmeoidh an dá cheann mar ionchur BEREC isteach san athbhreithniú a dhéanfaidh an Coimisiún ar an gcreat rialála le haghaidh cumarsáid leictreonach (anuas ar thuairim BEREC ar an athbhreithniú, a foilsíodh i Nollaig 2015).

Ghlac BEREC le treoir d'oibreoirí agus do rialtóirí maidir le cur i bhfeidhm na rialacha nua fánaíochta idirnáisiúnta lenar glacadh in 2015 i Rialachán an Mhargaidh Aonair Teileachumarsáide. Ghlac BEREC le hanailís, chomh maith, ar an margadh fánaíochta mórdhíola, a chuirfidh faisnéis ar fáil d'athbhreithniú agus do thograí an Choimisiúin Eorpaigh do chaidhpeanna praghaís nua fánaíochta mórdhíola.

Cuireadh ceardlann ar bun roimh an gCruinniú Iomlánach a dhírigh ar fhorbairt treoirlínte ar chur i bhfeidhm na rialacha um neodracht idirlín i Rialachán an Mhargaidh Aonair Teileachumarsáide. Thug an cheardlann seo an deis do BEREC chun éisteacht le saineolaithe ardleibhéil acadúla, dlí agus teicniúla i réimse na neodrachta idirlín. Dhírigh an plé ar a mhéid atá cleachtais éagsúla tráchtála (ráitail nialasach ina measc) comhsheasmhach leis na rialacha nua, le bainistíocht tráchta incheadaithe, ról agus cineál na sainseirbhísí, agus conas ar cheart do rialtóirí rochtain a fháil ar cháilíocht na Seirbhísí Rochtana ar an Idirlíon.

Chuir Bord Rialtóirí BEREC (BR) a 27ú Cruinniú Iomlánach ar bun i Meitheamh 2016 in Vín, an Ostair. I rith an chruinnithe, phléigh agus/nó d'fhaomh an BR cáipéisí breise lena bhfoilsíú, páipéar ionchuir ina measc ar impleachtaí féideartha rialála Líonra Bhogearraí-Shainithe (SDN) agus Fíorúlaithe Feidhmeanna Líonra (NFV), rátaí Foirceanta ar leibhéal na hEorpa (Eanáir 2016) agus freagairt BEREC do chomhairliúcháin poiblí an Choimisiúin Eorpaigh ar mheasúnú an Mholta um Rátaí Foirceanta.

Ag an gCruinniú Iomlánach seo, d'fhaomh BEREC a Dhréacht-Treoirlínte maidir le Cur i bhfeidhm Rialacha um Neodracht Idirlíne Eorpacha le haghaidh comhairliúcháin poiblí. Cuireadh an tasc roimh BEREC i Rialachán an Mhargaidh Aonair Teileachumarsáide (TSM)³¹ chun treoirlínte a chur i dtoll a chéile ar a dtabharfadh NRAanna aird chun cur le cur i bhfeidhm comhsheasmhach na rialacha um Neodracht Idirlín. Bhí seo ar an gcéad uair a cuireadh tasc sonrach roimh BEREC lena leithéid de ról sa reachtaíocht Eorpach. Ghabh an tréimhse chomhairliúcháin ar aghaidh isteach in Iúil 2016 agus foilsíodh na Treoirlínte a tugadh chun críche i Lúnasa 2016.

Cásanna Airteagal 7/7

Is ag an gCoimisiún Eorpach atá cumhachtaí maoirseachta i dtaca leis na bearta a fhéadann na NRAanna a ghlacadh maidir le staid iomaíocht na margaí ar leibhéal náisiúnta, chun comhsheasmhacht níos mó a ghnóthú sna bearta rialúcháin úd. Tagann sé sin aníos faoi Airteagal 7 agus 7a den Chreat-Treoir. Is amhlaidh a chuirtear síneadh le tréimhse fíorúcháin an Choimisiúin nuair a léiríonn sé amhrais tromchúiseacha agus a osclaíonn sé cás ar a dtugtar Cás Chéim II, faoi dhá mhí i leith cásanna Airteagal 7, nó faoi thrí mhí sna fíorúcháin ar Airteagal 7a. Caitheann BEREC tuairim a nochtadh má tharlaíonn cás mar sin an bhfuil bunús leis na hamhrais thromchúiseacha úd. Is chun an cuspóir úd a bhunaigh BEREC nós imeachta chun Grúpa Oibre Saineolach a bhunú do dhréachtú tuairime.

31 Rialachán (AE) 2015/2120 de Pharlaimint na hEorpa agus den Chomhairle Eorpach an 25 Samhain 2015

Amhail mí na Bealtaine 2011, ní féidir cumhachtaí an Choimisiúin a chleachtadh ach amháin tar éis a shaindícheall a dhéanamh chun Tuairimí BEREC a thabhairt san áireamh. I Nollaig 2015/ Eanáir 2016, ghníomhaigh ComReg mar Rapóirtéir (príomhdhréachtóir) ar Ghrúpa Oibre Saineolaithe Chéim II Airteagal 7a BEREC, cás DE/2015/1816, maidir le M1/2014, a bhain le glaonna mórdhíola a fhoirceannadh ar líonraí gutháin phoiblí aonair a sholáthraítear ag láthair sheasta sa Ghearmáin). I Márta/Aibreán 2016, bhí ComReg mar bhall de Ghrúpa Oibre Saineolaithe Chéim II Airteagal 7a BEREC, chomh maith, maidir le cás AT/2016/1846-1847, maidir le M1 & M2/2014, a bhain leis na réitigh sa mhargadh le haghaidh glaonna mórdhíola a fhoirceannadh ar líonraí gutháin phoiblí aonair a sholáthraítear ag an láthair sheasta (Foirceannadh Seasta) agus an margadh le haghaidh glórghlaonna mórdhíola a fhoirceannadh ar líonraí móibíleacha aonair (Foirceannadh Móibíleach) san Ostair.

Mar gheall ar acmhainní srianta, ní raibh ComReg ach mar bhall de EWG amháin i rith na tréimhse seo. Cuireann ComReg go gníomhach, áfach, le tuairimí agus moltaí i rith gach cás Chéim II. Foilsítear gach Tuairim de chuid BEREC lena nglacann Bord na Rialtóirí ar láithreán gréasáin BEREC.³²

Straitéis Margaidh Dhigitigh Aonair (DSM) an Choimisiúin Eorpaigh

Áiríodh le straitéis an Mhargaidh Dhigitigh Aonair (DSM), a d'fhógair Coimisiún an AE an 6 Bealtaine 2015, 16 ghníomh atá le soláthar ag an gCoimisiún faoi dheireadh 2016. Tá sé bunaithe ar thrí cholún:

- rochtain níos fearr do thomhaltóirí agus gnólachtaí ar earraí agus seirbhísí ar líne ar fud na hEorpa;
- na coinníollacha cearta a chruthú faoina mbeidh an rath ar líonraí agus seirbhísí digiteacha; agus
- acmhainn fáis gheilleagar digiteach na hEorpa a uasmhéadú.

San áireamh sa ráiteas straitéise bhí an intinn chun tabhairt faoi athbhreithniú ar an gcreat rialála le haghaidh cumarsáid leictreonach (an Creat). In Iúil 2015, d'iarr an Coimisiún ar thuairim BEREC's faoi limistéir áirithe ar leith den Chreat, d'fhonn na rialacha a nuashonrú, agus aird ar fhorbairtí teicneolaíochta agus iomaíochta a tháinig ar an margadh. Sholáthair BEREC a thuairim i Nollaig 2015, a d'fhaomh an BR ag an 25ú Cruinniú Iomlánach a bhí ar siúl i Londain i Nollaig 2015.

Tograí an Choimisiúin Eorpaigh i gcomhair Margaidh Aonair Teileachumarsáide

Ghlac an Coimisiún Eorpach le dréacht-Rialachán an 11 Meán Fómhair 2013 chun Margadh Aonair Teileachumarsáide a ghnóthú. Tar éis 18 mí d'idirbheartaíochtaí, cuireadh gach ábhar, seachas i gcás neodracht idirlín agus fánaíochta (i.e. údarú aonair an AE, athruithe ar an nós imeachta um anailís ar an margadh, táirgí leathanbhanda mórdhíola an AE, bearta breise um chosaint tomhaltóirí agus athruithe institiúide BEREC) de láimh. Cuireadh an téacs deiridh³³ i bhfeidhm i Samhain 2015 agus áiríodh leis rialacha maidir le neodracht idirlín agus deireadh a chur le formhuirir fánaíochta, le héifeacht ó Mheitheamh 2017 (faoi réir forbairtí breise maidir le beartas um úsáid chóir agus athbhreithniú ar an margadh fánaíochta mórdhíola a chumasódh inbhuanaitheacht dhíothú na bhformhuirear fánaíochta miondíola).

Cuireadh an tasc roimh BEREC chun treoirlínte a chur i dtoll a chéile ar a dtabharfadh NRAanna aird chun cur le cur i bhfeidhm comhsheasmhach na rialacha um Neodracht Idirlín. D'fhoilsigh BEREC dréachtleagan de na Treoirlínte le haghaidh comhairliúchán poiblí, i ndiaidh a 27ú Cruinniú Iomlánach i Meitheamh 2016 in Vín.

32 bereg.europa.eu/eng/article_7_procedures/article_7_cases/

33 Rialachán (AE) 2015/2120 de Pharlaimint na hEorpa agus den Chomhairle Eorpach an 25 Samhain 2015

Tá obair bun chun coinníollacha a chur i bhfeidhm lena ligean deireadh a chur le formhuirir fánaíochta miondíola le héifeacht ó Mheitheamh 2017 idir Coimisiún an AE, an Chomhairle a dhéanann ionadaíocht do Bhallstáit agus Parlaimint na hEorpa.

An Grúpa Rialtóirí Neamhspleácha (IRG)

Bunaíodh an Grúpa Rialtóirí Neamhspleácha (IRG) thiar sa bhliain 1997 mar ghrúpa Údarás Rialúcháin Rialála Teileachumarsáide Náisiúnta Eorpach (NRA) chun taithí agus dearcthaí a chomhroinnt idir a bhaill i leith saincheisteanna tábhachtacha maidir le rialáil agus forbairt an mhargaidh theileachumarsáide Eorpaigh. Tá NRA 37 tír san IRG – na 28 Ballstát de chuid an Aontais Eorpaigh (AE), 4 bhall de chuid Chomhlachas Saorthrádála na hEorpa (CSTE) (an Íoslainn, Lichtinstéin, an Iorua, an Eilvéis) agus 5 thír is iarrthóirí don AE (an Albáin, Iar-Phoblacht Lúgslavach na Macadóine, Montainéagró, an tSeirbia agus an Tuirc). Oibríonn an IRG i ndlúth-chomhoibriú le BEREC (Comhlacht na Rialtóirí Eorpacha um Chumarsáid Leictreonach). Is baill nó breathnóirí in BEREC iad gach ball den IRG freisin.

Is í Rúnaíocht IRG a sholáthraíonn ionadaíocht bhuan do BEREC sa Bhruiséil agus a chomhoibríonn go dlúth le hOifig BEREC chun na críche úd.

An Coiste Cumarsáide (CoCom)

Bunaíodh an Coiste Cumarsáide (CoCom) thiar sa bhliain 2002 faoin gCreat-Treoir mar choiste comhairleach don Choimisiún Eorpach. Is iad ionadaithe na mBallstát atá ar CoCom, agus is é an príomhról atá aige ná chun tuairimí a sholáthar i leith dréachtbheart ar mian leis an gCoimisiún glacadh leo. Ina theannta sin is amhlaidh atá sé ceaptha mar fhóram mar ar féidir leis na Ballstáit idirghníomhú leis an gCoimisiún, chun plé a dhéanamh agus a chomhairle a thabhairt i leith cúrsaí agus i leith fhorbairt na ngníomhaíochtaí rialála maidir leis an gcumarsáid, líonraí agus seirbhísí leictreonacha.

Is gnách go gcasann Baill den Choiste ar a chéile ceithre huaire sa bhliain sa Bhruiséil. Glacann breathnóirí ó thíortha iarrthóra agus thíortha ón Limistéar Eacnamaíochta Eorpach (LEE) páirt sna cruinnithe. Thairis sin, is féidir cuireadh a thabhairt do shaineolaithe ó chumainn Teileachumarsáide Eorpacha chun na gcruinnithe i gcomhair ábhar sonrach sa chlár. Is é an Coimisiún a eagraíonn seisiúin faisnéisithe freisin do pháirtithe leasmhara chun iad a chur ar an eolas faoi thorthaí na gcruinnithe CoCom. Is in éineacht le hionadaithe ón Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádúrtha a ghlacann ComReg rannpháirt mar chuid den toscaireacht Éireannach.

RÁITIS AIRGEADAIS

TUARASCÁIL AN CHATHAOIRLIGH

DON BHLIAIN DAR CRÍOCH AN 30 MEITHEAMH 2016

Is cúis áthais dom an tuarascáil bhliantúil agus na ráitis airgeadais iniúchta a chur faoi bhráid don Choimisiún um Rialáil Cumarsáide (an Coimisiún) don bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016.

Príomhghníomhaíochtaí

Bunaíodh an Coimisiún an 1 Nollaig 2002. Sonraítear feidhmeanna an Choimisiúin san Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002, agus san Acht um Rialáil Cumarsáide (Leasú), 2007. Baineann na feidhmeanna sin le rialáil agus ceadúnú an tionscail chumarsáide leictreonaí (lena n-áirítear raidió agus tarchur craolacháin), rialáil na seirbhísí poist, rialáil na seirbhísí ardráta agus rialáil an ainm fhearainn .ie. Is trí ioncam ó na tionscail chumarsáide leictreonaí, poist agus seirbhís ardráta a lánchistítear an Coimisiún.

Ioncam

Gearrtar tobhaigh ar sholáthraithe áirithe cumarsáide leictreonaí, seirbhísí poist agus seirbhísí ardráta, as a mbaintear leas chun costas na rialála a chistiú.

Is é an Coimisiún freisin atá freagrach as bainistiú an speictrim raidió agus is é a eisiónn agus a athnuaíonn líon mór ceadúnas Radaiteileagrafaíochta d'oibreoirí éagsúla, comhlachtaí poiblí, cuideachtaí agus daoine aonair phríobháideacha. Is leis na ceadúnais a ghintear an chuid is mó d'ioncam an Choimisiúin. Áirítear le ceadúnais áirithe freisin ceangaltas chun fócas as an gceart chun leas a bhaint as an speictream raidió.

Torthaí Airgeadais

Leagtar amach mionsonraí thorthaí airgeadais an Choimisiúin sna Ráitis Airgeadais agus sna nótaí a thacaíonn leis na Ráitis Airgeadais.

An tIniúchóir agus Cuntais

Faoin Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002, is amhlaidh a choinneoidh an Coimisiún sa chaoi atá formheasta ag an Aire Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha, le comhthoil an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, gach cuntas cuí agus gnách i leith gach airgead a fuair sé nó a chaith sé. Taiscfidh an Coimisiún cuntais i ndáil le gach aon bhliain leis an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste. Laistigh de 42 lá ó iniúchadh na gcuntas, ní foláir don Choimisiún cóip de na cuntais sin a chur faoi bhráid an Aire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil, in éineacht le tuairisc iniúchta Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste.

Rialachas Corparáideach

Tá an Coimisiún tiomanta chun na caighdeáin rialachais chorparáidigh is airde a chothabháil. Is é an Cód Cleachtais do Rialachas na gComhlachtaí Stáit arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe an bunús ar a mbunaítear ár mbeartais rialachais chorparáidigh.

Ceanglaítear in Alt 33 den Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002, go nglacann an Coimisiún, le faomhadh an Aire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil, agus an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, le cód bainistíochta airgeadais agus chun a fhoilsiú a eagrú tar éis an fhaofa úd. Ní foláir don Choimisiún leis sin a chód bainistíochta airgeadais a athbhreithniú go tréimhsiúil agus chun an cód a leasú agus a athfhoilsiú de réir mar is cuí. Tá ceanglas ann freisin ar an gCoimisiún chun tuairim a thabhairt sa tuarascáil bhliantúil i leith an chomhlíonta leis an gcód.

Tá an tAire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil agus an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe tar éis faomhadh a thabhairt dár gcód bainistíochta airgeadais (atá bunaithe ar an gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe). Foilsítear an cód úd ar ár láithreán gréasáin, agus is é beartas an Choimisiúin chun comhlíonadh leis an gcód a chinntiú.

Gnóthas Leantach

Creideann na Coimisinéirí, tar éis fiosruithe a dhéanamh, go bhfuil dóthain acmhainní ag an gCoimisiún chun leanúint ar aghaidh i mbun oibre go ceann i bhfad eile, agus gurb oiriúnach é chun glacadh leis an mbunús gnóthais leantaigh agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú.

Íoc Pras Cuntas

Aithníonn an Coimisiún a fhreagracht as comhlíonadh a chinntiú, i ngach gné ábhartha, le forálacha Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íocaíochtaí Déanacha in Idirbhearta Tráchtála), 2002 ("na Rialacháin"). Táthar tar éis nósanna imeachta a chur i dtoll a chéile chun na dátaí ar a n-éiríonn sonraisc dlite le híoc aithint, agus chun a chinntiú go ndéantar na híocaíochtaí sin faoin dáta úd. Is trí na nósanna imeachta úd a sholáthraítear ráthaíocht réasúnta i gcoinne neamh-chomhlíonta ábhartha leis na Rialacháin. Ba é an beartas íocaíochta i rith na bliana faoi athbhreithniú ná chun comhlíonadh le ceanglais na Rialachán.

Jeremy Godfrey Cathaoirleach

An Coimisiún um Rialáil Cumarsáide
An 16 Nollaig 2016

AN RÁITEAS AR FHREAGRACHTAÍ AN CHOIMISIÚIN

Ceanglaítear in Alt 32 den Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002, go gcoinníonn an Coimisiún sa chaoi atá formheasta ag an Aire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil, le comhthoiliú an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, gach cuntas cuí agus gnách i leith airgead a fuair sé nó a chaith sé, lena n-áirítear cuntas ioncaim agus caiteachais agus clár comhardaithe, agus idirdhealú á dhéanamh iontu idir:

- a fheidhmeanna i ndáil leis an gcumarsáid leictreonach
- a fheidhmeanna i ndáil le cúrsaí poist agus
- a fheidhmeanna i ndáil le seirbhísí ardráta.

Agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú, ceanglaítear ar an gCoimisiún an méid seo a leanas a dhéanamh:

- beartais chúí chuntasaíochta a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach ina dhiaidh sin;
- breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnta agus stuama;
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthais leantaigh ach amháin i gcás gur míchuí glacadh leis go leanfaidh an Coimisiún i mbun gnó;
- A lua cé acu ar cloíodh nó nár cloíodh le caighdeán infheidhme chuntasaíochta, faoi réir aon imeachtaí ábhartha a nochtar agus a mhínítear sna ráitis airgeadais;

Is é an Coimisiún atá freagrach as leabhair chuntais chúí a choinneáil ina nochtar le cruinneas réasúnta, tráth ar bith, seasamh airgeadais an Choimisiúin agus a chuireann ar chumas an Choimisiúin chun a chinntiú go gcomhlíonann na ráitis airgeadais ceanglais Alt 32 den Acht um Rialáil Cumarsáide. Tá an Coimisiún freagrach freisin as sócmhainní an Choimisiúin a chosaint agus, dá bhrí sin, as céimeanna réasúnacha a ghlacadh chun calaois agus neamhrialtachtaí eile a bhrath agus a chosc.

Thar ceann an Choimisiúin

Jeremy Godfrey

Cathaoirleach

Dáta: An 16 Nollaig 2016

AN RÁITEAS AR RIALÚ INMHEÁNACH AIRGEADAIS

DON BHLIAIN DAR CRÍOCH AN 30 MEITHEAMH 2016

Freagracht as Rialú Inmheánach Airgeadais

Thar ceann an Choimisiúin, aithním freagracht an Choimisiúin as a chinntiú go gcoimeádtar agus go n-oibrítear córas éifeachtach um rialú inmheánach airgeadais.

Ní féidir leis an gcóras ach dearbhú réasúnta, seachas iomlán a thabhairt go gcosnaítear sócmhainní, go n-údaraítear idirbhearta go cuí agus go gcuirtear iad i dtaifead i gceart agus go gcuirtear cosc ar earráidí nó neamhrialtachtaí ábhartha nó go mbraithfí iad go tráthúil.

Príomhnósanna Imeachta Rialaithe

Ghlac an Coimisiún le bearta chun a chinntiú go bhfuil timpeallach chúí rialála i bhfeidhm tríd an méid seo a leanas a dhéanamh:

- cúraimí bainistíochta a shainmhíniú go soiléir;
- nósanna imeachta foirmiúla a bhunú chun clistí suntasacha rialaithe a thuairisciú agus chun gníomh ceartúcháin cuí a chinntiú.

Bhunaigh an Coimisiún próisis chun rioscaí gnó a aithint, a mheasúnú agus a bhainistiú tríd an méid seo a leanas a dhéanamh:

- cinéal, méid agus impleacht airgeadais na rioscaí os comhair an chomhlachta a aithint, lena n-áirítear an méid agus na catagóirí a mheasann sé de bheith inghlactha;
- an dóchúlacht go dtarlóidh na rioscaí aitheanta a mheasúnú;
- measúnú ar chumas an chomhlachta chun rioscaí a bhainistiú agus chun maolú a dhéanamh ar na rioscaí a tharlaíonn;
- measúnú ar chostais na rialuithe sonracha oibriúcháin i gcoibhneas leis an sochar a ghnóthaítear.

Tá an córas rialaithe inmheánaigh airgeadais bunaithe ar chreatlach faisnéis rialta bhainistíochta agus nósanna imeachta riaracháin, lena n-áirítear leithdheighilt dualgas agus córas tairmligin agus freagrachta. Áirítear leis, go háirithe:

- córas buiséadta cuimsitheach le buiséad bliantúil arna athbhreithniú agus arna chomhaontú leis an gCoimisiún;
 - athbhreithnithe rialta a dhéanann an Coimisiún ar thuarascálacha tréimhsiúla agus airgeadais a thugann feidhmíocht airgeadais le fios in aghaidh tuartha;
 - spriocanna a shocrú chun feidhmíocht airgeadais agus eile a thomhas;
 - treoirlínte a shainítear go soiléir maidir le rialú na hinfheistíochta caipitiúla;
- disciplíní bainistíochta tionscadail fhoirmiúla.

Tá feidhm iniúchta inmheánaigh ag an gCoimisiún a oibríonn i gcomhréir leis an gCreat-Chód Dea-Chleachtais a leagtar amach sa Chód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit. Múnlaítear saothar an iniúchta inmheánaigh trí anailís ar na rioscaí dá nochtar an Coimisiún, agus is ar an anailís úd a bhunaítear na pleananna iniúchta inmheánaigh bhliantúla. Is é an Coiste Iniúcháireachta a athbhreithníonn an anailís ar riosca, agus is iad an Coiste Iniúcháireachta agus an Coimisiún a thugann faomhadh do na pleananna iniúchta inmheánaigh. Soláthraíonn an t-iniúcháir inmheánach tuairisc bhliantúil ar a laghad i leith gníomhaíochta iniúchta inmheánaigh, don Choiste Iniúchta agus don Choimisiún. Áirítear leis an tuairisc tuairim an iniúcháir inmheánaigh i leith leordhóthanacht agus éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais.

Múnlaítear monatóireacht agus athbhreithniú an Choimisiúin ar éifeachtacht an chórais rialaithe airgeadais inmheánaigh trí shaothar an iniúcháir inmheánaigh, an Choiste Iniúchta a mhaoirsíonn saothar an iniúcháir inmheánaigh, na mbainisteoirí feidhmiúcháin laistigh den Choimisiún, ar a mbíonn freagracht as forbairt agus cothabháil na creatlaírialaithe airgeadais, agus moltaí leis an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste ina litir bhainistíochta.

Athbhreithniú Bliantúil ar Rialuithe

Dearbhaím gur tugadh faoi athbhreithniú ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais maidir leis an mbliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016.

Jeremy Godfrey

Cathaoirleach

An Coimisiún um Rialáil Cumarsáide

An 16 Nollaig 2016

TUARASCÁIL AN ARD-REACHTAIRE CUNTAS AGUS CISTE

LE CUR FAOI BHRÁID THITHE AN OIREACHTAIS

Rinne mé iniúchadh ar ráitis airgeadais an Choimisiúin um Rialáil Cumarsáide don bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016, faoin Acht um Rialáil Cumarsáide 2002. Is iad an ráiteas ar ioncam agus caiteachas, an cuntas leithreasaithe, an ráiteas ar ioncam cuimsitheach, an ráiteas ar an staid airgeadais, an ráiteas ar shreafaí airgid agus na nótaí gaolmhara atá sna ráitis airgeadais. Ullmhaíodh na ráitis airgeadais sa chaoi a bhforordaítear faoi Alt 32 den Acht, agus i gcomhréir leis an gcleachtas cuntasáíochta a nglactar go coitianta leis in Éirinn.

Freagrachtaí an Choimisiúin

Is é an Coimisiún atá freagrach as ullmhú na ráiteas airgeadais, as a chinntiú go dtugtar léargas fíor agus cothrom iontu agus as rialtacht na n-idirbheart a chinntiú.

Freagrachtaí an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Táimse freagrach as iniúchadh a dhéanamh ar na ráitis airgeadais agus tuairisciú ina leith i gcomhréir leis an dlí isinfheidhme.

Déantar m'iniúchadh trí thagairt a dhéanamh do dhálaí speisialta a bhaineann le comhlachtaí Stáit i ndáil lena mbainistiú agus lena n-oibriú.

Déantar m'iniúchadh i gcomhréir leis na Caighdeáin Idirnáisiúnta um Iniúcháireacht (An RA agus Éire) agus ag comhlíonadh le Caighdeáin Eiticiúla an Bhoird um Chleachtais Iniúcháireachta d'Iniúcháirí.

Scóip iniúchta na ráiteas airgeadais

Is éard atá i gceist le hiniúchadh fianaise a fháil faoi na suimeanna agus an nochtadh sna ráitis airgeadais ar leor iad le dearbhú réasúnta a thabhairt nach bhfuil aon mhí-ráiteas ábhartha sna ráitis airgeadais, bíodh calaóis nó earráid is cúis leo. Áirítear leis seo measúnú ar an méid a leanas:

- cibé acu an bhfuil nó nach bhfuil na beartais chuntasaíochta oiriúnach do chúinsí an Choimisiúin, agus cibé acu ar cuireadh nó nár cuireadh i bhfeidhm iad go comhsheasmhach agus ar nochtadh nó nár nochtadh go cuí iad;
- réasúntacht na meastachán suntasach cuntasaíochta a rinneadh agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú, agus
- cur i láthair foriomlán na ráiteas airgeadais.

Féachaimse freisin chun fianaise a fháil i leith rialtacht na n-idirbheart airgeadais i gcaitheamh an iniúchta.

Sa mhullach air sin, léim tuarascáil bhliantúil an Choimisiúin lena shainaithint an ann nó nach ann d'aon neamh-chomhsheasmhacht leis na ráitis airgeadais iniúchta agus le haon fhaisnéis a shainaithint ar dealraitheach atá mícheart i dtaobh cúrsaí ábhartha de bunaithe ar an eolas a fuaireamar fad a bhíomar ag tabhairt faoin iniúchadh nó atá neamh-chomhsheasmhach leis an eolas sin. Má thugaim aon mhí-ráitis nó neamh-chomhsheasmhacht ábhartha faoi deara, déanaim breithniú ar na himpleachtaí do mo thuarascáil.

Tuairim ar na ráitis airgeadais

I mo thuairim:

- tugtar sna ráitis airgeadais léiriú fíor agus cóir ar shócmhainní, dliteanais agus staid ghnóthaí an Choimisiúin amhail an 30 Meitheamh 2016 agus ar a ioncam agus a chaiteachas don bhliain dar críoch sin; agus
- Ullmhaíodh na ráitis airgeadais i gcomhréir leis an gcleachtas cuntasáiochta a nglactar go coitianta leis.

I mo thuairim, ba leor taifid chuntasaíochta an Choimisiúin lena cheadú iniúchadh gan stró agus ceart a dhéanamh ar na ráitis airgeadais. Tá na ráitis airgeadais i gcomhréir leis na taifid chuntasaíochta.

Ábhair ar a dtuairiscím trí eisceacht

Déanaim tuairisciú trí eisceacht mura bhfuair mé an uile fhaisnéis agus mhíniúchán a theastaigh uaim chun m'iniúchadh a dhéanamh, nó má aimsím aon chinn de na rudaí seo a leanas:

- aon chás ábhartha nár caitheadh airgead poiblí chun a gcríoch beartaíthe nó sa chás nach raibh na hidirbhearta i gcomhréir leis na húdaráis a bhí á rialú, nó
- níl an fhaisnéis a thugtar i dtuarascáil bhliantúil an Choimisiúin comhsheasmhach leis na ráitis airgeadais ghaolmhara, nó leis an eolas a fuair mé fad a thug mé faoin iniúchadh, nó
- ní léirítear sa Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais comhlíonadh an Choimisiúin an Chóid Chleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit, nó
- is ann d'ábhair ábhartha eile lena mbaineann an bealach a tugadh faoi ghnó poiblí.

Níl aon rud le tuairisciú agam i ndáil leis na ceistanna sin a dhéantar a thuairisciú trí eisceacht.

Séamus McCarthy

An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste

AN 23 Nollaig 2016

An Ráiteas ar Ioncam agus Caiteachas don bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016

						An bhliain go dtí an 30 Mei	An bhliain go dtí an 30 Mei
		2016	2016	2016	2016	2016	2015 Restated
	Nótaí	Cumarsáid Leictreonach		Post	Seirbhísí Ardráta		
		Tobhach	Eile	Tobhach	Tobhach	Iomlán	Iomlán
		€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
IONCAM							
Tobhach		7,554		1,833	437	9,824	9,768
Táillí Ceadúnaithe	2		42,285			42,285	43,734
Ioncam Speictrim	2		24,100			24,100	26,091
Ioncam Eile	2		42			42	2,924
OILIIONCAM		7,554	66,427	1,833	437	76,251	82,517
Aistriú (chuig) an gCúlchiste Caipitil	12		(851)			(851)	(379)
GLANIONCAM		7,554	65,576	1,833	437	75,400	82,138
CAITEACHAS							
Costais Foirne	3	5,689	3,116	549	264	9,618	9,195
Costais Sochair Scoir	17(b)	1,087	596	105	50	1,838	2,021
Comhairle Theicniúil	4	3,575	1,596	943	213	6,327	5,842
Costais Dlí	5	670	998	25	25	1,718	2,383
Fógraíocht		21	1			22	16
Costais Riaracháin	6	1,034	767	121	53	1,975	1,891
Luach Saothair na nIníochóirí		18	11	2	1	32	34
Costais Áitribh agus Ghaolmhara		784	565	79	63	1,491	1,512
Dímheas	7	648	403	65	52	1,168	850
Suibscríbhinní le hEagraíochtaí Idirnáisiúnta	15	687				687	693
		14,213	8,053	1,889	721	24,876	24,437
BARRACHAS / (EASNAMH) ROIMH LEITHREASAÍ		(6,659)	57,523	(56)	(284)	50,524	57,701

Baineann an t-ioncam agus an caiteachas go léir don bhliain le gníomhaíochtaí leanúnacha ag dáta an Ráitis ar an Staid Airgeadais.

Tá an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus Nótaí 1 go 23 mar chuid de na ráitis airgeadais seo.
Thar ceann an Choimisiúin

Jeremy Godfrey

Cathaoirleach

Dáta: An 16 Nollaig 2016

An Cuntas Leithreasa don bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016

		An bhliain go dtí an 30 Mei	An bhliain go dtí an 30 Mei
		2016	2015
			Athluaite
		lomlán	lomlán
	Nótaí	€'000	€'000
Barrachas roimh Leithreasaí		50,524	57,701
Lúide: Leithreasaí			
Iníoctha leis an Lár-Chiste	13	(50,966)	(58,178)
Coigeartú an Chúlchiste Pinsin	13	442	477
Barrachas i ndiaidh Leithreasaí		0	0

Tá an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus Nótaí 1 go 23 mar chuid de na ráitis airgeadais seo.

Thar ceann an Choimisiúin

Jeremy Godfrey

Cathaoirleach

Dáta: An 16 Nollaig 2016

An Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach don bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016

		An bhliain go dtí an 30 Mei	An bhliain go dtí an 30 Mei
		2016	2015
			Athluaite
		lomlán	lomlán
	Nótaí	€'000	€'000
Barrachas i ndiaidh Leithreasáí		0	0
Toradh iarbhair lúide toradh ionchasach ar shócmhainní scéime		(93)	1,949
Gnóthachain/(caillteanas) ó thaithí ar oibleagáid sochar scoir	17(f)	1,226	1,828
Athruithe ar thoimhdí faoi luach reatha		(10,377)	(334)
Oibleagáid sochair scoir			
Aistrithe isteach le haghaidh seirbhíse a soláthraíodh roimhe seo	17(g)	-	682
Gnóthachan/(caillteanas) achtúireach iomlán sa bhliain		(9,244)	4,125

Gluaiseacht sa Chúlchiste Pinsin			
Iarmhéid an 1 Iúil		(4,074)	(7,722)
Gnóthachain/(Caillteanas) Aitheanta lomlána sa bhliain		(9,244)	4,125
Coigeartú an Chúlchiste Pinsin	13	(442)	(477)
Iarmhéid an 30 Meitheamh		(13,760)	(4,074)

Tá an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus Nótaí 1 go 23 mar chuid de na ráitis airgeadais seo.

Thar ceann an Choimisiúin

Jeremy Godfrey

Cathaoirleach

Dáta: An 16 Nollaig 2016

An Ráiteas ar an Staid Airgeadais amhail an 30 Meán Fómhair 2016

		An 30 Meí	An 30 Meí
		2016	2015
			Restated
Nótaí		€'000	€'000
Sócmhainní Seasta			
Maoín, Gléasra agus Trealamh	7	3,480	2,629
SÓCMHAINNÍ REATHA			
Infháiltais	8	9,700	9,613
Infheistíochtaí Gearrthéarmacha	9	91,707	91,705
Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgid Thirim		96,289	65,786
		197,696	167,104
Dlíteanais Reatha (Suimeanna atá dlite laistigh de bhliain amháin)			
Nithe Iníoctha	11	(197,696)	(167,104)
GLANSÓCMHAINNÍ REATHA			
		0	0
Sócmhainní Iomlána Lúide Dlíteanais Reatha		3,480	2,629
Glansócmhainní Iomlána gan Sochair Scoir (Dlíteanas) a áireamh		3,480	2,629
Sochair Scoir			
Glansochair Sainithe (Dlíteanas)	17(cí)	(13,760)	(4,074)
(Glandlíteanas Iomlána) Sochair Scoir (Dlíteanas) san áireamh		(10,280)	(1,445)
A léiríonn			
Cúlchistí Caipitil	12	3,480	2,629
Cúlchiste Pinsin		(13,760)	(4,074)
		(10,280)	(1,445)

Tá an Ráiteas ar Shreafaí Airgid agus Nótaí 1 go 23 mar chuid de na ráitis airgeadais seo.

Thar ceann an Choimisiúin

Jeremy Godfrey

Cathaoirleach

Dáta: An 16 Nollaig 2016

An Ráiteas ar Shreafaí Airgid don bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016

		An bhliain go dtí an 30 Mei	An bhliain go dtí an 30 Mei
		2016	2015
			Athluaite
	Nótaí	€'000	€'000
Glansreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin			
Barrachas Ioncaim thar Caiteachas (roimh Leithreasáí)		50,524	57,701
An difríocht idir an muirear agus ranníocaíochtaí pinsin		442	477
Dímheas	7	1,168	850
Ús bainc	2	(7)	(33)
Aistriú chuig an gCúlchiste Caipitil	12	851	379
(Méadú) ar Infháiltais		(87)	(361)
Méadú / (Laghdú) ar Infháiltais (gan an Lár-Chiste a áireamh)		1,756	(6,116)
Glan-Insreabhadh Airgid Thirim ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin		54,647	52,897
Sreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Infheistithe			
Íocaíochtaí chun Maoín, Gléasra agus Trealamh a fháil	7	(2,019)	(1,229)
Sreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Maoinithe			
Ús Bainc agus Eile a fuarthas	2	7	33
Íocaíocht leis an Lár-Chiste		(22,130)	-
Bainistiú Acmhainní Leachtacha			
- (Méadú) ar Infheistíochtaí Gearrthéarmacha		(2)	(96)
Glansreafaí Airgid ó Ghníomhaíochtaí Maoinithe		(22,125)	(63)
Glanmhéadú ar Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgid Thirim	10	30,503	51,605

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016

1.	BEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA
	Leagtar amach thíos bonn na cuntasáiochta agus na beartais shuntasacha chuntasaíochta ar ghlac an Coimisiún leo. Cuireadh i bhfeidhm go comhsheasmhach iad go léir i gcaitheamh na bliana agus don bhliain roimhe sin.
	a) Faisnéis Ghinearálta
	Bunaíodh an Coimisiún faoin Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002 a bhfuil a cheannoifig suite ag Cúirt na Mainistreach, Ionad Irish Life, Sráid na Mainistreach Íochtarach, Baile Átha Cliath.
	Sonraítear feidhmeanna an Choimisiúin san Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002, san Acht um Rialáil Cumarsáide (Leasú), 2007. Baineann na feidhmeanna seo le rialáil agus ceadúnú an tionscail chumarsáide leictreonaí (tarchur raidió agus craolacháin), rialáil seirbhísí poist, rialáil seirbhísí ardráta agus rialáil an ainm fearainn .ie.
	Aonán Tairbhe Poiblí (PBE) is ea an Coimisiún.
	b) Ráiteas Comhlíonta
	Ullmhaíodh ráitis airgeadais an Choimisiúin don bhliain dar críoch an 30 Nollaig 2016 i gcomhréir le FRS FRS102, an caighdeán tuairiscithe airgeadais atá infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus in Éirinn agus a d'eisigh an Chomhairle um Thuairisciú Airgeadais (an CTA), arna bhfógairt ag Cuntasóirí Cairte na hÉireann. Seo chéad sraith ráitis airgeadais an Choimisiúin a ullmhaíodh i gcomhréir le FRS 102. Is é an dáta a aistríodh go dtí FRS 102 an 1 Iúil 2014. Rinneadh ráitis airgeadais na bliana roimhe seo a athlua i dtaobh coigeartuithe ábhartha ar ghlacadh FRS 102 sa bhliain reatha. Is féidir toradh an ghlactha seo a thabhairt faoi deara i Nóta 22.
	c) Bonn an Réitigh
	Ullmhaíodh na ráitis airgeadais faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil, seachas i dtaobh sócmhainní agus dliteanais áirithe a thomhaistear ar luachanna córa, faoi mar a mhínítear sna beartais chuntasaíochta thíos. Tá na ráitis airgeadais san fhoirm a d'fhaoimh an tAire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil le comhthoilíú an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe faoin Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002. Cuireadh na beartais chuntasaíochta a leanas i bhfeidhm go comhsheasmhach nuair a bhíodas ag déileáil leis na hearraí a mheastar atá ábhartha maidir le ráitis airgeadais an Choimisiúin.
	1.1 Ioncam a Aithint
	Faigheann an Coimisiún ioncam ó roinnt foinsí.
	- Tobhaigh a ghearrtar ar sholáthraithe áirithe chun costais na rialála a chistiú. Is iad na tobhaigh ábhartha: i. An Tobhach Cumarsáide Leictreonaí – Gearrtar an Tobhach ar sholáthraithe seirbhísí cumarsáide leictreonaí. Ríomhtar íocaíocht an tobhaigh atá dlite ó sholáthraí seirbhíse aonair d'aon bhliain ar leith bunaithe ar a láimhdeachas bliantúil i rith na bliana airgeadais dar críoch i mbliain an tobhaigh agus tá sé iníoctha i gceithre thráthchuid. Aithnítear ioncam ar bhonn infháltais. ii. An Tobhach Poist – Gearrtar an tobhach ar sholáthraithe seirbhíse poist a sholáthraíonn seirbhísí poist laistigh de scóip na seirbhíse poist uilíche. Aithnítear ioncam ar bhonn infhaighte. iii. Earraí agus seirbhísí iad Seirbhísí Ardráta (PRS) is féidir leat a cheannach trí úsáid a bhaint as do líne thalún, guthán póca, an tIdirlíon, teilifís idirghníomhach dhigiteach nó facs. Íocann soláthraithe seirbhíse agus oibreoirí líonra PRS an Tobhach PRS go cothrom. Déantar an tobhach a shonrascú i riaráistí mí amháin agus aithnítear ioncam ar bhonn infháltais. - Táillí Ceadúnaithe – Is iad na príomhlimistéir a chumhdaíonn seo ceadúnú Cumarsáid Raidió agus bhí ceadúnú cábla agus MMDS i gceist le roinnt bheag de. - Ioncam Speictrim – Is ionann an t-ioncam seo agus ioncam ó tháillí a íocadh leis an gCoimisiún as an gceart chun speictream raidió a úsáid. Cuirtear an t-ioncam seo i gcuntas sa tréimhse ina mbíonn sé dlite. Tá táillí ar úsáid speictrim (roimh innéacsú) maidir le ceadúnais úsáide léirscaoilte (a bronnadh in 2012) infhaighte gach bliain go dtí 2030. Cuireadh €19.9 milliún i gcuntas mar ioncam in 2016. - Ioncam eile – Áirítear le hioncam eile ús bainc agus NTMA ar éarlaisí agus suimeanna atá iníoctha leis an gCoimisiún de bhun gníomhaíochtaí comhlíonta agus forfheidhmithe.
	1.2 Leithreasú an Bharrachais Oibriúcháin
	Tá an barrachas a gineadh sa bhliain, glan ar choigeartú an chúlchiste pinsin iníoctha leis an Státchiste. Íoctar na suimeanna leis an Lár-Chiste ar ordú an Aire Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016

1.	BEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA (AR LEANÚINT)								
	1.3 Sócmhainní Seasta agus Dímheas								
	Luaitear maoin, gléasra agus trealamh ar a gcostas lúide dímhéas carnach, agus coigeartaítear iad d'aon fhoráil le haghaidh lagú. Soláthraítear dímhéas ar gach maoin, gléasra agus trealamh ar rátaí a mheastar chun an costas a dhíscríobh, lúide luach measta iarmharach gach sócmhainne ar bhonn líne díreach i gcaitheamh a saolré ionchasach úsáide, mar seo a leanas: <table> <tr> <td>Trealamh teicniúil</td><td>–15% sa bhliain</td></tr> <tr> <td>Trealamh ríomhaire</td><td>–33 1/3% sa bhliain</td></tr> <tr> <td>Daingneáin, feistis agus trealamh oifige</td><td>–15% sa bhliain</td></tr> <tr> <td>Mótarfheithiclí</td><td>–20% sa bhliain</td></tr> </table> Léiríonn luach iarmharach an méid measta a gheofaí faoi láthair i ndiaidh sócmhainn a dhiúscairt, i ndiaidh costais mheasta diúscairthe a asbhaint, má bhí aois bainte amach ag an tsócmhainn cheana féin agus má bhí an bhail uirthi a mbeifí ag súil leis ag deireadh a saolré úsáide. Glacann an Coimisiún le híostairseach chaipitlithe €1,000. Más ann d'fhianaise oibiachtúil i leith lagú luach sócmhainne, aithnítear caillteanas lagaithe sa Ráiteas ar loncam agus Caiteachas sa bhliain.	Trealamh teicniúil	–15% sa bhliain	Trealamh ríomhaire	–33 1/3% sa bhliain	Daingneáin, feistis agus trealamh oifige	–15% sa bhliain	Mótarfheithiclí	–20% sa bhliain
Trealamh teicniúil	–15% sa bhliain								
Trealamh ríomhaire	–33 1/3% sa bhliain								
Daingneáin, feistis agus trealamh oifige	–15% sa bhliain								
Mótarfheithiclí	–20% sa bhliain								
	1.4 Infháiltais								
	Aithnítear infháiltais ar luach cóir, lúide soláthar in aghaidh fiach amhrasach. Soláthar ar leith is ea an soláthar in aghaidh fiach amhrasach, agus bunaítear é nuair is ann d'fhianaise oibiachtúil nach mbeidh an Coimisiún in ann na suimeanna go léir atá ag dul dó a bhailiú. Aithnítear na gluaiseachtaí go léir sa soláthar in aghaidh fiach amhrasach sa Ráiteas ar loncam agus Caiteachas.								
	1.5 Cúlchiste Caipitil								
	Is ionann an cúlchiste caipitil agus suim neamh-amúchta an ioncaim a úsáideadh chun sócmhainní seasta a cheannach.								
	1.6 Airgeadraí Eachtracha								
	Aistrítear idirbhearta a ainmnítear in airgeadraí eachtracha a bhaineann le hioncaim agus le costais isteach in Euro ar na rátaí malairte a bhíonn i bhfeidhm ar na dátaí a thit na hidirbhearta amach. Aistrítear sócmhainní agus dliteanais airgid atá ainmnithe in airgeadraí eachtracha isteach in Euro ar na rátaí malairte a bhíonn i bhfeidhm ag dáta an Ráitis ar an Staid Airgeadais.								
	1.7 Sochair Ghearrthéarmacha								
	Aithnítear sochair gearrthéarmacha, ar nós pá saoire, mar chostas sa bhliain, agus áirítear sochair a thabhaítear ag deireadh na bliana le figiúr na nInfháiltais sa Ráiteas ar an Staid Airgeadais.								
	1.8 Sochair Scoir								
	Tá Coimisinéirí agus fostaithe a earcaíodh go díreach mar fhoireann sa Choimisiún. Tá scéim pinsin le sochar sainithe i bhfeidhm le haghaidh Choimisinéirí agus fostaithe an Choimisiúin. Cistítear an scéim trí ranníocaíochtaí ó Choimisinéirí, fostaithe agus an Coimisiún, a aistrítear chuig ciste ar leith a riarann iontaobhaí. Oibríonn an Coimisiún an Scéim Pinsin Seirbhíse Poiblí Aonair ("Scéim Aonair"), chomh maith, don fhoireann a ghlac páirt sa Scéim Aonair an 1 Eanáir 2013 nó ina dhiaidh sin. Íoctar ranníocaíochtaí bhaili na Scéime Aonair leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (an RCPA). Ghlac an Coimisiún le FRS 102 a d'imir tionchar ar Shochair Scoir a ríomh. Tomhaistear sócmhainní na scéime pinsin ar luach cóir. Déantar dliteanais na scéime pinsin a thomhas ar bhonn achtúireach agus leas á bhaint as modh na n-aonad réamh-mheasta. Cuirtear barrachas dliteanais scéime os cionn shócmhainní na scéime i láthair sa Ráiteas ar an Staid Airgeadais mar dhliteanas. Is éard atá sa mhuirear pinsin sa Ráiteas ar loncam agus Caiteachas ná an costas reatha seirbhíse móide an difríocht idir an toradh ionchasach ar shócmhainní na scéim sochair shainithe agus costas úis na ndlitéanas scéime. Aithnítear gnóthachain agus caillteanais a eascraíonn as athruithe ar thoimhdí achtúireacha agus as barrachais agus easnaimh ó thaithí sa Ráiteas ar loncam Cuimsitheach don bhliain ina dtarlaíonn siad. Léirítear sna ráitis airgeadais na sócmhainní agus na dliteanais, ar luach cóir, a eascraíonn ó oibleagáidí pinsin le sochar sainithe an Choimisiúin agus as aon chistiú gaolmhar, agus aithnítear an costas a bhí ar shochair phinsin a sholáthar sa tréimhse chuntasaíochta inar thuill fostaithe iad. Déantar dliteanais na scéime sochair scoir a thomhas ar bhonn achtúireach agus leas á bhaint as modh na n-aonad réamh-mheasta creidmheasa.								

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016

1.	BEARTAIS CHUNTASAÍOCHTA (AR LEANÚINT)
	1.9 Cánachas
	Níl an Coimisiún faoi dhliteanas íoc as Cáin Chorporáide. Níl ioncam a thiomsaigh an Coimisiún faoi réir CBL. Déantar soláthar do chánachas ar ús éarlaise a fuarthas.
	1.10 Costais a Leithdháileadh
	Ceanglaítear ar an gCoimisiún faoi Alt 32 den Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002, chun idirdhealú a dhéanamh idir a fheidhmeanna a bhaineann le cumarsáid leictreonach, a fheidhmeanna a bhaineann le ceisteanna poist agus a fheidhmeanna a bhaineann le seirbhísí ardráta. Sainnithnítear ioncaim agus costais a bhaineann go díreach le gach feidhm ar bhonn leithleach sna cuntais. Leithdháiltear forchostais chomhroinnte ar gach feidhm i gcomhréir leis na líonta foirne a thugann faoi gach feidhm.
	1.11 Breithiúnais agus Meastacháin Chriticiúla Chuntasaíochta
	Is gá bainistíocht a dhéanamh ar ullmhú na ráiteas airgeadais chun breithiúnais, meastacháin agus toimhdí a dhéanamh a dhéanann difear do na suimeanna a tugadh le fios le haghaidh sócmhainní agus dliteanas amhail dháta an Ráiteas ar an Staid Airgeadais agus na suimeanna a tugadh le fios le haghaidh ioncam agus costas i rith na bliana. I ngeall ar chineál an mheastacháin, áfach, d'fhéadadh na torthaí iarbhir a bheith éagsúil ó na meastacháin siúd. D'imir na breithiúnais a leanas an tionchar ba shuntasáí ar mhéideanna a aithnítear sna ráitis airgeadais.
	a. Dímhéas agus Luachanna Iarmharacha Rinne an Coimisiún athbhreithniú ar na saolréanna sócmhainne agus ar luachanna gaolmhara iarmharacha gach aicme shócmhainne seasta agus, go háirithe, saolré úsáideach gheilleagrach agus luachanna iarmharacha daingneán agus feisteas, agus bhain siad an tátal as go bhfuil saolréanna sócmhainne agus luachanna iarmharacha cuí. b. Oibleagáid Sochair Scoir Nuashonraítear na toimhdí a bhuntacaíonn leis na luachálacha achtúireacha dá ndeimhnítear na suimeanna a aithnítear sna ráitis airgeadais (rátaí lascaine, rátaí méadaithe ar leibhéil chúitimh amach anseo, rátaí mortlaíochta agus treorátaí costas cúram sláinte ina measc) gach bliain bunaithe ar choinníollacha reatha eacnamaíochta, agus d'aon athruithe ábhartha ar théarmaí agus coinníollacha na bpleananna pinsin agus iar-scoir. Féadfaidh na rudaí a leanas tionchar a imirt ar na toimhdí: i. an ráta lascaine, athruithe ar an ráta toraidh ar bhannaí ardchaighdeán corparáideacha. ii. leibhéil chúitimh amach anseo, coinníollacha an mhargaidh shaothair amach anseo.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016

	An bhliain go dtí an 30 Mei	An bhliain go dtí an 30 Mei
	2016	2015
	lomlán	lomlán
	€'000	€'000
2. IONCAM NEAMHTHOBHAIGH		
Táille Cheadúnaithe Cumarsáide Leictreonaí		
Táillí Cheadúnaithe Raidió 2G agus 3G	8,010	11,319
Táillí Cheadúnaithe Úsáide Léirscaoilte	19,900	18,125
Táillí Cheadúnaithe Raidió Eile	14,291	14,162
Ceadúnú MMDS agus Sraonaire	84	128
	42,285	43,734
Ioncam Speictream Cumarsáide Leictreonaí		
Ioncam Speictrim 3G	24,100	24,100
Ioncam Speictrim Úsáide Léirscaoilte	-	1,991
	24,100	26,091
Tugadh faoi Cheant Speictrim Il-Bhainc i ndáil le Ceadúnais Úsáide Léirscaoilte i rith na bliana 2012/13. Fógraíodh toradh an cheant an 15 Samhain 2012. B'ionann na réamhtháillí deiridh a fuarthas (ag brath ar aon aisíocaíochtaí táille ceadúnais dlíte) agus €481.7m. As an €481.7m, aithníodh €474.2m mar ioncam. D'íoc ComReg méideanna arbh fhiú €1.8m san iomlán iad de bharr rochtana moillithe ar mhíreanna a gnóthaíodh ag an gceant. Íocadh €3.6m mar shuim i bhfoirm lacáistí leis na tairgeoirí buacacha a roghnaigh léirscaoileadh luath a gceadúnas reatha. Ríomhadh gach aisíoc agus lacáiste a d'íoc anCoimisiún i gcomhréir leis an modheolaíocht a imlíníodh sa Mheabhrán Faisnéise (Cáipéis ComReg 12/52). Is ionann an tIoncam sa bhliain 2015 agus scaoileadh forála dár foráladh sa bhliain 2014. Ina theannta sin, is amhlaidh arb ionann na táillí (roimh innéacsú) Úsáide Speictrim bliantúla i leith na gceadúnas úd agus €372.94m san iomlán agus is ar bhonn bliantúil a gheofar iad síos go dtí an bhliain 2030, ar cuireadh €19.9m de i gcuntas mar ioncam sa bhliain 2016.		

IONCAM EILE		
Ús Bainc	7	33
Ilghnéitheach*	35	2,891
	42	2,924
* Áirítear le hIoncam Ilghnéitheach Neamhthobhaigh: (a) Íocaíocht €2,500,000 sa bhliain 2015 ag Eircom ag éirí as a theip chun spriocanna feidhmíochta sonracha a ghnóthú i ndáil le feidhmíocht cáilíochta seirbhíse Eircom maidir le gnéithe den Oibleagáid Seirbhíse Uilíche don tréimhse 2013/2014. (b) Áirítear le hioncam ilghnéitheach suimeanna éagsúla atá iníoctha leis an gCoimisiún de bhun gníomhaíochtaí comhlíonta agus forfheidhmithe faoina dtugtar sa tréimhse. Sa chás gur tugadh na gníomhaíochtaí úd chun críche le socraíocht dhlíthiúil, d'fhéadfaidís bheith faoi réir clásal rúndachta.		

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016

					An bhliain go dtí an 30 Mei	An bhliain go dtí an 30 Mei	
					2016	2015	
		Cumarsáid Leictreonach		Post	PRS		
		Tobhach	Eile	Tobhach	Tobhach	Iomlán	Iomlán
		€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
3.	COSTAIS FOIRNE						
	Costais fostaithe i rith na bliana:						
	Pánna agus Tuarastail #	5,190	2,842	501	241	8,774	8,388
	ÁSPC	499	274	48	23	844	807
		5,689	3,116	549	264	9,618	9,195
	Ba é seo a leanas an meánlíon foirne arna bhfostú ag an gCoimisiún i gcaitheamh na bliana, arna n-anailísiú de réir catagóire:	60	41	5	6	112	108
#Oibríonn an Coimisiún scéim luach saothair a bhaineann le feidhmíocht (arbh í Oifig an Stiúrthóra Rialála Teileachumarsáide a chéadbhunaigh í). As na costais iomlán do Thuarastail agus Pá, b'ionann €736,000 (nó 8%) den iomlán agus íocaíochtaí le baill foirne i gcomhréir le forálacha na scéime luach saothair a bhaineann le feidhmíocht agus le téarmaí a gcuid conarthaí fostaíochta.							
Taispeántar thíos mionsonraí luach saothair na gCoimisinéirí.							
				Tuarastal	Luach Saothair Eile	Iomlán	
				€'000	€'000	€'000	
Jeremy Godfrey – Cathaoirleach				163	2	165	
Kevin O' Brien – Coimisinéir				151		151	
Gerry Fahy - Coimisinéir				147	2	149	
Is ionann Luach Saothair Eile agus costas an árachais leighis arna íoc ag an gCoimisiún. Ní sháraíonn teidlíochtaí pinsin na gCoimisinéirí na teidlíochtaí caighdeánacha a shonraítear sa tSamhailscéim Aoisliúntais do státseirbhísigh ná sa Scéim Pinsin Seirbhíse Poiblí Aonair. Ní bhíonn Coimisinéirí incháilithe do phá a bhaineann le feidhmíocht.							
	Miondealú ar Thuarastal Fostaithe				Líon	Líon	
	Réimse (€'000)						
	20 - 40				15	22	
	40 - 60				41	29	
	60 - 80				31	30	
	80 - 100				22	16	
	100 - 140				7	7	
	140 - 180				4	3	

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016

	An 30 Mei	An 30 Mei
	2016	2015
	€'000	€'000

4.	COMHAIRLE THEICNIÚIL		
	Comhairle Ghairmiúil agus Theicniúil	4,632	4,239
	Bainistíocht Teagmhála	744	722
	Taighde ar an Margadh	190	170
	Monatóireacht ar Cháilíocht Seirbhíse	469	442
	Oiliúint agus Forbairt Ghairmiúil na Foirne	292	269
		6,327	5,842

5.	COSTAIS DLÍ	1,718	2,383
	Luaitear costais dlí glan ar chostais a aisghabhtar ó thríú páirtithe.		

6.	COSTAIS RIARACHÁIN		
	Trealamh agus Cothabháil TF	501	584
	Suibscríbhinní le Bunachair Shonraí/Tuarascálacha Taighde	328	354
	Taisteal agus Cothabháil	231	258
	Comhdhá1)lacha/Cruinnithe	197	120
	Postas agus Teileachumarsáide	109	115
	Páipéarachas	60	73
	Foilsíú agus Promóisean	93	74
	Earcaíocht	165	37
	Solas, Téamh agus Glantachán	74	73
	Árachas	30	31
	Costais Riaracháin Eile	187	172
		1,975	1,891

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016

7.	MAOIN, GLÉASRA AGUS TREALAMH					
		Trealamh Teicniúil	Trealamh Ríomhaire	Daingneáin, Feistis agus Trealamh Oifige	Mótar-fheithiclí	Iomlán
		€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
Costas						
	An 30 Meitheamh 2015	2,308	5,715	2,668	161	10,852
	Breisiúcháin	549	1,388	6	76	2,019
	Diúscairtí	-	-	-	-	-
	An 30 Meitheamh 2016	2,857	7,103	2,674	237	12,871
Dímheas Carnach						
	An 30 Meitheamh 2015	1,220	4,370	2,550	83	8,223
	Diúscairtí	-	-	-	-	-
	Muirear don tréimhse	259	856	43	10	1,168
	An 30 Meitheamh 2016	1,479	5,226	2,593	93	9,391
Glanluach leabhar						
	An 30 Meitheamh 2016	1,378	1,877	81	144	3,480
	An 30 Meitheamh 2015	1,088	1,345	118	78	2,629

	An 30 Mei	An 30 Mei
	2016	2015
	€'000	€'000

8.	INFHÁLTAIS	
	Dlite laistigh de bhliain amháin:	
	Tobhach riaracháin Chumarsáide Leictreonaí	638 1,062
	Tobhach riaracháin phoist	3 5
	Ioncam ó Cheadúnas Raidió	7,616 7,832
	Ioncam Fabhráithe	841 37
	Réamhíocaíochtaí agus Costais In-Aisghabhála	602 677
		9,700 9,613

9.	INFHEISTÍOCHTAÍ GEARRTHÉARMACHA	
	Infheistíochtaí Gearrthéarmacha	91,707 91,705
	Is éard atá i gceist le hInfheistíochtaí Gearrthéarmacha ná Nótaí Stáitchiste a ceannaíodh ó Ghníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta Teoranta. Cuireann an Coimisiún sealúchais bhreise airgid in infheistíochtaí Gearrthéarmacha. Is barrachais arna nginiúint ag an gCoimisiún atá sna sealúchais airgid sin den chuid is mó, arb iníochta iad leis anStáitchiste (mar a nochtar i Nóta 11) agus airgid a shealbhaítear ar iontaobhas i ndáil le ceangaltais arna ndéanamh ag tríú páirtithe leis an gCoimisiún (mar a nochtar freisin i Nóta 11).	

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016

	An 30 Mei	An 30 Mei
	2016	2015
	€'000	€'000

10.	RÉITEACH AN GHLANMHÉADAITHE AR AIRGEAD TIRIM AGUS COIBHÉISÍ AIRGID THIRIM LE GLUAISEACHT I NGLANCHISTÍ		
	Méadú ar Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgid Thirim	30,503	51,605
	Méadú / (Laghú) ar Infheistíochtaí Gearrthéarmacha	2	96
	Athrú ar Airgead Tirim agus Coibhéisí Airgid Thirim	30,505	51,701
	Glanclistí Tosaigh	157,491	105,790
	Glanclistí Deiridh	187,996	157,491

11.	NITHE INÍOCTHA		
	Suimeanna atá dlite laistigh de bhliain amháin		
	Creidiúnaithe Trádála	1,707	1,025
	Creidiúnaithe Eile	4,363	5,796
	Cáin bhreisluacha	36	94
	Fabhruithe	1,749	1,749
	Ioncam iarchurtha (féach anailís thíos)	31,373	28,995
	Párolla	889	702
	Iníoctha leis an Lár-Chiste (féach Nóta 12)	157,579	128,743
		197,696	167,104

Tá Éarlaisí Airgid ag an gCoimisiún ar fíú €4.4m iad (a áirítear le Creidiúnaithe Eile) ar iontaobhas, agus baineann na héarlaisí úd le gealltanais faoi leith a rinneadh leis an gCoimisiún maidir lena fheidhmeanna rialála agus áirítear an méid comhfhreagrach in iarmhéid Bainc an Choimisiúin ag deireadh na bliana.

Anailís ar Ioncam Iarchurtha		
Ioncam ó Cheadúnas Raidió	30,873	28,612
Eile	500	383
	31,373	28,995

Sa chás go ndéantar athnuachan ar cheadúnais ar feadh tréimhse a sháraíonn deireadh na bliana airgeadais, is amhlaidh a iarchuirtear cion éigin den ioncam úd chun an caiteachas sa bhliain dár gcionn a shásamh.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016

	An 30 Mei	An 30 Mei
	2016	2015
	€'000	€'000

12. CÚLCHISTÍ CAIPITIL		
Iarmhéid Tosaigh	2,629	2,250
Aistriú (chuig) / ón gCuntas Ioncaim agus Caiteachais:		
Breisiúcháin ar shócmhainní seasta	2,019	1,229
Amúchadh ar aon dul le dímhéas sócmhainní seasta	(1,168)	(850)
An méid a scaoileadh ar Shócmhainní Seasta a scaoileadh	-	-
An Glanmhéid ón gCuntas Ioncaim agus Caiteachais	851	379
Iarmhéid Deiridh	3,480	2,629

13. LEITHREASÚ AN BHARRACHAIS			
Foráiltear le hAlt 30 den Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002 go bhféadann an tAire, le comhthoil an Aire Caiteachais agus Athchóirithe Phoiblí, an Coimisiún a threorú chun suimeanna a íoc leis an Státhchiste. Is é an tAire a chinneann an tsuim a íoctar leis tar éis comhairliúcháin leis an gCoimisiún féin. Tá an Coimisiún ag feitheamh ar threoir ón Roinn i ndáil leis an gcinntiúchán deiridh i leith na suime is iníoctha leis an Lár-Chiste do na blianta 2015 agus 2016. Cinntítear an tsuim atá dlíte don Státhchiste trí thagairt a dhéanamh don bharrachas a thaifeadann an Coimisiúnú don tréimhse, arna choigeartú do roinnt míreanna mar a leanann amach thíos.			
	An tOllmhéid atá Dlíte	Coigeartú Pinsin (b)	An Glanmhéid atá Dlíte
	€'000	€'000	€'000
An t-iarmhéid atá dlíte don Státhchiste an 30 Meitheamh 2015	132,783	(4,040)	128,743
An Barrachas don bhliain 2016	50,524		50,524
Íoctha in 2016	(22,450)		(22,450)
Coigeartú an Chúlchiste Pinsin (a)	442		442
Aisghlámadh íocaíocht an chiste pinsin (b)	0	320	320
Iarmhéid an 30 Meitheamh 2016	161,299	(3,720)	157,579
a) Is ionann coigeartú an chúlchiste pinsin agus an difríocht idir an méid pinsin a gearradh ar an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais sa bhliain 2016 arbh fhiú €1,838,000 é, agus na ranníocaíochtaí fostóra sa tréimhse arbh fhiú €1,396,000 iad. b) Rinne an Coimisiún ranníocaíocht iomlán €5m lena chiste pinsin (€2.5m sa bhliain 2008 agus €2.5m sa bhliain 2009, arbh fhiú €5m san iomlán é). Taispeántar an méid atá dlíte don Státhchiste glan ar an ranníocaíocht seo a bhfuiltear á haisghabháil ag €320,000 in aghaidh na bliana de réir mar a dhéantar íocaíochtaí leis an Státhchiste.			

14.	ÁITREABH AGUS CÓIRÍOCHT
Tá áitreabh á áitiú ag an gCoimisiún ag Cúirt na Mainistreach, Meal Irish Life, Sráid na Mainistreach Íochtarach, Baile Átha Cliath 1. Faightear an t-áitreabh ar cíos ó Oifig na nOibreacha Poiblí ag cíos bliantúil €900,000 in aghaidh na bliana.	

15. BALLRAÍOCHT D'EAGRAÍOCHTAÍ TEILEACHUMARSÁIDE IDIRNÁISIÚNTA
Is í an Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil a dhéanann íocaíochtaí áirithe leis na hEagraíochtaí Teileachumarsáide Idirnáisiúnta ó fháltais an Tobhaigh Riaracháin um Chumarsáid Leictreonach. Áirítear leis an muirear don Chuntas Ioncaim agus Caiteachais €687,000 chun na críche sin.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016

16.	COIMISINÉIRÍ, FOIREANN AGUS COMHAIRLEOIRÍ/SAINCHOMHAIRLEOIRÍ – NOCHTADH LEASANNA
	Chomhlíon na Coimisinéirí agus an fhoireann ceanglais Alt 25 (Nochtadh Leasanna) den Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002. Ní raibh aon idirbheart sa bhliain i ndáil le gníomhaíochtaí an Choimisiúin a raibh aon leas tairbheach ag Coimisinéirí ná aon chomhairleoir ná comhairleach iontu.
17.	SOCHAIR SCOIR
a)	Cur Síos ar an Scéim
	Is údarás rialála náisiúnta é an Coimisiún um Rialáil Cumarsáide a bunaíodh faoin Acht um Rialáil Cumarsáide, 2002. Foráiltear in Ailt 26 agus 27 den Acht go ndéanfaidh an Coimisiún scéimeanna do dheonú sochair aoisliúntais leis na Coimisinéirí agus na baill foirne agus ina leithsean, faoi réir fhaomhadh an Aire.
	Tá scéim pinsin le sochar sainithe i bhfeidhm do na Coimisinéirí agus d'fhostaithe an Choimisiúin. Sainítear na sochair trí thagairt do rialacháin reatha na samhailscéime earnála poiblí. Socraítear rátaí ranníocaíochta fostóra agus aird ar chomhairle achtúireach agus athbhreithniú tréimhsiúil ar an ráta cistithe a theastaíonn don scéim. Soláthraítear sa scéim sochar scoir (an t-ochtódú cuid in aghaidh na bliana seirbhíse), aisce nó cnapshuim (trí ochtódú in aghaidh na bliana seirbhíse) anuas ar shochair scoir don chéile agus do leanaí. Is é an ghnáthaois scoir breithlá 65 bliain baill. Is gnách go dtéann na sochair scoir atá á n-íoc (agus á n-iarchur) i méid ar aon dul le boillsciú ginearálta tuarastail na hearnála poiblí.
	Ar mhaithe le tuairisciú i gcomhréir le Caighdeán um Thuairisciú Airgeadais 102 – (FRS 102), cuireadh athbhreithniú ar an athbhreithniú achtúireach i gcrích amhail an 30 Meitheamh 2016.

	An 30 Mei	An 30 Mei
	2016	2015
		Athluaite
	€'000	€'000

b)	Costais Sochair Scoir		
	Costas reatha seirbhíse	2,094	2,087
	Costas úis	1,211	1,450
	Toradh ionchasach ar Shócmhainní Scéime	(1,124)	(1,167)
	Lúide: Ranníocaíochtaí Fostaithe	(343)	(349)
	Iomlán	1,838	2,021

ci)	Glandliteanas Sochair Scoir		
	Atá comhdhéanta den mhéid a leanas:		
	Luach cóir Sócmhainní Scéime	43,341	40,979
	Luach Reatha Oibleagáidí Sochair Scoir	(57,101)	(45,053)
	Glan(Dliteanais)	(13,760)	(4,074)
cii)	Luach Reatha Oibleagáidí Sochair Scoir ag tús na bliana	45,053	43,480
	Costas Reatha Seirbhíse	2,094	2,087
	Costais Úis	1,211	1,450
	(Gnóthachan) / Caillteanas Achtúireach	9,151	(1,494)
	Sochair a Íocadh	(408)	(441)
	Préimheanna a Íocadh	-	(29)
	Luach Reatha Oibleagáidí Sochair Scoir ag deireadh na bliana	57,101	45,053

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016

	An 30 Mei	An 30 Mei
	2016	2015
	€'000	€'000

17. SOCHAIR SCOIR (AR LEANÚINT)		
ciii) Athrú ar Shócmhainní Scéime		
Luach Cóir Sócmhainní Scéime ag tús na bliana	40,979	35,758
Toradh ionchasach ar Shócmhainní Scéime	1,124	1,167
Gnóthachan/(Caillteanas) Achtúireach	(93)	1,949
Ranníocaíochtaí Fostóra	1,396	1,544
Ranníocaíochtaí Ball	343	349
Aistrithe isteach le haghaidh seirbhíse a soláthraíodh roimhe seo	-	682
Sochair a íocadh ón Scéim	(408)	(441)
Préimheanna a íocadh	-	(29)
Luach Cóir Sócmhainní Scéime ag deireadh na bliana	43,341	40,979
Cuirtear an cleachtadh reatha ina méadaítear sochair scoir i gcomhréir le boilsciú na hearnála poiblí san áireamh nuair a dhéantar tomhais ar an oibleagáid sochair scoir shainithe.		

d) Comhdhéanamh Sócmhainní na Scéime		
Bhí sócmhainní na scéime ag deireadh na bliana comhdhéanta den mhéid seo a leanas:		
Gnáthscaireanna	21,426	21,213
Bannaí	18,098	17,701
Maoín	552	474
Airgead Tirim agus Sócmhainní Leachtacha Eile	3,265	1,591
	43,341	40,979
B'éard a bhí i sócmhainní scéime ag deireadh na bliana arna léiriú i dtaobh %		
	%	%
Gnáthscaireanna	49.4%	51.8%
Bannaí	41.8%	43.2%
Maoín	1.3%	1.1%
Airgead Tirim agus Sócmhainní Leachtacha Eile	7.5%	3.9%
	100.0%	100.0%
Meántoimhdí ualaithe a úsáideadh chun oibleagáidí sochair a dheimhniú		
Ráta Lascaine	1.95%	2.70%
Ráta an mhéadaithe ar chúiteamh	3.00%	3.00%
Meántoimhdí ualaithe a úsáideadh chun costas pinsin a dheimhniú		
Ráta Lascaine	2.70%	3.20%
Toradh ionchasach fadtéarma ar shócmhainní scéime	2.70%	2.70%

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016

17.	SOCHAIR SCOIR (AR LEANÚINT)	An 30 Mei	An 30 Mei
e)	Príomhthorthaí Achtúireacha, Airgeadais agus Déimeagrafacha		2015
	Ba iad seo a leanas na toimhdí airgeadais a úsáideadh:		
	Ráta lascaine	2.70%	3.20%
	Méaduithe ar thuarastal	3.00%	3.00%
	Méaduithe ar phinsin	2.50%	2.50%
	Méaduithe boilscithe	1.50%	2.50%
	Ba iad seo a leanas na Toimhdí Déimeagrafacha a úsáideadh:		
		2016	2015
	Mortlaíocht Réamh-Scoir agus Iar-Scoir	S2PMA le feabhsúcháin CMI 2013 (1.5%) le haghaidh na mball uile	S2PMA -1 le feabhsúcháin CMI 1 2013 (1.5%) le haghaidh na mball uile
	Scor	Glactar leis go dtéann gach ball a ghlac ballraíocht roimh an 1 Aibreán 2004 ar scor ag aois 60 bliain agus go dtéann gach ball eile ar scor ag aois 65 bliain	Glactar leis go dtéann gach ball a ghlac ballraíocht roimh an 1 Aibreán 2004 ar scor ag aois 60 bliain agus go dtéann gach ball eile ar scor ag aois 65 bliain
	Scoir mar gheall ar Dhrochshláinte	Liúntas ar bith	Liúntas ar bith
	Scor Luath	Liúntas ar bith	Liúntas ar bith
	Aistarraingtí	Liúntas ar bith	Liúntas ar bith
	Céatadán pósta	Glactar leis go bhfuil 90% d'Fhir agus 75% de Mhná pósta.	Glactar leis go bhfuil 90% d'Fhir agus 75% de Mhná pósta.
	* Bunaítear na toimhdí mortlaíochta a roghnaíodh ar tháblaí caighdeánacha a fhreagraíonn do ghnáthmhortlaíocht pinsinéara, agus ceadaítear leo d'ionchas saoil a théann i méid le himeacht ama. Nuashonraítear na toimhdí a bhuntacaíonn leis na luachálacha achtúireacha dá ndeimhnítear na suimeanna a aithnítear sna ráitis airgeadais (rátaí lascaine, rátaí méadaithe ar leibhéil chúitimh amach anseo, rátaí mortlaíochta agus treorátaí costas cúram sláinte ina measc) gach bliain bunaithe ar choinníollacha reatha eacnamaíochta, agus d'aon athruithe ábhartha ar théarmaí agus coinníollacha na bpleananna pinsin agus iar-scoir. Féadfaidh na rudaí a leanas tionchar a imirt ar na toimhdí: (a) an ráta lascaine, athruithe ar an ráta toraidh ar bhannaí ardchaighdeán corparáideacha (b) leibhéil chúitimh amach anseo, coinníollacha an mhargaidh shaothair amach anseo (c) treorátaí costas cúram sláinte, an ráta de bhoilsciú costas leighis sna réigiúin ábhartha		

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016

An 30 Mei	An 30 Mei	An 30 Mei	An 30 Mei	An 30 Mei
2016	2015	2014	2013	2012
€'000	€'000	€'000	€'000	€'000

17.	SOCHAIR SCOIR (AR LEANÚINT)					
f)	Stair na n-oibleagáidí sochair shainithe, sócmhainní agus gnóthachain agus caillteanais ó thaithí					
	Oibleagáidí sochair shainithe	57,101	45,053	43,480	35,749	29,622
	Luach cóir Sócmhainní Scéime	(43,341)	(40,979)	(35,758)	(30,566)	(26,286)
	Easnamh / (Barrachas) don Scéim chistithe	(13,760)	4,074	7,722	5,183	3,336
	Coigeartú ar Shócmhainní Scéime ó Thaithí	(87)	1,821	2,675	1,379	(602)
	Céatadán de shócmhainní scéime	0.2%	4.4%	7.5%	4.5%	(2.3%)
	Gnóthachan / (caillteanais) ó thaithí ar Dhliteanais Scéime					
	suim	1,226	1,828	(1,549)	(267)	397
	céatadán na nDliteanas Scéime	2.1%	4.1%	(3.6%)	(0.8%)	1.3%
g)	Seirbhís Inphinsin Roimhe Seo					
	Baineann dliteanais na scéime pinsin le sochair scoir a éiríonn as seirbhís leis an gCoimisiún agus seirbhís le comhlachtaí poiblí eile sular glacadh le post sa Choimisiún mar arb eol an tseirbhís úd don Choimisiún. Tá an Coimisiún i dteideal costas chistiú na seirbhíse roimhe sin a aisghabháil ó chomhlachtaí poiblí eile faoi théarmaí a bhallraíochta sa Líonra Aistrithe Seirbhíse Poiblí.					
	Ba Nialasach luach iomlán na n-íocaíochtaí úd a fuarthas sa bhliain a fhad leis an 30 Meitheamh 2016, i gcomhair seirbhíse a d’aistrigh baill roimh an 30 Meitheamh 2016 (2015: €682,000).					
	Taispeántar na híocaíochtaí i ndáil le seirbhís aistrithe isteach (nuair a fhaightear í) mar mhír ar leithligh sa Ráiteas ar Ioncam Cuimsitheach.					
h)	Sochair scoir a chistiú					
	Tugadh faoi luacháil achtúireach amháin de luachálacha faoina dtugtar gach trí bliana ar an scéim an 1 Eanáir 2016 agus rinneadh comhaontú ar an ráta molta ranníocaíochta ina dhiaidh sin. Táthar le tabhairt faoin gcéad luacháil eile de na luachálacha faoina dtugtar gach trí bliana an 1 Eanáir 2019.					

18.	DLITEANAS THEAGMHASACHA
	Rinneadh soláthar iomlán sna ráitis airgeadais seo do na costais dlí a tabhaíodh go nuige seo. Tá baint ag an gCoimisiún, áfach, le roinnt cásanna dlí arb éiginnte iad na torthaí leo. Ní dhearnadh soláthar do chostais fhéideartha amach anseo i ndáil leis na cásanna úd de bharr na héiginnteachta a bhaineann leis an toradh agus na costais fhéideartha a d'fhéadfaí a thaibhiú.

19.	IDIRBHEARTA LE PÁIRTITHE GAOLMHARA
	Bhí idirbhearta ag an gCoimisiún le ranna rialtais eile agus le comhlachtaí stáit eile mar chuid de ghnáthchleachtadh an ghnó.

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016

20.	ASBHAINN A BHAINNEANN LE PINSEAN
	Íocadh an tsuim de €473,000 a asbhaineadh ó thuarastail i ndáil leis an Asbhaint a Bhaineann le Pinsean leis an Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil sa bhliain dar críoch an 30 Meitheamh 2016.
21.	IMEACHTAÍ IAR-CHLÁIR CHOMHARDAITHE
	In Iúil 2016, shínigh an Coimisiún léasanna 20 bliain le haghaidh urlár talún agus dara hurlár in Uimhir a hAon Dockland Central, Sráid na nGildeanna, Baile Átha Cliath 1, ina dtabharfar rogha scoir don tionónta amháin i ndiaidh 11 bhliain. Íocfaidh an Coimisiún cíós tosaigh €1.6m + CBL sa bhliain (€50 in aghaidh na troithe cearnaí, ar an meán, + CBL don chóiríocht oifige).
22.	AISTRIÚ CHUIG FRS 102
	Faoi gCleachtas Cuntasaíochta lena raibh Glacadh in Éirinn leis (GAAP), d'aithin an Coimisiún toradh ionchasach ar shócmhainní plean le sochar sainithe sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais. Faoi FRS 102, aithnítear glanchostas úis sa Ráiteas ar loncam agus Caiteachas. Ní dhearnadh aon athrú ar an tsócmhainn phinsin shainithe an 1 Iúil 2014 ná an 30 Meitheamh 2015.
	Is é éifeacht an athraithe chun na Costais Sochair Scoir a mhéadú don bhliain faoi €128,000 sa Ráiteas ar loncam agus Caiteachas agus an dochar a mhéadú don Ráiteas ar loncam Cuimsitheach faoi mhéid comhionann. Mar thoradh air sin, tiocfaidh méadú ar Choigeartú an Chúlchiste Pinsin mar gheall go léiríonn seo an difríocht idir na muirir phinsin a ghearrtar ar an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais agus na ranníocaíochtaí fostóra sa tréimhse. Is éard a eascraíonn as an nglanéifeacht ná nach n-athraítear na cúlchistí caipitil agus pinsin agus an méid atá iníoctha leis an Lár-Chiste.
	An 30 Mei
	2015
	€'000
	Réiteach Barrachais / (Easnamh) don bhliain
	Costais Sochair Scoir (faoi mar a luadh roimhe seo)
	1,893
	Laghdú ar an Toradh Ionchasach ar Shócmhainní Scéime
	128
	Costais Sochair Scoir (faoi mar a athluadh)
	2,021
	Réiteach Ioncaim Chuimsithigh
	Toradh Iarbhír Lúide Toradh Ionchasach ar Shócmhainní Scéime (faoi mar a luadh roimhe seo)
	1,821
	Laghdú ar an Toradh Ionchasach ar Shócmhainní Scéime
	128
	Toradh Iarbhír Lúide Toradh Ionchasach ar Shócmhainní Scéime (faoi mar a athluadh)
	1,949
	Réiteach an Chuntais Leithreasa
	Coigeartú an Chúlchiste Pinsin (faoi mar a athluadh)
	349
	Coigeartú chun Costas méadaithe Sochair Scoir a léiriú
	128
	Coigeartú an Chúlchiste Pinsin (faoi mar a athluadh)
	477
23.	FAOMHADH NA RÁITEAS AIRGEADAIS
	D'fhaomh Jeremy Godfrey, Cathaoirleach, na ráitis airgeadais seo don Choimisiún an 16 Nollaig 2016.

